

Operační program Podnikání a inovace na léta 2007 – 2013

Vyhodnocení koncepce dle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů, včetně hodnocení vlivů koncepce na evropsky významné lokality a ptačí oblasti dle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů

Červen 2006

(k verzi OPPI ze dne 10. 5. 2006)

REGIONÁLNÍ ENVIRONMENTÁLNÍ CENTRUM
pro střední a východní Evropu

Jana Šroblová
SEA, HIA, EIA

Název koncepce: Operační program Podnikání a inovace na léta 2007 – 2013

Předkladatel: Ministerstvo průmyslu a obchodu
Na Františku 32
110 15 Praha 1

Oprávněný zástupce předkladatele:

JUDr. Ing. Břetislav Grégr
ředitel odboru strukturálních fondů
Ministerstvo průmyslu a obchodu
tel.: +420 224 062 917
email: gregr@mpo.cz

Řešitelský tým zpracovatele SEA:

Mgr. Martin Smutný

REC ČR

oprávněná osoba podle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, v platném znění, osvědčení odborné způsobilosti č. j.: 7554/OPVI/04

Ing. Jana Svobodová

samostatný konzultant

oprávněná osoba podle zákona č. 244/1992 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, osvědčení odborné způsobilosti č. j.: 13090/2113/OPVŽP/02

Ing. Miroslav Šafařík, Ph.D.

PORSENNA o.p.s.

Ing. Lubomír Nondek, CSc.

samostatný konzultant

RNDr. Petr Blahník

samostatný konzultant

autorizovaná osoba podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny na základě rozhodnutí Ministerstva životního prostředí ze dne 30.11.2004 pod čj.630/3243/04

Ing. Jaroslav Klusák

PORSENNA o.p.s.

Mgr. Michal Musil

REC ČR

MUDr. Helena Kazmarová

Státní zdravotní ústav

Osvědčení odborné způsobilosti pro oblast posuzování vlivů na veřejné zdraví vydané MZČR č.j. HEM-300-1.7.05/23377 pod pořadovým číslem 10/2005 s platností do 11.7.2010

MUDr. Jaroslav Volf

Státní zdravotní ústav

Osvědčení odborné způsobilosti pro oblast posuzování vlivů na veřejné zdraví vydané MZČR č.j. HEM-300-7.3.05/11039 pod pořadovým číslem 5/2005 s platností do 11.4.2010

Ing. Jana Hrnčířová

samostatný konzultant

Oprávněný zástupce zpracovatele SEA:

Mgr. Simona Kosíková
ředitelka
Regionální environmentální centrum ČR
Senovážná 2, Praha 1, 110 00
E-mail: simona.kosikova@reccr.cz
Tel.: +420 224 222 842

Oprávněná osoba odpovědná za vyhodnocení:

Mgr. Martin Smutný
Regionální environmentální centrum ČR
Senovážná 2, Praha 1, 110 00
E-mail: martin.smutny@reccr.cz
Tel.: +420 224 222 842

Kontaktní adresy:

Regionální environmentální centrum ČR
Senovážná 2
Praha 1
110 00
tel.: + 420 224 222 843
internet: www.reccr.cz
e-mail: martin.smutny@reccr.cz

Ing. Jana Svobodová
Pobřežní 16
Praha 8
186 00
tel.: +420 234 134 236
internet: www.integranet.cz
e-mail: jana.svobodova@integranet.cz

PORSENNA o.p.s.
Bystřická 522/2
Praha 4
140 00
tel.: +420 241 730 336
internet: www.porsenna.cz
e-mail: safarik@porsenna.cz

Obsah

Legislativní rámec posuzování	6
1. Obsah a cíle koncepce, její vztah k jiným koncepcím.....	6
1.1 <i>Základní informace o OPPI</i>	6
1.2 <i>Obsah OPPI</i>	6
1.3 <i>Cíle OPPI.....</i>	7
1.4 <i>Vztah OPPI k jiným koncepcím.....</i>	8
2. Informace o současném stavu životního prostředí v dotčeném území a jeho pravděpodobný vývoj bez provedení koncepce	12
2.1 <i>Vymezení dotčeného území.....</i>	12
2.2 <i>Základní charakteristiky stavu životního prostředí v dotčeném území</i>	12
3. Charakteristiky životního prostředí v oblastech, které by mohly být provedením koncepce významně zasaženy.....	22
4. Veškeré současné problémy životního prostředí, které jsou významné pro koncepci, zejména vztahující se k oblastem se zvláštním významem pro životní prostředí	26
4.1 <i>Hodnocení vlivů koncepce na evropsky významné lokality a ptačí oblasti dle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny.....</i>	26
5. Cíle ochrany životního prostředí stanovené na mezinárodní, komunitární nebo vnitrostátní úrovni, které mají vztah ke koncepci, a způsob, jak byly tyto cíle vzaty do úvahy během její přípravy, zejména při porovnání variantních řešení	34
5.1 <i>Způsob stanovení referenčního hodnotícího rámce</i>	34
5.2 <i>Finální sada referenčních cílů ochrany životního prostředí.....</i>	34
6. Závažné vlivy (včetně sekundárních, synergických, kumulativních, krátkodobých, střednědobých a dlouhodobých, trvalých a přechodných, pozitivních a negativních vlivů) navrhovaných variant koncepce na životní prostředí.....	37
6.1 <i>Hodnocení obsahového zaměření OPPI</i>	37
6.2 <i>Hodnocení sociálně – ekonomické analýzy OPPI.....</i>	37
6.3 <i>Hodnocení strategie OPPI.....</i>	37
6.4 <i>Hodnocení priorit a oblastí podpory OPPI.....</i>	37
6.5 <i>Hodnocení vlivů na složky životního prostředí</i>	57
7. Plánovaná opatření pro předcházení, snížení nebo kompenzaci všech závažných negativních vlivů životní prostředí vyplývajících z provedení koncepce	58
8. Výčet důvodů pro výběr zkoumaných variant a popis, jak bylo posuzování provedeno, včetně případných problémů při shromažďování požadovaných údajů (např. technické nedostatky nebo nedostatečné know-how)	59

8.1	<i>Výběr zkoumaných variant</i>	59
8.2	<i>Popis provedení posouzení vlivů OPPI na životní prostředí</i>	59
8.3	<i>Problémy při shromažďování požadovaných údajů</i>	59
9.	Stanovení monitorovacích ukazatelů (indikátorů) vlivů koncepce na životní prostředí	60
9.1	<i>Sledování vlivů implementace OPPI na životní prostředí</i>	60
9.2	<i>Návrh environmentálních indikátorů</i>	62
10.	Stanovení indikátorů (kritérií) pro výběr projektů	66
10.1	<i>Environmentální hodnocení projektů</i>	66
10.2	<i>Environmentální kritéria pro hodnocení projektů</i>	67
10.3	<i>Životní prostředí jako horizontální téma</i>	70
11.	Vlivy koncepce na veřejné zdraví	71
11.1	<i>Zdravotní stav obyvatel</i>	71
11.2	<i>Vlivy na veřejné zdraví</i>	71
11.3	<i>Přístup k hodnocení vlivu na veřejné zdraví</i>	73
11.4	<i>Vlastní hodnocení vlivu OPPI na veřejné zdraví:</i>	74
11.5	<i>Stanovení podmínek implementace OPPI</i>	77
11.6	<i>Závěr</i>	77
12.	Netechnické shrnutí výše uvedených údajů	79
13.	Souhrnné vypořádání vyjádření obdržných z hlediska vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví	80
13.1	<i>Způsob zohlednění závěru zjišťovacího řízení v rámci SEA OPPI</i>	80
13.2	<i>Způsob zohlednění ostatních připomínek v rámci zjišťovacího řízení</i>	82
14.	Závěry a doporučení včetně návrhu stanoviska ke koncepci	88
Přílohy		91
1.	<i>Návrhy a doporučení zpracovatele SEA k textu OPPI</i>	91

Legislativní rámec posuzování

Posuzování vlivů koncepcí na životní prostředí je v České republice upraveno zákonem č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění zákona č. 93/2004 Sb. Posouzení vlivů Operačního programu Podnikání a inovace na léta 2007 – 2013 (dále také „OPPI“) na životní prostředí (dále také „SEA OPPI“ nebo „posouzení“) probíhá podle požadavků výše uvedeného zákona. Při zpracování posouzení byla zohledněna doporučení Metodiky posuzování vlivů koncepcí na životní prostředí (MŽP, edice Planeta 7/2004), „Handbook on Environmental Assessment of Regional Development Plans and EU Structural Funds Programmes“ (DG XI, 1998), a nejnovější metodická doporučení, vycházející z „Handbook on SEA for Cohesion Policy 2007 – 2013“.

Povinnost provést posouzení vlivů OPPI na životní prostředí je stanovena zákonem č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění zákona č. 93/2004 Sb. (dále také zákon o posuzování).

Obsah a rozsah posouzení byl stanoven závěrem zjišťovacího řízení podle § 10d zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění zákona č. 93/2004 Sb., který byl vydán Ministerstvem životního prostředí, odbor posuzování vlivů na životní prostředí a IPPC, dne 21. dubna 2006, č.j. 33143/ENV/06.

1. Obsah a cíle koncepce, její vztah k jiným koncepcím

1.1 Základní informace o OPPI

Operační program Podnikání a inovace je dokumentem pro čerpání z finančních zdrojů EU v oblasti podnikání a inovací. Tento program je zpracováván Ministerstvem průmyslu a obchodu ČR, a rozpracovává prioritní osu „Posilování konkurenceschopnosti české ekonomiky“ Národního rozvojového plánu ČR 2007 – 2013. OPPI stanovuje cíle, priority a oblasti podpory, v rámci kterých bude možné podávat projektové žádosti pro spolufinancování ze strukturálních fondů EU. Při jeho tvorbě jsou reflektovány zkušenosti z přípravy Operačního programu Průmysl a podnikání pro období 2004 – 2006, a dosavadní zkušenosti z čerpání prostředků ze strukturálních fondů.

1.2 Obsah OPPI

OPPI obsahuje následující hlavní části:

1. Sociálně ekonomická analýza – popis sektoru průmyslu
 - Analýza ekonomického rozvoje ČR
 - Vývoj sektoru průmyslu a rozvoj podnikání
 - Hlavní determinanty konkurenceschopnosti průmyslu ČR
 - Rozvojový potenciál malých a středních podniků
 - Výzkum, vývoj a inovační potenciál v podnikatelském sektoru
 - Energetická náročnost průmyslu ČR
 - Výkonnost regionálního průmyslu
 - SWOT analýza
 - Výsledky realizace OPPI a podpora průmyslu z národních zdrojů v letech 2004-2006
2. Rozvojové cíle pro období 2007-2013 (Strategické zaměření OPPI)
 - Východiska strategie operačního programu
 - Globální a specifické cíle pro rozvojovou strategii v sektoru průmyslu
 - Globální cíl
 - Specifické cíle

- Koherence
- Horizontální cíle Společenství
 - Rovnost příležitostí
 - Udržitelný rozvoj
 - Informační společnost
 - Rovnoměrný rozvoj regionů
- 3. Priority OPPI
 - Priorita 1 – Podnikání a inovace
 - Priorita 2 – Infrastruktura pro rozvoj podnikání
 - Priorita 3 – Služby pro rozvoj podnikání
 - Priorita 4 – Technická pomoc
- 4. Očekávané dopady OPPI a jejich kvantifikace
 - Programové indikátory
 - Indikátory priorit
 - Seznam programových indikátorů
 - Kontextové indikátory
 - Indikátory na úrovni programu
 - Indikátory horizontálních cílů
 - Seznam indikátorů priorit
 - Indikátory Priority 1
 - Indikátory Priority 2
 - Indikátory Priority 3
- 5. Indikativní finanční plán
- 6. Realizace OPPI
- 7. Ex-ante hodnocení OPPI
- 8. Hodnocení SEA OPPI
- 9. Přílohy
- 10. Seznam použitých zkratk

1.3 Cíle OPPI

Návrh OPPI je v kapitole 2 (strategické zaměření) členěn na následující úrovně:

1. Globální cíl

Globálním cílem Operačního programu Podnikání a inovace je zvýšit do konce programovacího období konkurenceschopnost české ekonomiky a přiblížit inovační výkonnost sektoru průmyslu a služeb úrovni předních průmyslových zemí Evropy.

Takto definovaný globální cíl zajišťuje významnou část strategického cíle Národního rozvojového plánu ČR 2007 – 2013 „Konkurenceschopná česká ekonomika“ a je v souladu s Obecnými zásadami pro politiku soudržnosti Evropské unie 2007–2013 (Strategické obecné zásady Společenství, 2007–2013).

K dosažení globálního cíle budou finanční prostředky v rámci OPPI koncentrovány na vymezené priority, charakterizující jednotlivé strategické cíle tak, aby se na hospodářském růstu ČR v budoucnosti podílely všechny regiony a byly rovněž potlačeny tendence sociálního vyčleňování určitých skupin obyvatelstva. Za účelem finančního posílení budou konkrétní opatření, reflektující specifické cíle, realizována prostřednictvím jednotlivých programů podpory.

2. *Specifické cíle*

OPPI definuje následující specifické cíle:

- Zintenzivnit aktivitu malých a středních podniků
- Zvýšit inovační činnost v průmyslu
- Zintenzivnit zavádění inovací, technologií, výrobků a služeb
- Zvýšit účinnost užití energií v průmyslu a využití obnovitelných, příp. i druhotných zdrojů energie (vyjma podpory spaloven)
- Povzbudit spolupráci sektoru průmyslu s výzkumem a vývojem
- Zefektivnit využití lidského potenciálu v průmyslu
- Zkvalitnit podnikatelskou infrastrukturu
- Zintenzivnit rozvoj poradenských služeb pro podnikání
- Zintenzivnit rozvoj informačních služeb pro podnikání

1.4 *Vztah OPPI k jiným koncepcím*

Hlavní cíle OPPI jsou v souladu se strategickou částí připravovaného Národního rozvojového plánu ČR pro programovací období 2007 – 2013. Vzhledem k zaměření OPPI lze předpokládat vazbu na koncepční dokumenty na mezinárodní (zejména EU) a národní úrovni.

Vazby a trendy, vyplývající z mezinárodních dokumentů

Udržitelný rozvoj je charakterizován jako rovnováha tří pilířů udržitelnosti: ekonomického, sociálního a environmentálního. Níže je uveden přehled témat, které bude muset český průmysl reflektovat vzhledem k členství ČR v EU. Některé trendy je možno v současné situaci chápat jako "příležitosti", jiné jako "hrozby". Tyto trendy vycházejí z 6. Environmentálního akčního plánu (EAP) a jeho prioritních témat a tematických strategií.

6. Environmentální akční program (EAP) "Environment 2010: Our future, Our choice"

Program vychází z hodnocení 5. EAP (1992-1999) a klade si za cíl inovativní environmentální politiku na úrovni EU řídit se následujícími zásadami:

- zlepšení účinnosti environmentální legislativy,
- integrace ochrany životního prostředí do sektorových politik a programů,
- užití kvantitativních ukazatelů (indikátory),
- využívání tržních nástrojů,
- spoluúčast veřejnosti při rozhodování o životním prostředí,
- efektivní státní správa a územní plánování.

Prioritní témata 6.EAP jsou:

- ochrana globálního klimatu
- ochrana biodiversity a přírody
- ochrana zdraví
- udržitelné využívání přírodních zdrojů a odpadové hospodářství
- participace při rozhodování a užití aktuálních poznatků

Následující témata vycházejí z 6.EAP a jsou předmětem diskusí mezi EK, evropským průmyslem a dalšími organizacemi, např. odbory, zástupci spotřebitelů, ekologické NNO apod.

Post-Kyotská klimatická politika EU

První období Kyotského protokolu skončí v roce 2012, přičemž dnes není jasné, zda EU (a za jakou cenu) splní svůj redukční závazek -8% (k hladině 1990) a jaké budou celkové konsekvence dosažených redukcí. Zavedení systému emisního trhu (Směrnice ETS, 2004) bylo úspěšné, avšak další pokračování globálních redukcí skleníkových plynů (GHGs) závisí na postojích dvou největších emitentů - USA a Číny.

V únoru 2005 Komise zveřejnila návrh strategie po roce 2012 "Wining the battle against climate change", která navrhuje klíčové elementy:

- Dosáhnout přijetí redukčních závazků ze strany USA, Číny a Indie, příp. dalších "emerging economies".
- Zahrnutí dalších sektorů (doprava) a zastavení deforestace v rozvojových zemích.
- Podpora "climate-friendly" technologií.
- Implementace nových tržních nástrojů jako jsou obchodovatelné povolenky.
- Přijetí adaptačních strategií (zmírnění neodvratitelných dopadů změny klimatu).

REACH

V rámci připravované směrnice REACH (Registration, Evaluation and Authorisation of Chemicals) bude průmysl nucen systematicky zvažovat substituci toxických chemikálií méně škodlivými alternativami. Členské státy EU dospěly v roce 2005 ke konsensu o vyhodnocování škodlivosti chemických látek, sdílení dat a registraci. REACH představuje další krok v managementu chemických látek a bude se týkat asi 30 tis. látek vyráběných nebo dovážených v množstvích větších než tuna za rok. Z toho se očekává asi 12 tis. výjimek (1-10 tun/rok) u látek, u nichž se nepředpokládají podstatná zdravotní a environmentální rizika. Komise zřídí novou agenturu v Helsinkách, která bude udělovat autorizace za předpokladu, že výrobce/dovozce prokáže:

- adekvátní kontrolu rizik výroby a užívání,
- převažující sociální a ekonomické přínosy, které převýší rizika,
- absenci alternativní náhrady.

Předem je vyloučena autorizace pro látky PBT (persistent, bioaccumulative, toxic) nebo vPvB (very persistent, very bioaccumulative).

EU strategie ochrany ovzduší

V říjnu 2005 představila Evropská komise strategii na redukcí znečištění ovzduší se zaměřením na 5 hlavních polutantů. Klíčovým elementem je rozšíření stávající regulace i na dopravu a zemědělství, přičemž předpokládané náklady budou pro 25 členských zemí *en bloc* 7 miliard EUR/rok. Předpokládané zdravotní přínosy mají být pětinasobkem nákladů.

V rámci strategie mají být podniknuty následující kroky:

- Revize národních emisních stropů, stanovení nových redukčních cílů do roku 2020 (Pozn.: proces revize již začal a v současné době již probíhá - závazné národní emisní stropy pro rok 2020 budou rozšířeny o další znečišťující látku: PM_{2,5})
- Návrh emisních standardů pro nová vozidla ("Euro 5 a 6").

- Hodnocení stávající EU legislativy.

Přijetí nové tématické strategie k znečištění ovzduší (součást 6. EAP) bylo v polovině 2005 odloženo kvůli potřebě zhodnotit její ekonomické dopady. Má jít především o redukci emisí prekursorů troposférického ozónu, tedy VOC a NO_x (-60%), a prachových částic (PM₁₀ a PM_{2.5}) o 75%.

Hlavními cílovými sektory jsou zemědělství (redukce emisí amoniaku z umělých a statkových hnojiv), doprava (letecká a silniční, dieselové motory) a průmysl (regulace malých zdrojů znečištění, standardy pro domácí topidla, další redukce emisí VOCs). Tyto změny by měly být zapracovány do jediného integrovaného legislativního dokumentu (Ambient Air Quality Directive).

Nakládání s odpady

V této oblasti byla přijata tématická strategie k prevenci vzniku odpadů a jejich recyklaci. Současná legislativa je fragmentární (12 směrnic), EK klade důraz na "holistický" přístup (materiálové toky). Nedaří se oddělit (decoupling) růst objemu některých odpadových proudů a ekonomický růst. První revize by se měla týkat nebezpečných odpadů. V oblasti recyklace a prevence Komise již nenavrhuje kvantitativní cíle. Hlavní elementy nové strategie jsou:

- Přístup založený na posouzení životního cyklu (LCA),
- Prevence vzniku odpadů,
- Recyklace (materiálové a energetické využití),
- Zjednodušení existující legislativy,
- Spalování odpadů, revize IPPC směrnice stanovující nové standardy energetické účinnosti pro spalovny odpadů (odlišení spalování jako alternativy likvidace odpadů od energetického využití).

Měla by být přezkoumána definice odpadů, stanoveny harmonizované standardy na recyklaci, větší důraz na suroviny než na spotřební odpad (end-of-life products), uplatněny nové ekonomické nástroje a poplatky na bázi "Pay as you Throw" na úrovni členských států.

Integrovaná výroková politika

V roce 2003 Komise vydala sdělení k integrované výrokové politice (IPP) založené na LCA. IPP by měla klást větší důraz na design výrobků, výrobní proces (suroviny, energie, odpady), zvětšení užitné hodnoty a životnosti a recyklovatelnost ("cradle-to-grave"). Sdělení navrhuje následující časové kroky:

- vydání manuálu LCA (2005),
- identifikace první skupiny výrobků vhodných pro IPP (2007).

IPP patří k hlavním inovativním elementům 6. EAP a je to zcela nový přístup, který má vést k redukci odpadových proudů.

Nová energetická politika EU

V lednu 2006 prezentovalo rakouské předsednictví dokument, kterým představilo návrh a harmonogram projednávání Nové energetické politiky pro Evropu a návrh závěrů Rady k fungování vnitřního trhu s energiemi v EU.

Nová energetická politika pro Evropu je založena na třech základních pilířích, kterými jsou bezpečnost zásobování, konkurenceschopnost a udržitelnost. V jejich rámci definuje základní zásady, mezi které patří transparentnost a nediskriminace, soulad s pravidly hospodářské

soutěže, povinnost veřejné služby, na neposledním místě potom národní svrchovanost nad primárními zdroji energie a zajištění národních preferencí při volbě energetického mixu.

Mezi jednotlivé oblasti Nové energetické politiky patří

- zabezpečení zásobování,
- trhy s energií (s ropou, zemním plynem, uhlím, elektřinou),
- infrastruktura (výroba, přenos/doprava, propojení),
- obnovitelné zdroje a energetická účinnost
- výzkum a vývoj v energetice,
- vztahy s třetími zeměmi.

Jako vhodné nástroje k prosazení zmíněných základních zásad dokument uvádí zejména . kontrolní a analytické nástroje, výměnu zkušeností mezi provozovateli přenosových soustav, spolupráci regulačních orgánů, dobrovolné dohody, informační kampaně a právně závazné nástroje.

Národní koncepce s vazbou na OPPI

OPPI má z hlediska životního prostředí a veřejného zdraví vztah k následujícím národním koncepcím:

- Strategie udržitelného rozvoje ČR (2004)
- Státní politika životního prostředí (2004)
- Plán odpadového hospodářství ČR (2003)
- Státní surovinová politika (1999)
- Státní energetická politika (2004)
- Národní alokační plán k EU ETS.
- Strategie ochrany klimatického systému Země v ČR (1999)
- Národní program na zmírnění dopadů změny klimatu v ČR (2004)
- Akční plán zdraví a životního prostředí České republiky – NEHAP (1998)
- Zdraví pro všechny v 21. století - Zdraví 21 (2002)
- Národní program na podporu úspor energie a využití obnovitelných a druhotných zdrojů energie (2002)
- Vodohospodářská politika ČR (2004)
- Integrovaný národní program snižování emisí ČR (2004)
- Národní strategie ochrany biologické rozmanitosti (2005)
- Dopravní politika ČR (2005)
- Národní strategie rozvoje cyklistické dopravy (2003)
- Národní implementační plán Stockholmské úmluvy (2004)

Relevantní cíle a priority navržené existujícími mezinárodními a národními koncepčními dokumenty byly využity zpracovatelem SEA při sestavování sady referenčních cílů ochrany životního prostředí a veřejného zdraví (viz Kap. 5).

2. Informace o současném stavu životního prostředí v dotčeném území a jeho pravděpodobný vývoj bez provedení koncepce

2.1 Vymezení dotčeného území

OPPI je s výjimkou území hlavního města Prahy zpracován pro celé území České republiky, tj. pro území 13 krajů.

2.2 Základní charakteristiky stavu životního prostředí v dotčeném území

Vztah průmyslu a podnikání k ochraně životního prostředí a veřejného zdraví v ČR

V této části jsou identifikována klíčová témata a problémy životního prostředí a veřejného zdraví s vazbou na průmyslu a podnikání, a zároveň popsány stávající relevantní trendy.

ČR je tradiční průmyslová země, jejíž zpracovatelský průmysl se výraznou měrou podílí na tvorbě HDP. V roce 2004 to bylo díky příznivému hospodářskému vývoji 27 % (+ 0,3 % proti roku 2003). Na celkových tržbách průmyslu se v tomto roce podílel 90,2 % (v roce 2003 89,7 %), 7,2 % připadlo na výrobu a rozvod elektřiny, plynu a vody a zbývajících 2,6 % na těžbu nerostných surovin. Nejrychleji se přitom rozvíjela zpracovatelská odvětví, která vytvářejí vyšší přidanou hodnotu a stagnovala ta, která jsou náročná na pracovní síly a suroviny. Díky tomuto trendu se náš zpracovatelský průmysl postupně blíží struktuře běžné ve vyspělých průmyslových ekonomikách. Podobně příznivý trend můžeme sledovat i pokud jde o strukturu zahraničního obchodu, kde podíl výrobků s vyšším stupněm zpracování na celkovém exportu v uplynulých letech významným způsobem vzrostl. Meziroční srovnání dat o struktuře vývozu a dovozu průmyslové produkce podle stupně zpracování z let 2003 a 2004 nicméně naznačuje určitou stagnaci, indikující možnost vyčerpání potenciálu k restrukturalizaci zahraničního obchodu ČR směrem k environmentálně příznivější bilanci

Vzhledem k poměrnému zastoupení energetiky, těžkého průmyslu, chemického průmyslu a zpracování ropy, výroby potravin a výroby celulózy a papíru jsou však vlivy průmyslu na životní prostředí mnohem výraznější než v zemích s vyšší hodnotou high-tech oborů (léky, speciální materiály, přístroje, komunikační technika a počítače a pod.). Porovnáme-li však dnešní situaci s počátkem 90. let, je zřejmý pozitivní trend trvalého snižování emisí, jak v absolutních číslech, tak na jednotku výroby, dále pokles produkce nebezpečných odpadů, pokles spotřeby povrchových a podzemních vod, rostoucí objem materiálového a energetického využití výrobních i spotřebních odpadů. Některé mezinárodní indikátory uvádí Tabulka 1.

Tabulka 1: *Srovnání environmentálních ukazatelů ČR a EU-15 souvisejících s průmyslovou výrobou a spotřebou výrobků a jejich trendy (Zdroj: Zpráva o životním prostředí České Republiky v roce 2004, Ministerstvo životního prostředí)*

Indikátor	ČR 2004	Trend pro ČR	EU-15 (2000-2002)
Emise SO ₂ (kg/1000 USD HDP)	1,4	Pokles	0,7
Emise NO _x (kg/1000 USD HDP)	2,1	růst od 1998	1,1
Emise CO ₂ (t/1000 USD HDP)	0,85	mírný pokles	0,38
Energetická náročnost (toe/1000 USD HDP)	0,28	mírný pokles	0,17
Domácí materiálová spotřeba (t DMS/1000 USD HDP)	1,24	mírný pokles	0,58
Průmyslové odpady (kg/1000 USD HDP)	53	pokles	40
TKO (kg/obyv)	438	růst	560
Spotřeba energie v dopravě (toe/1000 USD HDP)	35,58	růst	37,6

Výrazné snížení emisí bylo nejprve způsobeno v první polovině 90. let uzavřením mnoha zastaralých výrobních zařízení a dále využitím koncových technologií (end-of pipe) redukce emisí. V pozdějších letech se pozitivně projeví investice do výrobních technologií, z nichž většina byla přinesena ze zahraničí. To souvisí i s privatizací a příchodem velkých zahraničních investorů.

Průmyslový sektor posiluje svoji váhu v rámci ekonomiky České republiky, což lze dokumentovat nadále vysokou dynamikou růstu průmyslové produkce počátkem tohoto desetiletí. Česká republika má předpoklady pro to, aby podíl průmyslu na tvorbě HDP byl alespoň v horizontu následujících 5 až 10 let vyšší než je tomu u tzv. zemí EU-15. Hlavní důvod je příliv přímých zahraničních investic, které jsou primárně zaměřeny do oblasti zpracovatelského průmyslu a jejichž další vliv lze i ve střednědobém horizontu nadále očekávat. V dlouhodobém horizontu je ovšem tento vývoj problematický jak z ekonomického tak environmentálního hlediska. Silná pozice zpracovatelského průmyslu v ekonomice ČR by měla být vnímána jako potenciální zdroj rizik jak z pohledu konkurenceschopnosti na globálním trhu tak z pohledu životního prostředí.

Z produkčních charakteristik je patrné, že rozhodující podíl na hlavních indikátorech zpracovatelského průmyslu mají čtyři odvětví:

- Výroba kovů a kovodělných výrobků (17 %),
- Výroba elektrických a optických přístrojů (15,8 %),
- Výroba dopravních prostředků (15 %),
- Potravinářský a tabákový průmysl (11 %).

Nejnižší podíl v roce 2004 měl kožedělný průmysl (0,3 %), tedy odvětví, které je v trvalém útlumu.

Výkonnost průmyslového sektoru je významně ovlivněna právě podniky se zahraniční majetkovou účastí. Tyto vykazují v průměru lepší ekonomické výsledky než ryze domácí podnikatelské subjekty. Kromě samotného faktoru přímých zahraničních investic do určitých odvětví, pak podnikatelské subjekty se zahraniční majetkovou účastí vykazují i vyšší produktivitu práce. V produktivitě práce podniky s českými vlastníky zaostávají za firmami pod zahraniční kontrolou (pouze 55 – 60 % jejich úrovně).

Jednotlivá odvětví se vyvíjejí v pokračujícím procesu ekonomické integrace (vstup na trh EU) a globalizace velmi nerovnoměrně, např. textilní průmysl, kožedělný průmysl a výroba obuvi zaznamenává trvalý útlum. Asijské výrobce, kteří mají malé náklady na pracovní sílu a nulové náklady na ochranu životního prostředí a BOZ, vyrábějí stejné zboží za podmínek, jimž nemohou evropské výrobce konkurovat. Tento trend se bude rostoucí měrou týkat i jiných oblastí (elektronika, bílá technika, sklo a keramika atd.).

Ovzduší

Během 90. let došlo k oddělení emisí a ekonomického růstu ("decoupling"), tj. jednotkové emise (na 1000 USD HDP) začaly klesat u většiny polutantů (CO₂, SO₂, prach). Příznivý trend se v další dekádě zastavil (zprávy MŽP, studie OECD). V případě CO₂ nedošlo k výraznému absolutnímu ani relativnímu poklesu, ČR je nyní přibližně na úrovni roku 1994 a nad úrovní průměru EU. Výrazně klesly emise pouze u prachu, SO₂ a CO, u NO_x, VOC, NH₃ pokles není s ohledem na trendy v posledních letech (2000 – 2005) příliš přesvědčivý. Vzhledem k rostoucí dopravě (včetně transitu) rostou imisní koncentrace NO_x a trvale jsou překračovány limity pro troposférický ozón. Rostou koncentrace PM₁₀ v některých městech. Tam, kde se obyvatelé kvůli rostoucím cenám plynu vracejí k hnědému uhlí, rostou i lokální koncentrace SO₂. Počáteční pokles jednotkových emisí CO₂ se zastavil, a to přesto, že jejich

výše je v přepočtu na HDP i na obyvatele téměř nejvyšší v Evropě. Pro další pokles emisí CO₂ je klíčová rychlost opatření v oblasti zvyšování energetické efektivity, využívání obnovitelných zdrojů jak pro výrobu tepla, elektřiny, tak i v dopravě. Do určité míry lze předpokládat pozitivní vliv obchodovatelných povolenek, jejichž současná tržní cena (15-23 EURO/t CO₂eq.) přináší ekonomickou motivaci k úsporám paliv, tepla a elektrické energie, ale týká se prozatím pouze omezeného počtu subjektů¹.

Zdravotní rizika, vyplývající z vystavení obyvatel účinkům SO₂, NO_x, těkavých organických sloučenin (VOC), a kovů (zvláště olova) ve venkovním ovzduší se v posledních 15 letech postupně snížila. Vystavení účinkům suspendovaných částic frakce PM10 a polycyklických aromatických uhlovodíků (PAU) je stále v řadě oblastí vysoké a představuje zdravotní riziko. Přitom v případě suspendovaných částic po předchozím poklesu nastala stagnace a na řadě míst dokonce nárůst imisních koncentrací.

Voda

Studie OECD uvádí, že jednou z příčin zastavení nebo obrácení příznivých trendů snižování emisí znečišťujících látek byl pokles investic do ochrany životního prostředí. Tyto poklesy během několika let asi na polovinu (statistické ročenky životního prostředí ČR v jednotlivých letech). Po částečném zlepšení jakosti povrchových vod ve druhé polovině 90. let se tento trend zpomalil a na některých úsecích nejvíce znečištěných toků zastavil (studie OECD).

Přesto, že se ČR deklarovala během předstupního vyjednávání jako jediná "citlivá oblast", kapacita terciárního čištění městských odpadních vod (eliminace N a P) se za posledních pět let téměř nezvýšila. Tyto čistírny také čistí odpadní vody z malých a středních potravinářských podniků (jatká, mlékárny, konzervárny, pekárny atd.), které vypouštěným BSK podstatným způsobem zvyšují počet e.o. (viz Směrnice Rady 91/271/EEC o čištění městských odpadních vod, která ukládá konkrétní podmínky vybraným technologiím produkujícím více než 4 000 e.o.). N a P musí být odstraňovány u všech aglomerací nad 10 000 e.o., mechanické a biologické ČOV musí pokrývat aglomerace mezi 2 000 - 10 000 e.o. Aglomerace pod 2 000 e.o. musí čistit odpadní vody adekvátním způsobem dle podmínek v recipientu. Souvisejícím problémem je budování nebo rekonstrukce kanalizačních sítí.

Čištění odpadních vod ze zpracovatelského průmyslu dosáhlo stavu požadovaného legislativou. Kolísání vypouštěného znečištění závisí na ekonomické aktivitě odvětví, kapacita ani účinnost průmyslových ČOV se nezvětšuje (zprávy o životním prostředí ČR v jednotlivých letech). Trvalým problémem je kontaminace kalů z ČOV těžkými kovy a POPs vypouštěnými do městské kanalizace z malých podniků (např. autoopravny, lakovny a pod.). Kompost z těchto kalů nelze aplikovat na zemědělskou půdu, kaly nebude možné ukládat na skládky (povinnost redukce objemu skládkování biodegradabilního odpadu dle Směrnice o skládkách).

Odpady

Průmyslové výroby se týká nakládání s nebezpečným odpadem, inertním a stavebním odpadem, odpadními oleji s PCB/PCT, obaly a obalovými odpady a dále zpětný odběr některých výrobků (oleje, baterie, lednice, autovraky). Ve Státní politice životního prostředí (200č) jsou definovány kvantitativní cíle v oblasti sběru a materiálového využití celé řady definovaných spotřebních a obalových odpadů. Podobné kvantitativní cíle se týkají skládkování biologicky rozložitelných odpadů, což se především týká potravinářského průmyslu. Skládkování takových odpadů vede k vzniku skládkového methanu (skleníkový plyn), který je však možno jímat a využít. Z odpadových statistik vyplývá, že dochází k

¹ V květnu 2006 došlo k silnému poklesu cen povolenek a to v důsledku převisu nabídky, který vyplývá ze zveřejnění emisní bilance za rok 2006.

poklesu produkce nebezpečných odpadů jak absolutně, tak i na jednotku HDP. Ve srovnání s většinou zemí EU-15 je jejich produkce v ČR výrazně vyšší.

Obecně lze konstatovat, že v současnosti narůstá tlak na energetické využívání odpadů s dostatečnou výhřevností, aniž by docházelo k naplňování závazků v oblasti druhotného využití odpadů. V oblasti průmyslových odpadů však bude situace odlišná, průmyslový odpad bude nadále více využíván jako druhotná surovina, nebezpečný odpad pak bude spalován v zařízeních k tomu účelu určených. Případné energetické využití by tak mělo být více sofistikované, než v případě odpadů komunálních.

Legislativní i praktický trend je prozatím patrný směrem ke zvýšenému separovanému sběru a recyklaci odpadu, do budoucna lze očekávat též snižování celkové produkce odpadu. Pro dlouhodobé posouzení tohoto trendu je problematická změna metodiky, která nastala v souvislosti s novelizací zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech, ve znění pozdějších předpisů. Tyto tendence je vhodné podporovat, neboť jsou přínosem pro místní rozvoj a ekonomiku. Jedná se též o upřednostňování technologií mechanicko biologické úpravy odpadů před pouhým spálením, které je ekonomicky náročnější a do budoucna omezuje možnosti efektivnějšího nakládání s materiály. Separovaný odpad může být výhodnou surovinou pro alternativní paliva s jednoznačně definovanými vlastnostmi. Také oddělený sběr biologicky rozložitelného dopadu, který je nezbytný s ohledem na legislativu, která postupně omezuje jeho ukládání na skládky, směřuje k energetickému využití – zejména prostřednictvím anaerobní digesce, která se tak stává energeticky i ekonomicky výhodnější.

S problematikou odpadů a jejich recyklací souvisí integrovaná výrobová politika (IPP), která je založena na LCA (analýza životního cyklu – „life cycle analysis“) a zahrnuje eko-design, informované užívání výrobku spotřebitelem a jeho recyklovatelnost. IPP se tak může stát účinným nástrojem omezujícím negativní environmentální a sociální dopady globalizace. Řada výrob se stěhuje do rozvojových zemí s levnou pracovní silou a nízkou mírou ochrany životního prostředí. Tak nejen klesají výrobní náklady, ale i užité vlastnosti výrobků, například jejich životnost a opravitelnost (dostupnost servisu a náhradních dílů), což dále zvyšuje vznik spotřebních odpadů. S tím také souvisí změna preferencí spotřebitelů od levných, nekvalitních výrobků s krátkou životností k výrobkům s vysokou kvalitou a jednoduše dostupným servisem, který kromě vyššího spotřebitelského komfortu vytváří i nová pracovní místa.

Energetika a obnovitelné zdroje

Ve srovnání se státy EU-15 je pro hospodářství ČR charakteristická vyšší energetická náročnost výroby na jednotku HDP (o cca 50 %). Dle vyhodnocení Státní energetické koncepce (SEK) za rok 2005 se ukazuje, že energetická efektivnost v letech 2000-2003 stagnovala a začala se snižovat až v letech 2004-2005 především díky růstu ekonomiky, nikoliv díky zásadním strukturálním změnám. Stagnuje však energetická efektivnost v oblasti energetických přeměn, tj. poměr konečné spotřeby energie (KSE) a spotřeby primárních zdrojů energie (PEZ). Stejně tak energetická efektivnost KSE do roku 2004 vzrostla jen nepatrně, přičemž mezi sektory s pomalým růstem patřil především průmysl a doprava. Indikativní cíle pro hlavní oblast SEK – energetickou efektivnost (meziroční tempo poklesu energetické náročnosti o 2,6 % a elektroenergetické náročnosti o 2 %), tak nebyly splněny v období 2000-2003, splněny jsou dle vyhodnocení SEK pouze pro roky 2004-2005. Je však nutno uvést, že pro toto období se jedná pouze o odhady, a dané tempo snižování energetické náročnosti nezaručuje přibližování se k požadavkům na bezpečnost zásobování energií a k cílům, které předpokládají stávající i připravované směrnice EU.

V další prioritní oblasti SEK – „Zajištění efektivní výše a struktury PEZ“ se ukazuje, že nebyly naplněny požadavky především v oblasti využívání OZE a rozložení palivového mixu.

V oblasti využívání OZE nebyl naplněn indikativní cíl pro rok 2005 (5 %-6 % OZE na brutto spotřebě elektřiny) a hrozí tak nenaplnění indikativního cíle pro rok 2010 (8 %), i když pozitivní úlohu do roku 2010 sehraje přijatý zákon č.180/2005 Sb., o podpoře využití výroby elektřiny z OZE). Indikativní cíle pro strukturu PEZ nejsou dosahovány (překračovány) především u pevných, kapalných a jaderných paliv, naopak nejsou dosaženy u plyných paliv.

V prioritním cíli SEK – „Zajištění maximální šetrnosti k životnímu prostředí“ lze jako pozitivní trend zmínit snižování emisí SO₂ a relativní snižování CO₂, zatímco negativní trend je především u TZL a NO_x. Stejně tak za negativní trend lze považovat nesplnění výše zmíněného indikativního cíle u OZE. Dalším aktuálním problémem v této oblasti je trend snažící se začleňovat spalování odpadů jako energetický zdroj šetrný k životnímu prostředí, patrně je to ze Zprávy o životním prostředí České republiky v roce 2004, která přímo tento trend považuje za pozitivní², aniž by byl předložen racionální podklad pro tuto domněnku.

Z hlediska životního prostředí je nutné vzít také v úvahu oblast úspor energií (snižování energetické náročnosti není stále doceněno a adekvátně podporováno, třebaže se jedná o nejstabilnější „zdroj energie“). Cílenou podporou v oblasti snižování energetické náročnosti lze zároveň předcházet mnoha potenciálně negativním jevům – předimenzování energetických zdrojů, sekundárního vyvolání zvýšené poptávky po energii, která by jinak nemusela být vyrobena atd.

V oblasti obnovitelných zdrojů energie lze pro Českou republiku identifikovat následující trendy:

- Energie biomasy – má doposud vysoký potenciál k využití (dle SEK 2004 více než 200 PJ v primární energii, v bioplynu pak dalších 16 PJ), který je dnes využíván zejména v podobě dřeva a dřevních zbytků a palivového dříví v celkové výši do 40 PJ. S ohledem na regionální rozložení zdrojů biomasy, její energetickou hustotu, náročnou logistiku (získávání, zpracování, doprava, skladování, úprava před energetickým využitím atd.) je nutné hledat a podporovat lokální a účinná řešení pro energetické využití biomasy. Biomasa pro energii je předmětem evropského Akčního plánu pro biomasu a co do potenciálu má možnost obsadit v podobě kapalných, pevných i plyných biopaliv významnou část trhu s energiemi. Pro zachování rovnováhy na trhu s biomasou je nutné rozvíjet zejména trh s pěstovanou biomasou a technologie pro její efektivní zpracování. V oblasti technologií jsou žádané technologie zpracování biomasy na paliva (pevná – peletovací a briketovací linky, štěpkovače apod., kapalná – za studena lisovaný olej, pyrolýzní olej, MEŘO a líh a též vodík z biomasy), technologie pro výrobu tepla (kotle všech výkonových kategorií), technologie na výrobu elektřiny a společnou výrobu tepla a elektřiny (kondenzační elektrárny, teplárny, zplynovací jednotky, části bioplynových stanic, palivové články apod.) a kombinované technologie (biorafinerie – závody na zpracování biomasy, výroba materiálů, produkce plyných, pevných i kapalných surovin a paliv, produkce energie). Méně žádoucí je v tomto případě pouhé spoluspalování biomasy ve stávajících zdrojích, neboť to s sebou nepřináší žádoucí technologický vývoj, pouze konzervuje stávající stav a dopomáhá energetickým společnostem k dodatečným dlouhodobě zajištěným ziskům;
- energii Slunce lze využít jak pro výrobu tepla, tak elektřiny – obojí využití sluneční energie je doposud nedoceněna zejména pro relativně vysoké pořizovací náklady a rozložení slunečního záření v průběhu roku. V současnosti narůstá poptávka po termálních solárních systémech, ale pro využití celkového potenciálu (cca 20 PJ ročně)

² „Pozitivním trendem je však nárůst výroby tepla z druhotných a obnovitelných zdrojů energie, i když v roce 2003 tvořila zatím jen 1,3 % vyrobeného tepla.“ (viz str.138 Zprávy).

by bylo potřeba uplatnit aktivní politiku rozvoje tohoto způsobu zásobení energií. Tento druh energie nabývá na významu souběžně se snižováním potřeby energie pro vytápění v budovách a má význam též z hlediska bezpečnosti zásobování energií. Výroba elektřiny ze Slunce je stále významným předmětem výzkumu, ale i komerční využití je již možné, třebaže současná výkupní cena elektřiny 13,20 Kč/kWh není pro větší rozšíření zatím dostatečná. Z hlediska bezpečnosti a soběstačnosti zásobování energií se jedná o perspektivní odvětví.

- Vodní energie – potenciál pro velké vodní elektrárny je vyčerpán (až na případnou výjimku v případě výstavby elektráren v rámci realizace jezů na Labi), v oblasti malých vodních elektráren (MVe) zbývá potenciál cca 40 GWh při obnově stávajících MVe a cca 400 GWh pro nově budované MVe. Výroba energie ve vodních elektrárnách je strategicky významná, důležité je dodržovat správný režim tak, aby nedocházelo k poškození životního prostředí. Prostor je též i pro další výzkum a vývoj v této oblasti.
- Větrná energie má teoreticky vysoký potenciál využití (cca až 4 TWh ročně), má však současně dosti limitujících faktorů. Prostor pro další výzkum a vývoj v ČR je minimální, světový rozvoj tohoto odvětví je natolik rozsáhlý, že by bylo pouze zapotřebí přebírat ty nejlepší dostupné technologie a zamezit dovozu a výstavbě zařízení, která již jinde byla vyřazena z důvodu morálního případně i technického zastarání. Ze zkušeností v zemích EU-15 (zejména Dánsko) se ukazuje, že optimální umístění větrných elektráren v terénu je důležité nejen z hlediska ochrany zdraví, krajiny a biodiversity, ale především pro zajištění návratnosti investice. Mnohé dosavadní investiční záměry v ČR tyto aspekty podceňují a mohou vést k malé ekoefektivitě a poškození životního prostředí
- Geotermální energie je obecně považována za jeden z nejvíce strategických zdrojů a to zejména pro výrobu elektrické energie. Také v ČR je určitý, lokálně významný potenciál (v místě geologických zlomů), který by bylo vhodné využít. Geotermální energie patří z obnovitelných energií k nejvíce stabilním a nejméně zranitelným a její využití by mělo být podporováno i ze strategických důvodů.

V oblasti dokončení transformace a liberalizace energetického hospodářství lze označit za problematickou především tu skutečnost, že cena zemního plynu se nejvíce přibližuje k evropským cenám, vzhledem k očekávání růstu cen tohoto zdroje v kombinaci s nižší cenou neušlechtilých paliv je zřejmý trend přechodu na neušlechtilá paliva, tento trend již nastává v současnosti, jak bylo uvedeno v části o struktuře PEZ. Dále sem patří častá vágnost při zpracování územních energetických koncepcí, která znesnadňuje jejich praktické využití.

Krajina a sídla

Některé z dosud aplikovaných metod podpory podnikání a investic stimulují extenzivní budování průmyslových zón „na zelené louce“ s nežádoucími dopady na krajinný ráz a půdní fond. Vzhledem k neostatečné koordinaci při plánování a realizaci průmyslových zón a neadekvátní analýze potřeb trhu je přitom ekonomický případně sociální přínos zón často sporný. Budování nových průmyslových zón rovněž při nedostatečném plánování výrazně zvyšuje dopravní zátěž v daném regionu a vytváří tlak na rozšiřování dopravní infrastruktury. Deklarovaná podpora využívání brownfields dosud nenachází adekvátní odezvu v praxi. Aktivnější přístup by zde mohl významným způsobem přispět k udržitelnému rozvoji podnikání.

Rozvoj podnikatelských aktivit v zastavěném území obcí představuje z hlediska životního prostředí mnohdy zvýšení rizika především pokud jde o hlukovou zátěž, produkci komunálního odpadu a vliv dopravy na kvalitu ovzduší.

Ochrana půdy

Snižování obsahu organického uhlíku, změna vodního režimu, zhuňování, zasolování a kontaminace polutanty z bodových a difuzních zdrojů vede spolu s větrnou a vodní erozí k degradaci půdy. To se projevuje i snižováním počtu a pestrosti půdních organismů. Ukládání tuhých a kapalných odpadů, aplikace kontaminovaných kalů z ČOV a atmosférická depozice toxických kovů a persistentních organických polutantů vedla ke kontaminaci podzemních vod a půdy. Nevratná je rovněž ztráta půdy zástavbou (včetně průmyslových provozů), budováním komunikací, parkovišť apod. Z tohoto hlediska je negativním jevem zvláště výstavba na zelené louce v součinnosti s nedostatečným využíváním tzv. brownfields. Z dlouhodobého hlediska se jako významný problém jeví absence celkové koncepce ochrany půdy, krajiny a hydrosféry na bázi meziresortního konsenzu. Nedořešená je rovněž ochrana a využívání půdního fondu v oblastech uplatnění veřejného zájmu.

Sanace starých ekologických zátěží

Vzhledem k průmyslové tradici České republiky jsou značným problémem staré ekologické zátěže, které vytvořily nebezpečné antropogenní geochemické anomálie v půdě, litosféře i hydrosféře a které je potřeba zneškodňovat. Negativní antropogenní vlivy a rizika souvisí i s kontaminovanými areály výrobních závodů, nevhodnými skládkami průmyslových odpadů, kontaminací vojenských prostor pohonnými hmotami nebo starou municí apod.

Snižování environmentální zátěže

Vzhledem k ochraně lidského zdraví i zdraví ekosystémů je třeba stále sledovat kvalitu pitné vody a snižovat zátěž lidské populace plynoucí ze znečištěného ovzduší a potravin polutanty (např. organochlorovými látkami, agrochemikáliemi, ftaláty, benzenem, toxickými kovy, PAH, asbestem, prachovými mikročásticemi PM10 a dalšími). Ze srovnání se západoevropskými státy vyplývá, že vysoká pozornost musí být v České republice věnována problematice znečištění persistentními polutanty a zejména prachem. Doprava, těžba surovin, výroba energie, lokální topení na uhlí, průmyslová výroba, chemický průmysl, staré ekologické zátěže a zemědělství působí emise primárních polutantů i jejich prekurzorů, sekundárně vzniklého. Uvedené plošné a bodové zdroje emitují do prostředí pestrou škálu značného množství rizikových a toxických látek, které se dále dostávají do potravních řetězců, do lidského organismu, rostlin a živočichů. V poslední době roste negativní vliv lokálního topení, které umožňuje nelegální spalování komunálního odpadu za vzniku řady polutantů (např. dioxinů). Všechny tyto látky migrují atmosférou, hydrosférou, litosférou i biosférou, dostávají se do organismů dýcháním, potravinami, vodou. Díky svým stopovým koncentracím jsou často lidskými smysly nepostřehnutelné, což z laického a psychologického hlediska zlehčuje individuálně vnímanou závažnost tohoto problému a ztěžuje jeho řešení. Také komerční užívání desítek tisíc chemických látek a přípravků přináší závažná rizika pro lidské zdraví a životní prostředí.

Veřejné zdraví

Veřejné zdraví je chápáno jako zdraví populace, tj. jako souhrn zdravotního stavu všech jedinců daného společenství. Jako takové je výsledkem působení celého komplexu determinant zdraví na populaci. Své místo v těchto vlivech mají, vedle významných determinant životního stylu, determinanty životního prostředí a socioekonomické. Kombinací těchto vlivů je možno do jisté míry vysvětlit i zjišťované rozdíly v ukazatelích zdravotního stavu v rámci území ČR.

Vývoj zdravotního stavu je charakterizován v posledních 15 letech prodloužením střední délky života při narození. Na tomto trendu měl rozhodující vliv pokles standardizované úmrtnosti na kardiovaskulární onemocnění. Rozdíl mezi střední délkou života při narození kraje s nejnižší a nejvyšší úmrtností činil u mužů téměř 4 roky, u žen 2,4 roku. Negativním

trendem je stálý vzestup nemocnosti na zhoubné novotvary, jen díky dokonalejší léčbě a mírně se zvyšujícímu zachytu časných stadií onemocnění se tento trend neprojevuje na specifické úmrtnosti, která stagnuje. Zvyšuje se nemocnost alergickými onemocněními, diabetem, roste počet prvních návštěv na psychiatrii. Od 80. let vzrostlo průměrné procento pracovní neschopnosti ze 4 na téměř 7% v roce 2003 se snížením na 5,8 v roce 2004. Z územního hlediska dosahovala hodnota tohoto ukazatele nejvyšší úroveň ve Zlínském a Moravskoslezském kraji, naopak nejnižší v hl. m. Praze a ve Středočeském kraji. Demografický vývoj české populace v roce 2004 se vyznačoval především dalším prohloubením procesu demografického stárnutí.

Zlepšení kvality životního prostředí v nejširším slova smyslu, včetně omezení používání nebezpečných chemických látek znamená splnění jedné z podmínek pro zlepšení zdravotního stavu a tím snížení výdajů na zdravotní péči.

SWOT analýza interakcí průmyslu a podnikání s ochranou životního prostředí

Níže uvedená SWOT analýza (viz Tabulka 2) vychází ze zpráv o stavu životního prostředí ČR v jednotlivých letech (MŽP) a dalších studií (např. OECD 2005), ale i z dalších dostupných statistických údajů. Jedná se o doplnění SWOT analýzy, uvedené v pracovní verze OPPI (leden 2006) o aspekty životního prostředí.

Analýzou níže uvedených slabých a silných stránek, příležitostí a SWOT je možno dojít k závěru, že český průmysl má vysoký transformační potenciál k tomu, aby se většina odvětví změnila z handicapovaného konkurenta nových asijských trhů (vyšší environmentální a sociální náklady) na hi-tech nebo dematerializovanou ekonomiku (vysoký podíl specializovaných služeb). Lze konstatovat, že veškerá opatření, která povedou ke snižování energetické a materiálové náročnosti českého průmyslu mají nepřímý pozitivní dopad na životní prostředí.

Na druhou stranu, "oživování" tradičních odvětví (ocelářství, těžká chemie) neumožní zavádění BAT, resp. vyšší standardy (IPPC, EIA, emisní limity) mohou způsobit odchod investorů směrem do východně a jihovýchodně situovaných států. Podobně kontraproduktivní je vývoz elektrické energie z uhelných elektráren kompenzovaný "obnovitelnými zdroji", které jsou dražší a v konečném výsledku zvyšují náklady na výrobu (nevýhoda na globálních trzích) - a to zvláště u výrobků s nízkou přidanou hodnotou (metalurgie, těžká chemie a pod.). Růst cen paliv, energií a strategických surovin je vážnou hrozbou pro takové výroby, lze však očekávat, že ceny energií porostou celosvětově a záležet tak bude na efektivnosti výroby a aplikaci průlomových technologií.

Tabulka 2: *Doplnění SWOT analýzy OPPI v oblastech s vazbou na životní prostředí*

<p>Silné stránky</p> <ul style="list-style-type: none"> • Příliv zahraničních investic do lepších technologií (ač ne vždy nutně BAT) • EIA a IPPC jako základní legislativní nástroje • Vzdělaná pracovní síla umožňující výrobu s vysokou přidanou hodnotou a specializované služby • Implementace metod environmentálního managementu (ISO 14000, EMAS, čistší produkce) 	<p>Slabé stránky</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vysoký podíl průmyslu na celkovém výkonu ekonomiky (respektive nízký podíl terciérního a kvartérního sektoru) • Tradiční struktura průmyslu (uhelná energetika, metalurgie, těžká chemie) • Vysoký podíl zastaralých technologií spojený s vysokou energetickou a materiálovou náročností • Chybějící předpoklady (know-how, přístup na trhy a investice) lepšího zhodnocení domácích surovin (trvá vyvoz kulatiny a řeziva, černého uhlí, elektrické energie, surové oceli, cementu a pod.) • Rostoucí podíl dálkové dopravy (přeprava zboží, surovin, dílů a pod.) • Vysoký podíl koncových zařízení, pomalá penetrace BAT (vysoké provozní náklady na plnění environmentálních limitů) • Nevyvážená struktura průmyslu směrem k energeticky náročnému průmyslu a průmyslu podléhajícímu výkyvům (např. automobilový průmysl) • Zastaralé průmyslové provozy – riziko úniků znečišťujících látek do prostředí
<p>Příležitosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Investice v hi-tech oblasti • Dematerializované speciální služby (outsourcing z OECD zemí) • Růst dopravních nákladů (zahrnutí externalit) • Zahájení ekologické daňové reformy (EDR) • Vývoj a výzkum pro nadnárodní organizace • Zlepšování ekonomické dostupnosti BAT • Přijímání globálních environmentálních standardů i v rozvojových zemích (ISO) • Změny vzorců spotřeby (preference spotřebitelů stimulující IPP) 	<p>Rizika (hrozby)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Složité (často byrokraticky aplikované) nástroje regulace, nevhodně transponovaná legislativa EU • Koncepce a strategie s vazbou na oblast průmyslu a podnikání (suroviny, energetika atd.) jak na národní, tak regionální úrovni jsou často tvořeny samoučelně pouze pro naplnění požadavků příslušné legislativy • Ekonomická globalizace (nové globální trhy), odliv výrobních kapacit • Odliv zahraničních firem po vypršení daňových a dalších zvýhodnění • Růst cen paliv, energií a strategických surovin a vysoké emise skleníkových plynů

Tato odvětví mohou těžko absorbovat další zpříšňování emisních limitů, což vede pouze ke stěhování takových technologií do zemí „třetího světa“ (výroba hliníku, oceli, hnojiv a pod.). Podobný dopad mají redukční cíle vyžadované Kyotským protokolem, kde se hovoří o "carbon leak", tj. úniku emisí (resp. výrob s vysokými emisemi na jednotku produkce, jako je cement, sklo, ocel, hliník) za hranice "Kyotského prostoru". Tam se například nachází Čína, Indie, Brazílie, Venezuela, Mexiko, Jižní Korea, JAR a další země, které svým průmyslovým

a surovinovým potenciálem mohou snadno konkurovat např. zemím střední a východní Evropy. Tyto ekonomické tlaky proto téměř znemožňují další udržitelný rozvoj některých odvětví a výroby v ČR.

Jediným únikem z této tzv. „globalizační pasti“ je několikanásobné snížení spotřeby energie na jednotku ekonomického výstupu (HDP), tedy orientace na výrobky s vysokou přidanou hodnotou, vytváření a ochrana know-how, využívání tradičního "loga" (sklo, porcelán, speciální přístroje, jemná mechanika a pod.), příp. maximální "dematerializace" (poskytování speciálních služeb v oblasti komunikací, poradenství, kultury, medicíny, turismu a pod.). V této oblasti hraje klíčovou roli vývoj a výzkum, který by měl zvyšovat "dostupnost" BAT (např. selektivní separační procesy, nové materiály, optimalizace chemických procesů, selektivní katalyzátory, imobilizované enzymy a pod.). A konečně závisí na spotřebitelích a jejich preferencích, např. užívání moderní hromadné dopravy, bojkot výrobků ze zemí s nízkou ochranou životního prostředí a pod.

3. Charakteristiky životního prostředí v oblastech, které by mohly být provedením koncepce významně zasaženy

Priority a cíle OPPI jsou formulovány bez vztahu na konkrétní území či lokalitu. Lze tedy předpokládat jejich potenciální vliv na celé území ČR, kraje nebo na velkou část regionu. V rámci SEA OPPI zpracovatel identifikoval oblasti a témata životního prostředí, které mohou být potenciálně OPPI ovlivněny (negativně či pozitivně). Tyto oblasti slouží jako základ pro stanovení referenčních cílů ochrany životního prostředí (viz Kap. 5).

Změna klimatu

Během 90. let došlo k poklesu emisí CO₂, tento příznivý trend se však v následující dekádě zastavil. Nedošlo k výraznému absolutnímu ani relativnímu poklesu, ČR je nyní přibližně na úrovni roku 1994 a výrazně nad úrovní průměru EU. Vzhledem k vývoji v posledních letech lze vzhledem k výraznějšímu ekonomickému růstu očekávat další zpomalení poklesu respektive možný nárůst emisí CO₂.

Průmysl v ČR doposud využíval „emisního polštáře“, vzniklého do roku 1989. Lze předpokládat další zastarávání technologií a tím i zvyšující se emise CO₂ z průmyslové činnosti. Významným faktorem je také neklesající využívání fosilních paliv. Při nesměrování podpory do těchto oblastí lze očekávat další prohlubování negativního vývoje.

Ochrana ovzduší

Kritické zátěže SO₂, NO_x, NH₃ jsou, i přes snížení emisí v 90. letech, překročeny na velké části území ČR, a negativně ovlivňují životní prostředí v řadě oblastí. Významné je také znečištění ovzduší prekursory přízemního ozónu z dopravy a průmyslu. Jde o těžké organické sloučeniny (VOC), které vstupují spolu s oxidy dusíku (NO_x) do složitých fotochemických reakcí, probíhajících v přízemních vrstvách atmosféry. Prodloužení střední délky života při narození v posledních 15 letech je dáno hlavně poklesem standardizované úmrtnosti na kardiovaskulární onemocnění. Negativním trendem je stálý vzestup nových případů onemocnění zhoubnými novotvarami a zvyšování nemocnosti alergickými onemocněními.

Ochrana vod

Oproti roku 2000 došlo v roce 2004 (poslední dostupná data) k výraznému poklesu vypouštěného BSK₅, ChSK(Cr), NL i RAS. Data však nezahrnují (viz Zpráva o živ. prostředí ČR 2005) podniky (potravinářské, strojírenské, MSP a pod.) vypouštějící odpadní vody na městské ČOV. Hrozí zastavení nebo zpomalení pozitivních trendů

Ochrana půdy

V uplynulých 15 letech se podíl zastavěné plochy k ostatním plochám na území České republiky výrazně nezměnil. I přes deklarovanou podporu oblasti brownfields a přes existenci programů na podporu využívání a obnovy opuštěných hospodářských a obdobyňských lokalit jsou nové investice v průmyslu jsou orientovány přednostně na výstavbu na „zelené louce“ namísto využívání brownfields.

Pokračuje mírný pokles výměry plochy zemědělského půdního fondu. Z tohoto hlediska je významná rozsáhlá výstavba na zelené louce v součinnosti s nedostatečnou revitalizací a využíváním tzv. brownfields. Vzhledem k zájmu investorů o nové plochy a relativní neúčinnosti dosavadních nástrojů (územní řízení, EIA) lze očekávat další zvyšování tlaku na zábory nových ploch půdy v rámci i mimo zemědělský půdní fond.

Vzhledem k vysoké míře regulací vodních koryt a ke ztrátě retenční kapacity krajiny chybí v krajině velký objem vody a průtoky vodních toků jsou značně rozkolísány. Přispívá k tomu i

zvyšující se výměra zpevněných ploch v nákupních a průmyslových zónách a na komunikacích. Díky prováděným revitalizacím vodních toků a jejich niv se budou retenční funkce krajiny zvyšovat, nicméně velké plochy zpevněných ploch mohou v lokálním měřítku velmi negativně ovlivňovat vodní režim v krajině.

Lze očekávat pouze postupné zlepšování trendu, tj. zvyšování míry využívání brownfields. OPPI může významnou měrou (v případě dostatečného zohlednění této problematiky) přispět ke zrychlení a nárůstu využívání brownfields.

V případě podpory rozvoje podnikání (zejména infrastruktury a nových provozů) je nutnou podmínkou přednostní využívání brownfields jako kritéria pro udělení podpory z OPPI. Pouze touto formou lze zajistit zlepšení trendu. V národním měřítku by se trend nezměnil. Uplatňování požadavku na omezování rozlohy zpevněných ploch může významně snížit vliv jednotlivých realizovaných projektů na krajinu.

Fragmentace krajiny

Většina středních a horních úseků řek je značně fragmentována stávajícími jezovými tělesy. Vzhledem k tomu, že nevyužitých profilů pro stavbu malých vodních elektráren na středních úsecích vodních toků je již málo, pokračuje trend jejich výstavby v horních úsecích. Vzhledem ke značné benevolenci vodoprávních úřadů není na nových jezích otázka migrační propustnosti vždy uspokojivě vyřešena. Výstavba rybích přechodů na stávajících jezích je podporována z veřejných prostředků, nicméně tempo jejich výstavby je stále nízké.

V případě podpory vodních elektráren je nutnou podmínkou podpory uspokojivé vyřešení migrační propustnosti. Neměla by být podporována výstavba MVE na tocích s $Q_a < 200$ l/s. Tímto způsobem je možno přispět ke zlepšení trendu.

Znečištění prostředí

Výsledky biologického monitoringu v uplynulých 10 letech vykazují u většiny sledovaných xenobiotik, zejména u olova a kadmia, sestupnou tendenci. Také hladiny perzistentních chlorovaných organických látek klesají, ale tento pokles se u některých z nich (DDT, PCB) v posledních letech zastavil. Přes podstatné snížení jejich přívodu, dané opatřeními přijímanými ke snížení emisí těchto látek, stále přetrvává vysoká hladina expozice (zejména potravou) a následné zátěže populace jako důsledek jejich perzistence v prostředí.

Od roku 1997, kdy je hodnocena expozice suspendovaným částicím frakce PM_{10} neklesl u sídel zahrnutých v projektu MZSO (3,3 mil obyvatel) počet nadlimitně exponovaných obyvatel pod 50 %. Nadlimitním koncentracím chloroformu a dusičnanů z pitné vody je vystaveno 0,5 a 0,1 milionu obyvatel.

Populace je vystavena působení velké řady chemických látek v prostředí (většinou ve formě komplexních směsí) o jejichž koncentracích není dostatek informací a často není ani jasná otázka hodnocení zdravotní významnosti (retardanty hoření atd.). Tento problém by mohl souviset i se změnou trendu v hodnotách chromosomových změn, které jako indikátor časného účinku se po poklesu navracejí k hodnotám před rokem 1990. Lze dokonce očekávat, že v budoucnu se objeví další toxikanty, o jejichž existenci, natož i zdravotním dopadu, dosud nic nevíme.

Spotřeba energie

Indikativní cíle pro strukturu PEZ jsou překračovány především u pevných, kapalných a jaderných paliv, naopak nejsou dosaženy u plyných paliv a obnovitelných zdrojů energie. Zcela nejsou sledovány cíle v oblasti úspor energie a zvyšování energetické efektivity. Snížení spotřeby nerostných surovin je jedním ze střednědobých cílů surovinové politiky, je však definován obecně a není rozpracován v dalších akčních plánech. Statistika o využití a

spotřebě surovin a trendy o vývoji jsou v ČR dostupné pouze dle surovin a není tak možné porovnávat celkový vývoj spotřeby v čase.

Bez podpory změny struktury palivového mixu a při možném prolomení limitů těžby uhlí v ČR lze očekávat další vývoj struktury PEZ směrem k nadměrnému užívání pevných neobnovitelných paliv. Jelikož problematika snižování spotřeby nerostných surovin není dále rozpracována ve strategických národních dokumentech, lze považovat absenci v operačním programu za další signál k neplnění tohoto referenčního cíle.

Materiálová a energetická náročnost výroby

Energetická efektivnost v letech 2000-2003 stagnovala a začala se snižovat až v letech 2004-2005 především díky růstu ekonomiky, nikoliv díky zásadním strukturálním změnám. Stagnuje však energetická efektivnost v oblasti energetických přeměn, tj. poměr konečné spotřeby energie (KSE) a spotřeby primárních zdrojů energie (PEZ). Cíle nejsou naplňovány také v oblasti využívání OZE a v rozložení palivového mixu. V oblasti využívání OZE nebyl naplněn indikativní cíl pro rok 2005 (5 %-6 % OZE na brutto spotřebě elektřiny) a hrozí tak nenaplnění indikativního cíle pro rok 2010 (8 %), i když pozitivní úlohu do roku 2010 sehraje přijatý zákon č.180/2005 Sb., o podpoře využití výroby elektřiny z OZE).

Bez podpory energetické efektivnosti bude především sektor průmyslu zatížen vyššími provozními náklady, což bude mít přímý dopad na jeho konkurenceschopnost. Bez podpory rozvoje podnikání v oblastech úspor energie a využívání obnovitelných zdrojů energie nebude zcela jistě splněn indikativní cíl pro rok 2010.

Zlepšování užitečných vlastností výrobků

Integrovaná výrobní politika je důležitý nástroj prevence vzniku odpadů (v kombinaci s ekonomickými nástroji nebo zelenou daňovou reformou). Objem spotřebního odpadu roste také v souvislosti s dovozem asijského nekvalitního a neopravitelného (konstrukce, absence servisu) zboží. Pokud nebudou uplatněny i nástroje na ochranu spotřebitele, příp. dovozní cla, bude negativní trend růst. Existuje možnost zmírnění negativních trendů nejen podporou výrobců (eko-design) ale i servisních oprav, znovuvyužití výrobků (reuse) a pod.

Produkce odpadů

V letech 2002-2004 docházelo nejprve ke snížení produkce celkových odpadů na jednotku HDP, avšak v roce 2004 došlo k nárůstu oproti roku 2003. Na druhou stranu, pokud je produkce odpadů sledována pomocí ukazatele celkové produkce na obyvatele, došlo v letech 2002-2004 k nárůstu tohoto ukazatele.

V letech 2002-2004 docházelo k mírnému nárůstu podílu nebezpečných odpadů na celkové produkci odpadů. Měrná produkce nebezpečných odpadů na jednotku HDP se v roce 2003 snížila a v roce 2004 dosáhla úrovně roku 2002. Množství nebezpečných odpadů na obyvatele se v roce 2003 snížilo a v roce 2004 přesáhlo úroveň danou počátečním rokem 2002.

Ekonomický růst je ve většině ekonomik spojen s nárůstem produkce odpadů. Bez podpůrných mechanismů a při křížové podpoře produkce odpadů pomocí energetického využívání odpadů se dá předpokládat jejich další nárůst. Bez podpory environmentálně šetrnějších technologií a nízkoodpadových technologií nebude možné splnit tento indikativní cíl, zároveň bude problematický souběh křížových podpor z jiných oblastí (energetické využívání odpadů).

Nakládání s odpady

V letech 2002-2004 docházelo ke snížení podílu recyklace na celkových odpadech, přičemž v roce 2004 činil tento podíl cca 12 %.

Vzhledem k uvedeným faktům je zřejmé, že přiblížení se k úrovni indikativního cíle z roku 2012 je velmi obtížné a je možné pomocí podpory rozvoje infrastruktury na recyklaci a především podporou nízkoodpadových technologií.

Sídla

Rozšiřování ekonomické a dopravní infrastruktury se v intravilánu sídel namnoze odehrává na úkor ploch přírodního charakteru. Stoupá podíl betonových či jinak zpevněných ploch což negativně ovlivňuje mj. i odtokové poměry a kvalitu povrchových vod v území a negativně působí i na další aspekty životního prostředí.

Nerealizace OPPI by patrně neměla vliv na uvedený negativní trend. V případě zohlednění této problematiky při formulování kritérií podpory projektů v rámci OP lze předejít dalšímu zhoršování situace.

Hluk

Přibližně 85 - 90 % hluku v životním prostředí je působeno dopravou. Největší podíl, cca 75 % má silniční doprava. Průměrná hodnota této hlučnosti v okolí hlavních komunikací u obytných objektů se pohybuje okolo hodnoty LAeq 70 dB ve dne a 63 dB v noci, ale v nejzatíženějších místech dosahuje ještě vyšších hodnot. Průmysl, staveniště a různé provozovny obtěžuje přibližně 6 - 8 % obyvatel. Přesto je zpracována řada hlukových map, alespoň hlavních komunikačních sítí. Hluk v zatížených oblastech se v posledních letech již nezvyšuje, ale nadměrná hluková zátěž postihuje stále větší území.

Výrobky šetrné k životnímu prostředí

V ČR se od roku 1993 realizuje národní systém značení ekologicky šetrných výrobků. Výsledky však zatím nejsou příliš uspokojivé.. Do ČR začíná v posledních letech pronikat značení (EPD) podle ISO 14025, Typ III. Vzhledem k úzkému sortimentu výrobků a v některých případech i vyšší ceně certifikovaných výrobků je zájem spotřebitelů nízký. S touto problematikou souvisí také podpora eko-designu a racionálního spotřebitelství, což může zmírnit stávající negativní trendy v této oblasti.

Environmentální systémy řízení

Výrazně převažuje ISO 14000 nad EMAS (1056 podniků versus 15 podniků v roce 2004), situace v oblasti čistší produkce není zmapována (viz Zpráva o živ. prostředí 2005). Lze identifikovat pomalejší pozitivní trend nárůstu počtu podniků s dobrovolně zavedeným systémem

Partnerství veřejného, nevládního a soukromého sektoru

Přes určitý posun je soukromý sektor zainteresovanou veřejností a nevládními organizacemi vnímán nadále převážně negativně, jako hrozba životnímu prostředí. Určitý pozitivní vývoj existuje na úrovni partnerství soukromého sektoru s veřejnou správou (dobrovolné dohody, rozvoj EMAS apod.) nicméně i zde existují značné rezervy. Chybí soustavná aktivní popularizace dosažených úspěchů a „good practices“.

V případě nerealizace OPPI (nebo ignorování této problematiky při realizaci OP) hrozí zakonzervování současné situace, což v dlouhodobé perspektivě poškodí konkurenceschopnost domácích podniků ve srovnání se zahraničními firmami s rozvinutou kulturou otevřenosti a zodpovědnosti k životnímu prostředí a komunitě.

4. Veškeré současné problémy životního prostředí, které jsou významné pro koncepci, zejména vztahující se k oblastem se zvláštním významem pro životní prostředí

Operační program Podnikání a inovace je s výjimkou území hl. m. Prahy zpracován pro celé území České republiky. Priority a opatření OPPI jsou formulovány bez vztahu na konkrétní území či lokalitu. Lze tedy předpokládat jejich potenciální vliv na celé území ČR. Životní prostředí, respektive hlavní trendy vývoje jednotlivých složek životního prostředí, je popsáno v kapitolách č. 2 a 3 vyhodnocení SEA.

Jako oblasti se zvláštním významem pro životní prostředí lze chápat evropsky významné lokality a ptačí oblasti, tj. lokality soustavy Natura 2000, dle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů. Součástí této kapitoly je proto posouzení vlivů na tato území.

4.1 Hodnocení vlivů koncepce na evropsky významné lokality a ptačí oblasti dle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny

Legislativní rámec hodnocení

Hodnocení je prováděno na základě ustanovení §§ 45i a 45h zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů. Hodnocení důsledků koncepcí a záměrů na evropsky významné lokality a ptačí oblasti se provádí na základě novelizace zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny (dále jen „zákon“), kterou byly do našeho právního řádu implementovaly dvě významné směrnice Evropských společenství, směrnice Rady 79/409/EHS, ze dne 2. dubna 1979, o ochraně volně žijících ptáků, a směrnice Rady 92/43/EHS, ze dne 21. května 1992, o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin.

Území, vyhlášená na základě obou směrnic, tj. evropsky významné lokality a ptačí oblasti, spolu vytvářejí soustavu Natura 2000.

Natura 2000

Natura 2000 je celistvá evropská soustava území se stanoveným stupněm ochrany, která umožňuje zachovat přírodní stanoviště a stanoviště druhů v jejich přirozeném areálu rozšíření ve stavu příznivém z hlediska ochrany nebo popřípadě umožní tento stav obnovit.

Evropsky významné lokality

Za účelem ochrany typů přírodních stanovišť a druhů živočichů a rostlin, jejichž ochrana vyžaduje vyhlášení zvláštních oblastí ochrany (jsou uvedeny v příloze I (stanoviště) a II (druhy živočichů a rostlin) směrnice Rady 92/43/EHS, ze dne 21. května 1992, o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin) se vytvářejí evropsky významné lokality. Stav přírodního stanoviště z hlediska ochrany se považuje za příznivý, pokud jeho přirozený areál rozšíření a plochy, které v rámci tohoto areálu pokrývá, jsou stabilní nebo se zvětšují a specifická struktura a funkce, které jsou nezbytné pro jeho dlouhodobé zachování, existují a budou pravděpodobně v dohledné době i nadále existovat, a stav jeho typických druhů z hlediska ochrany je příznivý. Stav druhu z hlediska ochrany je považován za příznivý, jestliže údaje o populační dynamice příslušného druhu naznačují, že se dlouhodobě udržuje jako životaschopný prvek svého přírodního stanoviště, a přirozený areál rozšíření druhu není a pravděpodobně nebude v dohledné budoucnosti omezen, a existují a pravděpodobně budou v dohledné době i nadále existovat dostatečně velká stanoviště k dlouhodobému zachování jeho populací.

Mezi Evropsky významné lokality patří lokality, které již byly zařazeny do tzv. „evropského seznamu“. Dále tam patří lokality, zařazené do tzv. „národního seznamu“, což je seznam lokalit vyžadujících zvláštní územní ochranu a splňující zákonem dané podmínky, která byly zařazeny do seznamu lokalit nacházejících se na území České republiky vybraných na základě kritérií stanovených právními předpisy Evropských společenství a vyžadujících územní ochranu. Dále mezi ně patří tzv. sporné lokality, což jsou lokality, které splňují podmínky pro zařazení do národního seznamu, ale nebyly tam zařazeny, a vyskytuje se na nich prioritní typ přírodního stanoviště nebo prioritní druh, a o jejímž zařazení do evropského seznamu se s Evropskou komisí (dále jen "Komise") jedná, a to až do doby, kdy se o zařazení nebo nezařazení lokality dohodne Česká republika s Komisí nebo do rozhodnutí Rady Evropské unie.

Jako prioritní se označují ty typy evropských stanovišť nebo evropsky významné druhy, za jejichž zachování mají Evropská společenství zvláštní odpovědnost, a které jsou stanovené jako prioritní v přílohách směrnice Rady 92/43/EHS, ze dne 21. května 1992, o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin.

Lokality, zařazené do národního seznamu stanovila vláda nařízením č. 132/2005, Sb., přičemž v seznamu jsou odlišeny lokality s výskytem prioritních typů přírodních stanovišť a prioritních druhů. Ministerstvo životního prostředí předložilo národní seznam spolu s dalšími požadovanými informacemi o každé lokalitě Komisi. Lokality, které budou zařazeny do evropského seznamu, a sporné lokality oznámí Ministerstvo životního prostředí ve Sbírce zákonů formou sdělení.

Evropsky významné lokality zařazené do národního seznamu a sporné lokality již požívají předběžnou ochranu a v plném rozsahu pro ně musí být prováděno hodnocení důsledků koncepcí a záměrů.

Ptačí oblasti

Ptačí oblasti jsou území nejvhodnější pro ochranu z hlediska výskytu, stavu a početnosti populací těch druhů ptáků vyskytujících se na území České republiky a stanovených v přílohách směrnice Rady 79/409/EHS, ze dne 2. dubna 1979, o ochraně volně žijících ptáků, které stanovuje vláda nařízením.

Sledování stavu ptačích oblastí, evropsky významných lokalit a evropsky významných druhů

Orgány ochrany přírody sledují stav ptačích oblastí, evropsky významných druhů a jednotlivých typů evropských stanovišť, zejména evropsky významných lokalit a získané informace předávají Ministerstvu životního prostředí. Na základě tohoto sledování Ministerstvo životního prostředí vypracuje každých 6 let zprávu, která obsahuje mj. i zhodnocení stavu evropských stanovišť a jejich jednotlivých typů a evropsky významných druhů z hlediska jejich ochrany a hlavní výsledky sledování jejich stavu se zvláštním zřetelem na prioritní typy přírodních stanovišť a prioritní druhy. Tato zpráva pak musí být předložena Komisi a také zveřejněna. Podrobnosti o tom, jaký stav evropského stanoviště a jaký stav evropsky významného druhu se z hlediska ochrany považuje za příznivý stanoví vláda nařízením.

Hodnocení důsledků koncepcí a záměrů na evropsky významné lokality a ptačí oblasti

Jakákoliv koncepce nebo záměr, který může samostatně nebo ve spojení s jinými významně ovlivnit území evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti, podléhá hodnocení jeho důsledků na toto území a stav jeho ochrany (výjimkou jsou plány péče zpracované orgánem ochrany přírody pro toto území a lesní hospodářské plány nebo lesní hospodářské osnovy).

Při hodnocení důsledků koncepcí a záměrů podle předchozího odstavce se postupuje podle zvláštních právních předpisů o posuzování vlivů na životní prostředí (zákon č. 100/2001 Sb.), pokud zákon nestanoví jiný postup.

Ten, kdo zamýšlí pořídit koncepci nebo uskutečnit výše uvedený záměr (dále jen "předkladatel"), je povinen jeho návrh předložit orgánu ochrany přírody ke stanovisku, zda může mít samostatně nebo ve spojení s jinými významný vliv na území evropsky významnou lokalitu nebo ptačí oblast. Orgán ochrany přírody vydá stanovisko do 15 dnů ode dne doručení žádosti. Tímto stanoviskem není dotčeno zjišťovací řízení podle zákona č. 100/2001 Sb.

Jestliže orgán ochrany přírody svým stanoviskem významný vliv nevyloučí, musí být daná koncepce nebo záměr předmětem posouzení (pokud zákon neupravuje postup jinak, postupuje se podle zákona č. 100/2001 Sb.).

Nelze-li vyloučit negativní vliv koncepce nebo záměru na takové území, musí předkladatel zpracovat varianty řešení, jejichž cílem je negativní vliv na území vyloučit nebo v případě, že vyloučení není možné, alespoň zmírnit.

Výše uvedené posouzení mohou provádět pouze fyzické osoby, které jsou držiteli zvláštní autorizace, kterou uděluje Ministerstvo životního prostředí.

Orgán, který je příslušný ke schválení výše uvedené koncepce nebo záměru, jej může schválit, jen pokud na základě stanoviska podle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, taková koncepce nebo záměr nebude mít negativní vliv na území evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti, anebo za dále uvedených podmínek.

Pokud hodnocení prokáže negativní vliv na evropsky významnou lokalitu nebo ptačí oblast a neexistuje variantní řešení s menším negativním vlivem nebo bez něj, lze navrženou koncepci nebo záměr schválit jen z naléhavých důvodů převažujícího veřejného zájmu a za současného uložení kompenzačních opatření nezbytných pro zajištění ochrany a celistvosti území evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti. Kompenzační opatření stanoví rozhodnutím orgán ochrany přírody na základě dožádání orgánu příslušného ke schválení koncepce nebo záměru. Uložení a zajištění kompenzačních opatření je v tomto případě důvodem pro přerušení řízení vedeného příslušným orgánem veřejné správy. Ministerstvo životního prostředí o uložení a provedení kompenzačních opatření informuje Komisi.

Jde-li o negativní vliv na lokalitu s prioritními typy stanovišť nebo prioritními druhy, lze koncepci nebo záměr schválit jen z důvodů týkajících se veřejného zdraví, veřejné bezpečnosti nebo příznivých důsledků nesporného významu pro životní prostředí. Jiné naléhavé důvody převažujícího veřejného zájmu mohou být důvodem ke schválení jen tehdy, vydala-li k zamýšlené koncepci nebo záměru stanovisko Komise. Ministerstvo životního prostředí v tom případě na základě dožádání příslušného orgánu požádá Komisi o stanovisko.

Stanovení potenciálně ovlivněných ptačích oblastí a evropsky významných lokalit

Hodnocená koncepce bude mít s největší pravděpodobností v celkovém kontextu mírně příznivý vliv na ptačí oblasti a evropsky významné lokality. Tento obecně příznivý vliv však nelze, vzhledem k nedostatku informací a podprahové míře pozitivních vlivů, hodnotit ve vztahu k jednotlivým evropsky významným lokalitám ani ptačím oblastem. Nelze ovšem vyloučit, že některý z projektů, který se bude ucházet o podporu, by mohl mít významný negativní vliv na některou konkrétní ptačí oblast nebo evropsky významnou lokalitu. Vzhledem k tomu, že nelze předem u většiny oblastí podpory odhadnout druh a velikost faktorů, kterými by mohly ovlivňovat ptačí oblasti nebo evropsky významné lokality a nelze ani stanovit jejich územní průmět, nelze na úrovni koncepce jejich vliv na území Natury 2000 hodnotit.

U většiny oblastí podpory je pravděpodobnost, že se o podporu bude ucházet projekt, který by mohl významně ovlivnit ptačí oblast nebo evropsky významnou lokalitu, poměrně nízká. Je to dáno především tím, že OPPI je zaměřen na podporu vzniku a rozvoje firem a na inovace. Jedinou výjimkou je oblast podpory 1.4 Efektivní energie. V rámci této oblasti podpory mají být podporovány i projekty, které by mohly významně negativně ovlivnit jak ptačí oblasti, tak i evropsky významné lokality. Jedná se o projekty výstavby vodních a větrných elektráren, u kterých je možno, vzhledem k podstatě jevu, vymezit území, které může být výstavbou těchto elektráren dotčeno.

Vodní elektrárny jsou vázány na vodní toky. Přitom jsou v řadě případů projektovány takovým způsobem, že mohou významně ovlivňovat migrační kontinuitu vodního toku. Více druhů vodních živočichů, které jsou zařazeny do Přílohy č. II Směrnice o stanovištích, je však životně závislých na zachování migrační prostupnosti vodních toků. Jedná se např. o lososa obecného (*Salmo salar*), hrouzka běloploutvého (*Gobio albipinnatus*), bolena dravého (*Aspius aspius*), sekavčíka horského (*Sabanejewia aurata*), ježdíka žlutého (*Gymnocephalus schraetzer*), drska většího (*Zingel zingel*), hrouzka Kesslerova (*Gobio kessleri*) a ježdíka dunajského (*Gymnocephalus baloni*).

Vodní elektrárny mohou ovlivňovat i stav biotopu v ovlivněném úseku vodního toku. Na tyto vlivy jsou citlivé z druhů Přílohy č. II Směrnice o stanovištích např. mihule potoční (*Lampetra planeri*), vranka obecná (*Cottus gobio*), rak kamenáč (*Austropotamobius torrentium*), perlorodka říční (*Margaritifera margaritifera*) a velevrub tupý (*Unio crassus*).

Proto, pokud by měl být podporován projekt na výstavbu nebo rekonstrukci malé vodní elektrárny, lokalizované do místa, kde by mohl ohrozit předměty ochrany evropsky významné lokality, měla by být podpora podmíněna tím, že hodnocení záměru dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, vyloučí jeho významný vliv na evropsky významnou lokalitu a předměty její ochrany. Negativně ovlivnit evropsky významnou lokalitu mohou jak projekty situované do území evropsky významné lokality, tak i mimo tyto lokality, pokud působí vzdáleným vlivem. U vodních živočichů se bude jednat zejména o projekty, umístěné na vodním toku, souvisejícím s evropsky významnou lokalitou.

Větrné elektrárny, mají-li být dostatečně účinné, musí být situovány do míst, ve kterých je větrné proudění dostatečně rychlé a jeho četnost vysoká. Jedná se zpravidla o vrcholy hor, zejména v okrajových pohořích. Mezi nimi jsou specificky významné Krušné hory. V těchto místech však často může být stavbou a provozem větrné elektrárny významně ovlivněna některá ptačí oblast a předměty její ochrany.

Pokud by měl být podporován projekt na výstavbu nebo rekonstrukci větrné elektrárny, lokalizované do místa, kde by mohla ohrozit předměty ochrany ptačí oblasti, měla by být podpora podmíněna tím, že hodnocení dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny vyloučí významný vliv záměru na ptačí oblast a předměty její ochrany. Negativně ovlivnit ptačí oblast mohou projekty situované jak do území ptačí oblasti, tak i vně, pokud působí vzdáleným vlivem.

Při hodnocení dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny bude muset být vyhodnocen i možný přeshraniční vliv. Bude tomu tak zejména u lososa obecného (*Salmo salar*), který migruje řekou Labe ze Severního moře na naše území a je předmětem ochrany evropsky významných lokalit v Sasku. Podobně tomu tak bude například i u větrných elektráren lokalizovaných v Krušných horách, kde by mohly ohrozit předměty ochrany ptačích oblastí, lokalizovaných v Sasku na hřebenech Krušných hor v blízkosti státní hranice s Českou republikou.

Výčet ptačích oblastí a evropsky významných lokalit, které mohou být s větší pravděpodobností realizací koncepce dotčeny

Ptačí oblasti

Šumava (CZ0311041)
Novodomské rašeliniště - Kovářská (CZ0421004)
Východní Krušné hory (CZ0421005)
Jizerské hory (CZ0511008)
Krkonoše (CZ0521009)
Beskydy (CZ0811022)

Evropsky významné lokality

Padrt'ský potok (CZ0213052)
Sázava (CZ0213067)
Týřov (CZ0214011)
Želivka (CZ0214016)
Berounka (CZ0323142)
Bradava (CZ0323145)
Mešenský potok (CZ0323156)
Přešínský potok (CZ0323161)
Radbuza-Nový Dvůr – Pila (CZ0323166)
Zlatý potok (CZ0323170)
Hradiště (CZ0414127)
Údolí Chřibské Kamenice (CZ0420507)
Bezejmenný přítok Trojhorského potoka (CZ0423198)
Luční potok - Třebušín (CZ0423219)
Horní Kamenice (CZ0423507)
Ohře (CZ0423510)
České Švýcarsko (CZ0424031)
Labské údolí (CZ0424111)
Doupovské hory (CZ0424125)
Dolní Ploučnice (CZ0513505)
Horní Ploučnice (CZ0513506)
Luční potok v Podkrkonoší (CZ0523823)
Orlice a Labe (CZ0524049)
Řeka Rokytá (CZ0623819)
Údolí Dyje (CZ0624095)
Soutok – Podluží (CZ0624119)
Bečva – Žebračka (CZ0714082)
Morava – Chropyňský luh (CZ0714085)
Vlára (CZ0723434)

Přehled vodních toků a jejich úseků, ve kterých je vysoká pravděpodobnost, že by záměr výstavby nebo rekonstrukce vodní elektrárny mohl mít vzdálený negativní vliv na některou evropsky významnou lokalitu a předměty její ochrany

Labe v úseku od státní hranice po soutok s Orlicí
Spojená Orlice
Tichá Orlice
Divoká Orlice
Ohře po hráz údolní nádrž Nechranice

Ploučnice
Ještědský potok
Kamenice
Chřibská Kamenice
Dyje po hráz dolní nádrže vodního díla Nové Mlýny
Vlára
Morava v úseku od státní hranice po Hodonín
Morava v úseku od soutoku s Bečvou po soutok s Moravskou Sázavou
Bečva od soutoku s Moravou po Hranice
Řeka Rokytná

Referenční cíl

Jako základní dokument pro stanovení referenčního cíle pro hodnocení vlivu posuzované koncepce na evropsky významné lokality a ptačí oblasti byly využity metodické materiály Evropské komise. Návrh referenčního cíle byl upřesněn s ohledem předmět ochrany evropsky významných lokalit a ptačích oblastí. Tímto cílem je:

1. Dobrý stav z hlediska ochrany stanovišť, živočichů a rostlin, které jsou předmětem ochrany v navržených evropsky významných lokalitách a ptačích oblastech.

Hodnocení navržených opatření vzhledem k referenčnímu cíli

Pro zjištění, zda OPPI může při realizaci mít významné vlivy na lokality soustavy Natura 2000, bylo provedeno hodnocení navržených strategických cílů vzhledem k referenčnímu cíli stanovenému v předcházející kapitole, tj. zda a jakým způsobem předměty podpory OPPI přispívají (či nikoliv) k naplňování referenčního cíle. Pro hodnocení bylo použito následující stupnice:

- 2 potenciálně velmi negativní významný vliv,
- 1 potenciálně negativní významný vliv,
- 0 nemá žádný potenciální významný vliv,
- +1 potenciálně pozitivní významný vliv,
- +2 potenciálně velmi pozitivní významný vliv,
- ? hodnocení nelze provést vzhledem k nejistotám

V následující tabulce jsou vyhodnoceny vlivy jednotlivých oblastí podpory OPPI na evropsky významné lokality a ptačí oblasti.

Oblast podpory	Vliv na referenční cíl	Komentář
1.1 Vznik firem	?	Vzhledem k nejasnostem nelze vliv projektů, podporovaných z této oblasti podpory, na území jednotlivých evropsky významných lokalit a ptačích oblastí vyhodnotit. Nelze vyloučit významný negativní vliv některého z projektů, ucházejících se o podporu, na území evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti a v takém případě by mělo být podmínkou poskytnutí podpory, že hodnocení záměru dle §45i zákona č. 114/1992 Sb. takový negativní vliv vyloučí.
1.2 Rozvoj firem	?	Vzhledem k nejasnostem nelze vliv projektů, podporovaných z této oblasti podpory, na území jednotlivých evropsky významných lokalit a ptačích

		oblastí vyhodnotit. Nelze vyloučit významný negativní vliv některého z projektů, ucházejících se o podporu, na území evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti a v takém případě by mělo být podmínkou poskytnutí podpory, že hodnocení záměru dle §45i zákona č. 114/1992 Sb. takový negativní vliv vyloučí.
1.3 Inovace	?	Vzhledem k nejasnostem nelze vliv projektů, podporovaných z této oblasti podpory, na území jednotlivých evropsky významných lokalit a ptačích oblastí vyhodnotit. Nelze vyloučit významný negativní vliv některého z projektů, ucházejících se o podporu, na území evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti a v takém případě by mělo být podmínkou poskytnutí podpory, že hodnocení záměru dle §45i zákona č. 114/1992 Sb. takový negativní vliv vyloučí.
1.4 Efektivní energie	?	Vzhledem k nejasnostem nelze vliv projektů, podporovaných z této oblasti podpory, na území jednotlivých evropsky významných lokalit a ptačích oblastí vyhodnotit. U tohoto předmětu podpory je vysoká pravděpodobnost významného negativního vlivu některého z projektů, ucházejícího se o podporu, na území evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti a v takém případě by mělo být podmínkou poskytnutí podpory, že hodnocení záměru dle §45i zákona č. 114/1992 Sb. takový negativní vliv vyloučí.
2.1 Spolupráce	?	Vzhledem k nejasnostem nelze vliv projektů, podporovaných z této oblasti podpory, na území jednotlivých evropsky významných lokalit a ptačích oblastí vyhodnotit. Nelze vyloučit významný negativní vliv některého z projektů, ucházejících se o podporu, na území evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti a v takém případě by mělo být podmínkou poskytnutí podpory, že hodnocení záměru dle §45i zákona č. 114/1992 Sb. takový negativní vliv vyloučí.
2.2 Rozvoj lidských zdrojů	?	Vzhledem k nejasnostem nelze vliv projektů, podporovaných z této oblasti podpory, na území jednotlivých evropsky významných lokalit a ptačích oblastí vyhodnotit. Nelze vyloučit významný negativní vliv některého z projektů, ucházejících se o podporu, na území evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti a v takém případě by mělo být podmínkou poskytnutí podpory, že hodnocení záměru dle §45i zákona č. 114/1992 Sb. takový negativní vliv vyloučí.
2.3 Infrastruktura pro podnikání a inovace	?	Vzhledem k nejasnostem nelze vliv projektů, podporovaných z této oblasti podpory, na území jednotlivých evropsky významných lokalit a ptačích oblastí vyhodnotit. Nelze vyloučit významný negativní vliv některého z projektů, ucházejících se o podporu, na území evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti a v takém případě by mělo být podmínkou poskytnutí podpory, že hodnocení záměru dle §45i zákona č. 114/1992 Sb. takový negativní vliv vyloučí.

3.1 Služby	?	Vzhledem k nejasnostem nelze vliv projektů, podporovaných z této oblasti podpory, na území jednotlivých evropsky významných lokalit a ptačích oblastí vyhodnotit. Nelze vyloučit významný negativní vliv některého z projektů, ucházejících se o podporu, na území evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti a v takém případě by mělo být podmínkou poskytnutí podpory, že hodnocení záměru dle §45i zákona č. 114/1992 Sb. takový negativní vliv vyloučí.
3.2 Trendy	?	Vzhledem k nejasnostem nelze vliv projektů, podporovaných z této oblasti podpory, na území jednotlivých evropsky významných lokalit a ptačích oblastí vyhodnotit. Nelze vyloučit významný negativní vliv některého z projektů, ucházejících se o podporu, na území evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti a v takém případě by mělo být podmínkou poskytnutí podpory, že hodnocení záměru dle §45i zákona č. 114/1992 Sb. takový negativní vliv vyloučí.

Plánovaná opatření pro předcházení, snížení nebo kompenzaci všech závažných negativních vlivů na evropsky významné lokality nebo ptačí území, vyplývajících z provedení koncepce

Vzhledem k tomu, že nelze vyhodnotit vliv koncepce na území jednotlivých evropsky významných lokalit a ptačích oblastí a na předměty jejich ochrany, není možno ani plánovat žádná opatření pro předcházení, snížení nebo kompenzaci závažných negativních vlivů na tato území. Pokud by některý z podporovaných projektů mohl mít významný vliv na území jednotlivých evropsky významných lokalit a ptačích oblastí a na předměty jejich ochrany, stanoví se opatření pro předcházení, snížení nebo kompenzaci závažných negativních vlivů v rámci hodnocení záměru dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny.

Stanovení monitorovacích ukazatelů (indikátorů) vlivů koncepce na evropsky významné lokality a ptačí oblasti

Vzhledem k tomu, že nelze vyhodnotit vliv předmětů podpory na území jednotlivých evropsky významných lokalit a ptačích oblastí a na předměty jejich ochrany, není možno ani stanovit monitorovací ukazatele.

Hodnocení

Předložená koncepce Operačního programu Podnikání a inovace na léta 2007 – 2013 byla posouzena podle ustanovení § 45h a § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny.

Závěrečné stanovisko posouzení je, že posuzovaná koncepce Operačního programu Podnikání a inovace na léta 2007 – 2013 **nebude mít negativní významný vliv na území evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti za podmínky**, že každé opatření, navržené v koncepci Operačního programu Podnikání a inovace na léta 2007 – 2013 bude realizováno s respektováním ochrany území evropsky významných lokalit a ptačích oblastí.

5. Cíle ochrany životního prostředí stanovené na mezinárodní, komunitární nebo vnitrostátní úrovni, které mají vztah ke koncepci, a způsob, jak byly tyto cíle vzaty do úvahy během její přípravy, zejména při porovnání variantních řešení

5.1 Způsob stanovení referenčního hodnotícího rámce

Základní rámec pro hodnocení jednotlivých částí OPPI představuje sada referenčních cílů ochrany životního prostředí. Podkladem pro stanovení sady referenčních cílů byla zejména sada referenčních cílů, navržená v rámci SEA Národního rozvojového plánu pro programovací období 2007 – 2013. Zpracovatel SEA OPPI z této sady vybral cíle, relevantní k OPPI a zároveň zohlednil cíle a priority existujících a k OPPI relevantních mezinárodních a národních koncepčních dokumentů, analýzu stavu životního prostředí ve vazbě na sektor průmyslu a podnikání a identifikované hlavní trendů a problémy v ochraně životního prostředí v ČR.

V první fázi stanovil zpracovatel SEA základní sadu referenčních cílů ochrany životního prostředí (tzv. „long list“), u nichž byl vyhodnocen vztah k jednotlivým oblastem podpory OPPI. Z této sady pak byly vybrány ty referenční cíle ochrany životního prostředí, u nichž byla identifikována možná vazba alespoň k jedné z oblastí podpory OPPI. V návrhu referenčních cílů byl zohledněn také závěr zjišťovacího řízení, vydaný Ministerstvem životního prostředí dne 21. 4. 2006 (způsob zohlednění jednotlivých bodů závěru zjišťovacího řízení v SEA OPPI je uveden v Kap. 13 vyhodnocení).

Pro jednotlivé priority OPPI byly vybrány relevantní referenční cíle (tj. ty referenční cíle, u kterých byla zpracovatelem SEA identifikována vazba nejméně k jedné oblasti podpory v rámci priority).

5.2 Finální sada referenčních cílů ochrany životního prostředí

Níže uvedená finální sada referenčních cílů ochrany životního prostředí („short list“) představuje základní rámec pro hodnocení jednotlivých částí OPPI.

Návrhová část OPPI (tedy zejména jednotlivé oblasti podpory) byla hodnocena z hlediska, zda a jakým způsobem mohou opatření ovlivnit naplnění referenčních cílů ochrany životního prostředí, tj. zda je ovlivňují pozitivně či negativně. V optimálním případě by implementace OPPI měla znamenat podporu v naplňování cílů ochrany životního prostředí na území ČR. Na základě hodnocení byly zpracovatelem SEA navrženy úpravy priorit a opatření OPPI.

Referenční cíle ochrany životního prostředí pro OPPI:

1. Po ukončení prvního kontrolního období Protokolu snížit do roku 2020 měrné emise CO₂ na obyvatele o 30 % a celkové agregované emise CO₂ o 25 % v porovnání s rokem 2000, a pokračovat v zahájeném trendu.

(Formulováno na základě dokumentů: Národní program na zmírnění dopadů změny klimatu v ČR, Kjótský protokol, Rámcová úmluva o změně klimatu (UNFCCC))

2. Snižovat emise tak, aby nebyly překročeny národní emisní stropy pro oxid siřičitý, oxidy dusíku, těkavé organické látky v horizontu roku 2010, dosáhnout směrných cílových hodnot pro acidifikaci pro lidské zdraví a pro vegetaci k roku 2020, a dosáhnout norem na kvalitu ovzduší ve stanovených lhůtách.

(Formulováno na základě dokumentů: Integrovaný národní program snižování emisí)

3. Snižovat vypouštění a úniky prioritních látek do podzemních a povrchových vod a zastavit nebo postupně odstranit vypouštění a úniky prioritních nebezpečných látek.

(Formulováno na základě dokumentů: Rámcová směrnice o vodách)

4. Podporou využívání brownfields snižovat zábory půdy.
(Formulováno na základě dokumentů: Státní politika životního prostředí, Strategie ochrany biologické rozmanitosti ČR)
5. Zabezpečovat ochranu a obnovu migračních tras, koridorů a zastávek migrujících druhů, a omezovat fragmentaci krajiny způsobenou migračními bariérami.
(Formulováno na základě dokumentů: Strategie ochrany biologické rozmanitosti ČR, Dopravní politika ČR na léta 2005 – 2013)
6. Dosáhnout 8% podíl výroby OZE na hrubé spotřebě elektřiny do roku 2010 a dále jej zvyšovat.
(Formulováno na základě dokumentů: Státní energetická koncepce, Surovinová politika v oblasti nerostných surovin a jejich zdrojů, a předpokládaného směřování evropské legislativy (Směrnice o účinnosti konečné spotřeby energie a energetických službách)
7. Stabilizovat snižování energetické náročnosti tvorby HDP o 3 % ročně, elektroenergetické náročnosti o 2 % ročně.
(Formulováno na základě dokumentů: Státní energetická koncepce)
8. Zlepšovat užité vlastnosti výrobků včetně jejich opravitelnosti a životnosti.
(Formulováno na základě dokumentů: Integrovaná výrobní politika EU)
9. Snižovat produkci odpadů včetně nebezpečných.
(Formulováno na základě dokumentů: Plán odpadového hospodářství ČR)
10. Zvýšit využívání odpadů s upřednostněním recyklace na 55 % všech vznikajících odpadů do roku 2012.
(Formulováno na základě dokumentů: Plán odpadového hospodářství ČR)
11. Chránit krajinné prvky a kvalitní segmenty přírodního charakteru v zastavěných územích
(Formulováno na základě dokumentů: Strategie ochrany biologické rozmanitosti ČR, Státní politika životního prostředí)
12. Snižovat zatížení transitzní a nákladní silniční dopravou, zejména podporou environmentálně šetrné formy dopravy včetně managementových opatření
(Formulováno na základě dokumentů: Strategie ochrany biologické rozmanitosti ČR, Státní politika životního prostředí)
13. Snižovat zátěž populace v sídlech hlukem z průmyslové činnosti a hlukem z vyvolané dopravy
(Formulováno na základě dokumentů: Státní politika životního prostředí, Akční plán zdraví a životního prostředí České republiky, Zdraví pro všechny v 21. století)
14. Povzbudit poptávku a nabídku výrobků šetrných k životnímu prostředí, a tím stimulovat potenciál pro neustálé, trhem řízené environmentální zlepšování.
(Formulováno na základě dokumentů: ČSN EN ISO 14025, Environmentální prohlášení typu III, Směrnice Evropského parlamentu a rady 2005/32/ES o stanovení rámce pro určení požadavků na ekodesign energetických spotřebičů)
15. Podporovat zavádění environmentálních systémů řízení.
(Formulováno na základě dokumentů: ISO 14000, Nařízení Rady Regulation (EEC) No 761/2001 of the European Parliament and of the Council of 19 March 2001 allowing voluntary participation by organisations in a Community eco-management and audit scheme (EMAS), Nařízení vlády č. 651/2002)

16. Zapojit široké spektrum partnerů do ochrany životního prostředí a navázat partnerství veřejného, nevládního a soukromého sektoru
(Formulováno na základě dokumentů: Strategie ochrany biologické rozmanitosti ČR)

6. Závažné vlivy (včetně sekundárních, synergických, kumulativních, krátkodobých, střednědobých a dlouhodobých, trvalých a přechodných, pozitivních a negativních vlivů) navrhovaných variant koncepce na životní prostředí

6.1 Hodnocení obsahového zaměření OPPI

Na základě analýzy vazeb mezi oblastí průmyslu, podnikání a inovací a ochrany životního prostředí (viz Kap. 2 a 3 vyhodnocení) navrhnul zpracovatel SEA doplnění obsahového zaměření OPPI, tak aby OPPI zohledňoval problematiku ochrany životního prostředí ve vazbě na konkurenceschopnost průmyslu a podnikání v ČR. Doporučení jsou shrnuta (společně s uvedením způsobu jejich zohlednění v předložené verzi OPPI) v příloze vyhodnocení.

6.2 Hodnocení sociálně – ekonomické analýzy OPPI

Zpracovatel SEA hodnotil popisnou část OPPI z pohledu referenčních cílů ochrany životního prostředí, tj. zda obsahuje témata a problémy, reprezentované referenčními cíli – na základě hodnocení byla navržena doplnění a úpravy popisné části OPPI včetně SWOT analýzy. Doporučení jsou shrnuta (společně s uvedením způsobu jejich zohlednění v předložené verzi OPPI) v příloze vyhodnocení.

6.3 Hodnocení strategie OPPI

Na základě analýzy vazeb mezi oblastí průmyslu, podnikání a inovací a ochrany životního prostředí (viz Kap. 2 a 3 vyhodnocení) navrhnul zpracovatel SEA doplnění a úpravy globálního a specifických cílů. Doporučení jsou shrnuta (společně s uvedením způsobu jejich zohlednění v předložené verzi OPPI) v příloze vyhodnocení.

6.4 Hodnocení priorit a oblastí podpory OPPI

Pro zjištění, zda OPPI může při realizaci mít závažné vlivy na životní prostředí, bylo provedeno hodnocení jednotlivých navržených oblastí podpory vzhledem k referenčním cílům ochrany životního prostředí, tj. zda a jakým způsobem oblasti podpory přispívají (či nikoliv) k naplňování referenčních cílů.

Hodnocení bylo provedeno ve dvou fázích.

Hodnocení fáze I.:

V první fázi byly hodnoceny jednotlivé oblasti podpory dle následující stupnice:

- +2: významný pozitivní vliv oblasti podpory na daný referenční cíl
- +1: pozitivní vliv oblasti podpory na daný referenční cíl
- 0: bez vlivu
- 1: negativní vliv oblasti podpory na daný referenční cíl
- 2: významný negativní vliv oblasti podpory na daný referenční cíl
- ?: vliv nelze identifikovat

Zejména při negativním identifikovaném vlivu je významnou součástí hodnocení i komentář.

Hodnocení bylo provedeno nezávisle jednotlivými členy týmu zpracovatele SEA (celkem 6 hodnocení). Výstupy jednotlivých hodnocení byly shrnuty do tabulek v programu MS Excel a statisticky vyhodnoceny (spočten medián a směrodatná odchylka pro jednotlivá hodnocení). V případě směrodatné odchylky větší než 1 (tj. významné rozdíly v hodnocení jednotlivých členů týmu) bylo hodnocení diskutováno v rámci týmu a upraveno.

Cílem první fáze hodnocení byla identifikace potenciálně významných negativních střetů oblastí podpory OPPI s referenčními cíli ochrany životního prostředí – za významné negativní střety byly považovány ty, u nichž byla hodnota mediánu -1 a nižší. Tyto střety pak byly podrobně vyhodnoceny ve fázi II.

V následujících tabulkách je uveden souhrn jednotlivých hodnocení – numerické hodnocení je zaokrouhlený medián.

Priorita „Podnikání a inovace“

Oblast podpory: Vznik firem		
Referenční cíle ochrany životního prostředí	Hodnocení možných vlivů	Komentář
1. Po ukončení prvního kontrolního období Protokolu snížit do roku 2020 měrné emise CO ₂ na obyvatele o 30 % a celkové agregované emise CO ₂ o 25 % v porovnání s rokem 2000, a pokračovat v zahájeném trendu.	-1	Vzhledem k obecné formulaci opatření, lze předpokládat, že vznik firem může negativně ovlivnit emise CO ₂ . Je nutné v rámci výběrových kritérií uvést kritéria výběru projektů z hlediska ochrany životního prostředí. Naopak pozitivní vliv lze předpokládat u projektů, vedoucích ke snížení energetické a materiálové náročnosti.
2. Snižovat emise tak, aby nebyly překročeny národní emisní stropy pro oxid siřičitý, oxidy dusíku, těkavé organické látky v horizontu roku 2010, dosáhnout směrných cílových hodnot pro acidifikaci pro lidské zdraví a pro vegetaci k roku 2020, a dosáhnout norem na kvalitu ovzduší ve stanovených lhůtách.	-1	Vznik firem a s tím spojený rozvoj infrastruktury může být spojen s vyšším produkovaným znečištěním. Je nutné v rámci výběrových kritérií uvést kritéria výběru projektů z hlediska ochrany životního prostředí. Naopak pozitivní vliv lze předpokládat u projektů, vedoucích ke snížení energetické a materiálové náročnosti.

<p>3. Snižovat vypouštění a úniky prioritních látek do podzemních a povrchových vod a zastavit nebo postupně odstranit vypouštění a úniky prioritních nebezpečných látek.</p>	<p>-1</p>	<p>Vznik firem a s tím spojený rozvoj infrastruktury může být spojen s vyšším produkovaným znečištěním. Je nutné v rámci výběrových kritérií uvést kritéria výběru projektů z hlediska ochrany životního prostředí.</p>
<p>4. Podporou využívání brownfields snižovat zábory půdy.</p>	<p>-1</p>	<p>Vznik firem a s tím spojený rozvoj infrastruktury může být spojen se zábory půdy. Je nutné v rámci výběrových kritérií zohlednit prioritní využívání brownfields.</p>
<p>5. Zabezpečovat ochranu a obnovu migračních tras, koridorů a zastávek migrujících druhů, a omezovat fragmentaci krajiny způsobenou migračními bariérami.</p>	<p>0</p>	
<p>6. Dosáhnout 8% podíl výroby OZE na hrubé spotřebě elektřiny do roku 2010 a dále jej zvyšovat.</p>	<p>-1</p>	<p>Nové firmy přispějí ke zvýšení spotřeby energie. Je nutné zohlednit podporu snižování spotřeby energie v rámci výběrových kritérií pro konkrétní projekty.</p>
<p>7. Stabilizovat snižování energetické náročnosti tvorby HDP o 3 % ročně, elektroenergetické náročnosti o 2 % ročně.</p>	<p>0,5</p>	<p>Potenciální pozitivní vazba je podmíněna přednostní podporou nízké materiálové a energeticky náročnosti výroby (hi-tech technologie atd.).</p>
<p>8. Zlepšovat užité vlastnosti výrobků včetně jejich opravitelnosti a životnosti.</p>	<p>+1</p>	<p>Potenciální pozitivní vazba je podmíněna přednostní podporou hi-tech technologií.</p>

9. Snižovat produkci odpadů včetně nebezpečných.	-1	Nové firmy přispějí ke zvýšení produkce odpadů. Je nutné zohlednit podporu nízkoodpadových a bezodpadových technologií v rámci výběrových kritérií pro konkrétní projekty. Naopak pozitivní vliv lze předpokládat u projektů, vedoucích ke snížení energetické a materiálové náročnosti.
10. Zvýšit využívání odpadů s upřednostněním recyklace na 55 % všech vznikajících odpadů do roku 2012.	0	
11. Chránit krajinné prvky a kvalitní segmenty přírodního charakteru v zastavěných územích	0	
12. Snižovat zatížení transiční a nákladní silniční dopravou, zejména podporou environmentálně šetrné formy dopravy včetně managementových opatření	-0,5	Vznik firem a s tím spojený dopravní rozvoj infrastruktury je spojen s vyšší dopravní zátěží. Je nutné zohlednit podporu snižování dopravní zátěže v rámci výběrových kritérií pro konkrétní projekty.
13. Snižovat zátěž populace v sídlech hlukem z průmyslové činnosti a hlukem z vyvolané dopravy	-1	Vzhledem k podpoře MSP lze očekávat umístování nových provozů do smíšených zón nebo do blízkosti obytných zón, a tím potenciální zvýšení hlukové zátěže.
14. Povzbudit poptávku a nabídku výrobků šetrných k životnímu prostředí, a tím stimulovat potenciál pro neustálé, trhem řízené environmentální zlepšování.	+0,75	Potenciální pozitivní vazba je podmíněna přednostní podporou této problematiky.
15. Podporovat zavádění environmentálních systémů řízení.	0	
16. Zapojit široké spektrum partnerů do ochrany životního prostředí a navázat partnerství veřejného, nevládního a soukromého sektoru	0	
<p>Návrh reformulace: V rámci této oblasti podpory bude formou dotací podporován proces zakládání, činnosti a dalšího rozvoje podnikatelských inkubátorů, resp. podnikatelských inovačních center (BIC, PIC apod.), vytvářejících podmínky pro vznik a rozvoj malých a středních inovačních firem zaměřených na realizaci nových technologií a konkurenceschopných výrobků a služeb. Cílem je podpora infrastruktury pro vznik a rozvoj firem, zejména start-up a spin-off, s inovačním potenciálem a přednostním využitím brownfields.</p>		

Doporučení SEA: Zohlednit podmínky uvedené v komentářích jako doplňková kritéria při hodnocení a výběru projektů, tj. nikoliv jako omezující, ale jako motivující pro předkladatele k začlenění relevantních témat v oblasti životního prostředí a jeho ochrany při realizaci projektu.

Oblast podpory: Rozvoj firem		
Referenční cíle ochrany životního prostředí	Hodnocení možných vlivů	Komentář
1. Po ukončení prvního kontrolního období Protokolu snížit do roku 2020 měrné emise CO ₂ na obyvatele o 30 % a celkové agregované emise CO ₂ o 25 % v porovnání s rokem 2000, a pokračovat v zahájeném trendu.	-1	Vzhledem k obecné formulaci opatření, lze předpokládat, že rozvoj firem může negativně ovlivnit emise CO ₂ . Je nutné v rámci výběrových kritérií uvést kritéria výběru projektů z hlediska ochrany životního prostředí. Naopak pozitivní vliv lze předpokládat u projektů, vedoucích ke snížení energetické a materiálové náročnosti.
2. Snižovat emise tak, aby nebyly překročeny národní emisní stropy pro oxid siřičitý, oxidy dusíku, těkavé organické látky v horizontu roku 2010, dosáhnout směrných cílových hodnot pro acidifikaci pro lidské zdraví a pro vegetaci k roku 2020, a dosáhnout norem na kvalitu ovzduší ve stanovených lhůtách.	-0,5	Rozvoj firem a s tím spojený rozvoj infrastruktury může být spojen s vyšším produkovaným znečištěním. Je nutné v rámci výběrových kritérií uvést kritéria výběru projektů z hlediska ochrany životního prostředí. Naopak pozitivní vliv lze předpokládat u projektů, vedoucích ke snížení energetické a materiálové náročnosti.
3. Snižovat vypouštění a úniky prioritních látek do podzemních a povrchových vod a zastavit nebo postupně odstranit vypouštění a úniky prioritních nebezpečných látek.	0	
4. Podporou využívání brownfields snižovat zábory půdy.	0	
5. Zabezpečovat ochranu a obnovu migračních tras, koridorů a zastávek migrujících druhů, a omezovat fragmentaci krajiny způsobenou migračními bariérami.	0	

6. Dosáhnout 8% podíl výroby OZE na hrubé spotřebě elektřiny do roku 2010 a dále jej zvyšovat.	-1	Rozvoj firem přispěje ke zvýšení spotřeby. Je nutné zohlednit podporu snižování energie v rámci výběrových kritérií pro konkrétní projekty.
7. Stabilizovat snižování energetické náročnosti tvorby HDP o 3 % ročně, elektroenergetické náročnosti o 2 % ročně.	+0,25	Potenciální pozitivní vazba je podmíněna přednostní podporou nízké materiálové a energeticky náročnosti výroby (hi-tech technologie atd.), v rámci zachování konkurenceschopnosti a podpory technologií.
8. Zlepšovat užité vlastnosti výrobků včetně jejich opravitelnosti a životnosti.	+0,25	Potenciální pozitivní vazba je podmíněna přednostní podporou hi-tech technologií.
9. Snižovat produkci odpadů včetně nebezpečných.	-1	Rozvoj firem přispěje ke zvýšení produkce odpadů. Je nutné zohlednit podporu nízkoodpadových a bezodpadových technologií v rámci výběrových kritérií pro konkrétní projekty. Naopak pozitivní vliv lze předpokládat u projektů, vedoucích ke snížení energetické a materiálové náročnosti.
10. Zvýšit využívání odpadů s upřednostněním recyklace na 55 % všech vznikajících odpadů do roku 2012.	0	
11. Chránit krajinné prvky a kvalitní segmenty přírodního charakteru v zastavěných územích	0	
12. Snižovat zatížení transitní a nákladní silniční dopravou, zejména podporou environmentálně šetrné formy dopravy včetně managementových opatření	-0,5	Vznik firem a s tím spojený dopravní rozvoj infrastruktury je spojen s vyšší dopravní zátěží. Je nutné zohlednit podporu snižování dopravní zátěže v rámci výběrových kritérií pro konkrétní projekty.

13. Snižovat zátěž populace v sídlech hlukem z průmyslové činnosti a hlukem z vyvolané dopravy	-1	Vzhledem k podpoře MSP existuje riziko rozvoje firem v blízkosti smíšených zón nebo do blízkosti obytných zón, a tím potenciální zvýšení hlukové zátěže.
14. Povzbudit poptávku a nabídku výrobků šetrných k životnímu prostředí, a tím stimulovat potenciál pro neustálé, trhem řízené environmentální zlepšování.	+0,25	Potenciální pozitivní vazba je podmíněna přednostní podporou této problematiky.
15. Podporovat zavádění environmentálních systémů řízení.	+0,5	Potenciální pozitivní vazba je podmíněna přednostní podporou této problematiky.
16. Zapojit široké spektrum partnerů do ochrany životního prostředí a navázat partnerství veřejného, nevládního a soukromého sektoru	0	
Návrh reformulace:		
Doporučení SEA: Zohlednit podmínky uvedené v komentářích jako doplňková kritéria při hodnocení a výběru projektů, tj. nikoliv jako omezující, ale jako motivující pro předkladatele k začlenění relevantních témat v oblasti životního prostředí a jeho ochrany při realizaci projektu.		

Oblast podpory: Inovace		
Referenční cíle ochrany životního prostředí	Hodnocení možných vlivů	Komentář
1. Po ukončení prvního kontrolního období Protokolu snížit do roku 2020 měrné emise CO ₂ na obyvatele o 30 % a celkové agregované emise CO ₂ o 25 % v porovnání s rokem 2000, a pokračovat v zahájeném trendu.	+0,5	Inovativní rozvoj firem a podpora VaV v praxi může vést k pozitivním vedlejším efektům na životní prostředí. Inovace by měly vždy směřovat ke snížení emisí GHG.
2. Snižovat emise tak, aby nebyly překročeny národní emisní stropy pro oxid siřičitý, oxidy dusíku, těkavé organické látky v horizontu roku 2010, dosáhnout směrných cílových hodnot pro acidifikaci pro lidské zdraví a pro vegetaci k roku 2020, a dosáhnout norem na kvalitu ovzduší ve stanovených lhůtách.	+1	Inovativní rozvoj firem a podpora VaV v praxi může vést k pozitivním vedlejším efektům na životní prostředí.
3. Snižovat vypouštění a úniky prioritních látek do podzemních a povrchových vod a zastavit nebo postupně odstranit vypouštění a úniky prioritních nebezpečných látek.	+1	Inovativní rozvoj firem a podpora VaV v praxi může vést k pozitivním vedlejším efektům na životní prostředí.
4. Podporou využívání brownfields snižovat zábory půdy.	0	

5. Zabezpečovat ochranu a obnovu migračních tras, koridorů a zastávek migrujících druhů, a omezovat fragmentaci krajiny způsobenou migračními bariérami.	0	
6. Dosáhnout 8% podíl výroby OZE na hrubé spotřebě elektřiny do roku 2010 a dále jej zvyšovat.	+1	Inovace výroby by měly přispět ke snížení spotřeby primárních zdrojů energie a k náhradě části spotřebované energie energií obnovitelnou.
7. Stabilizovat snižování energetické náročnosti tvorby HDP o 3 % ročně, elektroenergetické náročnosti o 2 % ročně.	+1	Inovace výroby by měly přispět ke snížení spotřeby primárních neobnovitelných zdrojů energie a spotřeby nerostných surovin.
8. Zlepšovat užité vlastnosti výrobků včetně jejich opravitelnosti a životnosti.	+1,5	Opatření je přímo zaměřeno na zvyšování technických a užitných hodnot výrobků.
9. Snižovat produkci odpadů včetně nebezpečných.	+1	Inovace ve výrobě by měly přispívat ke snížení produkce odpadů.
10. Zvýšit využívání odpadů s upřednostněním recyklace na 55 % všech vznikajících odpadů do roku 2012.	+1	Inovativní rozvoj firem a podpora VaV v praxi může vést k pozitivním efektům v oblasti nakládání s odpady.
11. Chránit krajinné prvky a kvalitní segmenty přírodního charakteru v zastavěných územích	0	
12. Snižovat zatížení transitní a nákladní silniční dopravou, zejména podporou environmentálně šetrné formy dopravy včetně managementových opatření	0	
13. Snižovat zátěž populace v sídlech hlukem z průmyslové činnosti a hlukem z vyvolané dopravy	0	
14. Povzbudit poptávku a nabídku výrobků šetrných k životnímu prostředí, a tím stimulovat potenciál pro neustálé, trhem řízené environmentální zlepšování.	+1	Inovativní rozvoj firem, podpora VaV v praxi a eko-inovaci může vést k pozitivním efektům v této oblasti.
15. Podporovat zavádění environmentálních systémů řízení.	+0,5	Podmínkou pozitivní vazby je podpora inovací a eko-inovací v systémech řízení.
16. Zapojit široké spektrum partnerů do ochrany životního prostředí a navázat partnerství veřejného, nevládního a soukromého sektoru	0	

Návrh reformulace: Do této oblasti podpory zahrnout také podporu eko-efektivních inovací a environmentálně šetrných technologií.

Doporučení SEA: Zohlednit podmínky uvedené v komentářích jako doplňková kritéria při hodnocení a výběru projektů, tj. nikoliv jako omezující, ale jako motivující pro předkladatele k začlenění relevantních témat v oblasti životního prostředí a jeho ochrany při realizaci projektu.

Oblast podpory: Efektivní energie		
Referenční cíle ochrany životního prostředí	Hodnocení možných vlivů	Komentář
1. Po ukončení prvního kontrolního období Protokolu snížit do roku 2020 měrné emise CO ₂ na obyvatele o 30 % a celkové agregované emise CO ₂ o 25 % v porovnání s rokem 2000, a pokračovat v zahájeném trendu.	+1	Potenciální pozitivní vazba vzhledem k podpoře úspor energie a produkci energie z OZE, je-li tím nahrazována stávající výroba z fosilních zdrojů. Naopak negativní efekt by znamenala případná podpora energetického využívání odpadů.
2. Snižovat emise tak, aby nebyly překročeny národní emisní stropy pro oxid siřičitý, oxidy dusíku, těkavé organické látky v horizontu roku 2010, dosáhnout směrných cílových hodnot pro acidifikaci pro lidské zdraví a pro vegetaci k roku 2020, a dosáhnout norem na kvalitu ovzduší ve stanovených lhůtách.	-0,5	Potenciální negativní vazba vzhledem k podpoře energetického využívání odpadů.
3. Snižovat vypouštění a úniky prioritních látek do podzemních a povrchových vod a zastavit nebo postupně odstranit vypouštění a úniky prioritních nebezpečných látek.	0	
4. Podporou využívání brownfields snižovat zábory půdy.	-1	Lze očekávat zábory půdy pro nové provozy. Je nutné zohlednit podporu přednostního využívání brownfields v rámci výběrových kritérií pro konkrétní projekty.
5. Zabezpečovat ochranu a obnovu migračních tras, koridorů a zastávek migrujících druhů, a omezovat fragmentaci krajiny způsobenou migračními bariérami.	-1	V případě podpory výstavby malých vodních elektráren a větrných elektráren lze očekávat vytváření nových migračních překážek.
6. Dosáhnout 8% podíl výroby OZE na hrubé spotřebě elektřiny do roku 2010 a dále jej zvyšovat.	+2	Vzhledem k zaměření opatření lze očekávat potenciálně silnou pozitivní vazbu.

7. Stabilizovat snižování energetické náročnosti tvorby HDP o 3 % ročně, elektroenergetické náročnosti o 2 % ročně.	+2	Vzhledem k zaměření opatření lze očekávat potenciálně silnou pozitivní vazbu.
8. Zlepšovat užité vlastnosti výrobků včetně jejich opravitelnosti a životnosti.	0	
9. Snižovat produkci odpadů včetně nebezpečných.	-0,5	Podpora energetického využívání odpadů způsobuje pokles tlaku na prevenci vzniku odpadů. Naopak je možná mírná pozitivní vazba v důsledku úspor energie a zvyšování účinnosti.
10. Zvýšit využívání odpadů s upřednostněním recyklace na 55 % všech vznikajících odpadů do roku 2012.	-1	V případě vytvoření nadměrných kapacit pro energetické využívání odpadů se sníží tlak na jiné způsoby jejich využití.
11. Chránit krajinné prvky a kvalitní segmenty přírodního charakteru v zastavěných územích	0	
12. Snižovat zatížení transitzní a nákladní silniční dopravou, zejména podporou environmentálně šetrné formy dopravy včetně managementových opatření	-1	Podpora energetického využívání odpadů či podpory OZE může vést k vyššímu zatížení dopravou v důsledku přepravy paliva.
13. Snižovat zátěž populace v sídlech hlukem z průmyslové činnosti a hlukem z vyvolané dopravy	-1	Podpora energetického využívání odpadů či podpory OZE může vést k vyššímu zatížení dopravním hlukem.
14. Povzbudit poptávku a nabídku výrobků šetrných k životnímu prostředí, a tím stimulovat potenciál pro neustálé, trhem řízené environmentální zlepšování.	0	
15. Podporovat zavádění environmentálních systémů řízení.	0	
16. Zapojit široké spektrum partnerů do ochrany životního prostředí a navázat partnerství veřejného, nevládního a soukromého sektoru	0	
Návrh reformulace opatření:		
Doporučení SEA: Zohlednit podmínky uvedené v komentářích jako doplňková kritéria při hodnocení a výběru projektů, tj. nikoliv jako omezující, ale jako motivující pro předkladatele k začlenění relevantních témat v oblasti životního prostředí a jeho ochrany při realizaci projektu.		

Priorita „Prostředí pro podnikání a inovace“

Oblast podpory: Spolupráce

Referenční cíle ochrany životního prostředí	Hodnocení možných vlivů	Komentář
1. Podporou využívání brownfields snižovat zábory půdy.	0	
2. Stabilizovat snižování energetické náročnosti tvorby HDP o 3 % ročně, elektroenergetické náročnosti o 2 % ročně.	+0,5	Potenciální pozitivní vazba díky užším vazbám mezi výzkumem a podnikatelskou činností.
3. Chránit krajinné prvky a kvalitní segmenty přírodního charakteru v zastavěných územích	0	
4. Snižovat zatížení transitzní a nákladní silniční dopravou, zejména podporou environmentálně šetrné formy dopravy včetně managementových opatření	0	
5. Snižovat zátěž populace v sídlech hlukem z průmyslové činnosti a hlukem z vyvolané dopravy	0	
6. Podporovat zavádění environmentálních systémů řízení.	+0,5	Je možné zavádět v rámci posilování konkurenční výhody.
7. Zapojit široké spektrum partnerů do ochrany životního prostředí a navázat partnerství veřejného, nevládního a soukromého sektoru	+0,25	
Návrh reformulace:		
Doporučení SEA:		

Oblast podpory: Rozvoj lidských zdrojů		
Referenční cíle ochrany životního prostředí	Hodnocení možných vlivů	Komentář
1. Podporou využívání brownfields snižovat zábory půdy.	-0,5	Při realizaci konkrétních projektů je nutné podporovat prioritní využití brownfields.
2. Stabilizovat snižování energetické náročnosti tvorby HDP o 3 % ročně, elektroenergetické náročnosti o 2 % ročně.	+0,5	Potenciální pozitivní vazba v důsledku realizace školících programů.
3. Chránit krajinné prvky a kvalitní segmenty přírodního charakteru v zastavěných územích	0	
4. Snižovat zatížení transitzní a nákladní silniční dopravou, zejména podporou environmentálně šetrné formy dopravy včetně managementových opatření	0	
5. Snižovat zátěž populace v sídlech hlukem z průmyslové činnosti a hlukem z vyvolané dopravy	0	

6. Podporovat zavádění environmentálních systémů řízení.	+0,5	Potenciální pozitivní vazba v důsledku podpory infrastruktury pro vzdělávání.
7. Zapojit široké spektrum partnerů do ochrany životního prostředí a navázat partnerství veřejného, nevládního a soukromého sektoru	+1	Potenciální pozitivní vazba v důsledku podpory infrastruktury pro vzdělávání.
Návrh reformulace opatření:		
Doporučení SEA:		

Oblast podpory: Infrastruktura pro podnikání a inovace		
Referenční cíle ochrany životního prostředí	Hodnocení možných vlivů	Komentář
1. Podporou využívání brownfields snižovat zábory půdy.	+2	
2. Stabilizovat snižování energetické náročnosti tvorby HDP o 3 % ročně, elektroenergetické náročnosti o 2 % ročně.	-0,5	Vliv může mít i samotná koncepce infrastruktury (např. zásobování teplem), v případě předimenzování, nevhodném provozování a regulaci apod. může mít negativní vliv.
3. Chránit krajinné prvky a kvalitní segmenty přírodního charakteru v zastavěných územích	-0,5	Rozvoj infrastruktury může znamenat tlak na využití zelených ploch v sídlech, je zapotřebí podporovat prioritní využívání brownfields.
4. Snižovat zatížení transiční a nákladní silniční dopravou, zejména podporou environmentálně šetrné formy dopravy včetně managementových opatření	-0,5	V závislosti na místě může realizace konkrétního projektu přinést lokální zvýšení dopravní zátěže.
5. Snižovat zátěž populace v sídlech hlukem z průmyslové činnosti a hlukem z vyvolané dopravy	-1	Relokace firem z intravilánu může snížit počet obyvatel vystavených hluku, na druhou stranu může některé části sídel zatížit nově indukovaná doprava.
6. Podporovat zavádění environmentálních systémů řízení.	0	
7. Zapojit široké spektrum partnerů do ochrany životního prostředí a navázat partnerství veřejného, nevládního a soukromého sektoru	+0,5	

Návrh reformulace:
Doporučení SEA: Při budování infrastruktury pro podnikání zohlednit problematiku světelného znečištění.

Priorita „Služby pro rozvoj podnikání“

Oblast podpory: Služby		
Referenční cíle ochrany životního prostředí	Hodnocení možných vlivů	Komentář
1. Po ukončení prvního kontrolního období Protokolu snížit do roku 2020 měrné emise CO ₂ na obyvatele o 30 % a celkové agregované emise CO ₂ o 25 % v porovnání s rokem 2000, a pokračovat v zahájeném trendu.	+1	Potenciální pozitivní vazba při zavádění standardů, vzdělávání a „best practices“, a podpory vývoje technologií a managementu.
2. Snižovat emise tak, aby nebyly překročeny národní emisní stropy pro oxid siřičitý, oxidy dusíku, těžké organické látky v horizontu roku 2010, dosáhnout směrných cílových hodnot pro acidifikaci pro lidské zdraví a pro vegetaci k roku 2020, a dosáhnout norem na kvalitu ovzduší ve stanovených lhůtách.	+0,75	Potenciální pozitivní vazba při zavádění standardů, vzdělávání a „best practices“.
3. Snižovat vypouštění a úniky prioritních látek do podzemních a povrchových vod a zastavit nebo postupně odstranit vypouštění a úniky prioritních nebezpečných látek.	+0,25	Potenciální pozitivní vazba při zavádění standardů, vzdělávání a „best practices“.
4. Podporou využívání brownfields snižovat zábory půdy.	0	
5. Dosáhnout 8% podíl výroby OZE na hrubé spotřebě elektřiny do roku 2010 a dále jej zvyšovat.	+1	Potenciální pozitivní vazba při zavádění standardů, vzdělávání a „best practices“, a podpory vývoje technologií a managementu.
6. Stabilizovat snižování energetické náročnosti tvorby HDP o 3 % ročně, elektroenergetické náročnosti o 2 % ročně.	+1	Potenciální pozitivní vazba při zavádění standardů, vzdělávání a „best practices“, a podpory vývoje technologií a managementu.
7. Zlepšovat užité vlastnosti výrobků včetně jejich opravitelnosti a životnosti.	+0,75	Potenciální pozitivní vazba při podpoře vývoje technologií, designu výrobků, managementu, a high-tech opravárenských center.

8. Snižovat produkci odpadů včetně nebezpečných.	+0,5	
9. Zvýšit využívání odpadů s upřednostněním recyklace na 55 % všech vznikajících odpadů do roku 2012.	+0,25	Potenciální pozitivní vazba při zavádění standardů a vzdělávání.
10. Chránit krajinné prvky a kvalitní segmenty přírodního charakteru v zastavěných územích	0	
11. Snižovat zatížení transitzní a nákladní silniční dopravou, zejména podporou environmentálně šetrné formy dopravy včetně managementových opatření	0	
12. Povzbudit poptávku a nabídku výrobků šetrných k životnímu prostředí, a tím stimulovat potenciál pro neustálé, trhem řízené environmentální zlepšování.	+1	Potenciální pozitivní vazba při zavádění standardů a vzdělávání.
13. Podporovat zavádění environmentálních systémů řízení.	+1	Potenciální pozitivní vazba při zavádění standardů a vzdělávání.
14. Zapojit široké spektrum partnerů do ochrany životního prostředí a navázat partnerství veřejného, nevládního a soukromého sektoru	+1	Potenciální pozitivní vazba při zavádění standardů a vzdělávání.
Návrh reformulace:		
Doporučení SEA: Zohlednit podmínky uvedené v komentářích jako doplňková kritéria při hodnocení a výběru projektů, tj. nikoliv jako omezující, ale jako motivující pro předkladatele k začlenění relevantních témat v oblasti životního prostředí a jeho ochrany při realizaci projektu.		

Oblast podpory: Nové trendy		
Referenční cíle ochrany životního prostředí	Hodnocení možných vlivů	Komentář
1. Po ukončení prvního kontrolního období Protokolu snížit do roku 2020 měrné emise CO ₂ na obyvatele o 30 % a celkové agregované emise CO ₂ o 25 % v porovnání s rokem 2000, a pokračovat v zahájeném trendu.	+0,75	Potenciální pozitivní vazba vzhledem k vyhodnocování inovací a informacím o nejlepších formách podnikání, a podpoře vývoje technologií a managementu.
2. Snižovat emise tak, aby nebyly překročeny národní emisní stropy pro oxid siřičitý, oxidy dusíku, těkavé organické látky v horizontu roku 2010, dosáhnout směrných cílových hodnot pro acidifikaci pro lidské zdraví a pro vegetaci k roku 2020, a dosáhnout norem na kvalitu ovzduší ve stanovených lhůtách.	+0,75	Potenciální pozitivní vazba vzhledem k vyhodnocování inovací a informacím o nejlepších formách podnikání.

3. Snižovat vypouštění a úniky prioritních látek do podzemních a povrchových vod a zastavit nebo postupně odstranit vypouštění a úniky prioritních nebezpečných látek.	+0,75	Potenciální pozitivní vazba vzhledem k vyhodnocování inovací a informacím o nejlepších formách podnikání.
4. Podporou využívání brownfields snižovat zábory půdy.	0	
5. Dosáhnout 8% podíl výroby OZE na hrubé spotřebě elektřiny do roku 2010 a dále jej zvyšovat.	+1	Potenciální pozitivní vazba vzhledem k vyhodnocování inovací a informacím o nejlepších formách podnikání, a podpoře vývoje technologií a managementu.
6. Stabilizovat snižování energetické náročnosti tvorby HDP o 3 % ročně, elektroenergetické náročnosti o 2 % ročně.	+1	Potenciální pozitivní vazba vzhledem k vyhodnocování inovací a informacím o nejlepších formách podnikání, a podpoře vývoje technologií a managementu.
7. Zlepšovat užité vlastnosti výrobků včetně jejich opravitelnosti a životnosti.	+0,25	Potenciální pozitivní vazba při podpoře vývoje technologií, designu výrobků a managementu
8. Snižovat produkci odpadů včetně nebezpečných.	+1	Potenciální pozitivní vazba vzhledem k vyhodnocování inovací a informacím o nejlepších formách podnikání.
9. Zvýšit využívání odpadů s upřednostněním recyklace na 55 % všech vznikajících odpadů do roku 2012.	+0,75	Potenciální pozitivní vazba vzhledem k vyhodnocování inovací a informacím o nejlepších formách podnikání.
10. Chránit krajinné prvky a kvalitní segmenty přírodního charakteru v zastavěných územích	0	
11. Snižovat zatížení transitzní a nákladní silniční dopravou, zejména podporou environmentálně šetrné formy dopravy včetně managementových opatření	0	
12. Povzbudit poptávku a nabídku výrobků šetrných k životnímu prostředí, a tím stimulovat potenciál pro neustálé, trhem řízené environmentální zlepšování.	+0,75	Potenciální pozitivní vazba vzhledem k vyhodnocování inovací a informacím o nejlepších formách podnikání, a podpoře ekodesignu výrobků.

13. Podporovat zavádění environmentálních systémů řízení.	+1	Potenciální pozitivní vazba vzhledem k vyhodnocování inovací a informacím o nejlepších formách podnikání.
14. Zapojit široké spektrum partnerů do ochrany životního prostředí a navázat partnerství veřejného, nevládního a soukromého sektoru	0	
Návrh reformulace:		
Doporučení SEA: Zohlednit podmínky uvedené v komentářích jako doplňková kritéria při hodnocení a výběru projektů, tj. nikoliv jako omezující, ale jako motivující pro předkladatele k začlenění relevantních témat v oblasti životního prostředí a jeho ochrany při realizaci projektu.		

Hodnocení fáze II.:

Ve druhé fázi hodnocení opatření byly potenciální vlivy oblastí podpory na referenční cíle ochrany životního prostředí popsány pomocí následující legendy.

Charakteristika vlivu	Znak	Vysvětlení
Pravděpodobnost	!!	Vliv je velmi pravděpodobný
	!	Vliv je pravděpodobný
Rozsah	--	Negativní vliv velkého rozsahu
	-	Negativní vliv
	+	Pozitivní vliv
	++	Pozitivní vliv velkého rozsahu
Četnost / trvání	>>	Vliv četný až konstantní / dlouhodobý až trvalý
	>	Vliv příležitostný / krátkodobý
Vratnost	V	Vliv vratný
	N	Vliv nevratný
Nejistota	?	Možný vliv závisí na podmínkách realizace oblastí podpory, tak jak jsou uvedeny v komentáři k hodnocení

Cílem druhé fáze hodnocení bylo detailně vyhodnotit a popsat potenciální významné vlivy oblastí podpory OPPI na referenční cíle ochrany životního prostředí, a na základě hodnocení pak navrhnout podmínky a opatření ke snížení potenciálních negativních vlivů realizace OPPI na životní prostředí.

Priorita „Podnikání a inovace“

Oblast podpory: Vznik firem			
Referenční cíle ochrany životního prostředí	Hodnocení možných vlivů	Komentář	Návrh opatření k minimalizaci rizik

<p>Po ukončení prvního kontrolního období Protokolu snížit do roku 2020 měrné emise CO₂ na obyvatele o 30 % a celkové agregované emise CO₂ o 25 % v porovnání s rokem 2000, a pokračovat v zahájeném trendu.</p>	<p>!! - >> N ?</p>	<p>Tento referenční cíl je zároveň relevantním indikátorem snižování energetické náročnosti výroby. Vznik firem lze iniciovat také jako „bezemisní“, tj. s nulovými emisemi skleníkových plynů.</p>	<p>Jako kritérium pro hodnocení projektů vždy uvádět emise skleníkových plynů (v ekvivalentu CO₂)</p>
<p>Snižovat emise tak, aby nebyly překročeny národní emisní stropy pro oxid siřičitý, oxidy dusíku, těkavé organické látky v horizontu roku 2010, dosáhnout směrných cílových hodnot pro acidifikaci pro lidské zdraví a pro vegetaci k roku 2020, a dosáhnout norem na kvalitu ovzduší ve stanovených lhůtách.</p>	<p>!! - >> N ?</p>	<p>Tento referenční cíl je zároveň relevantním indikátorem snižování dopravní zátěže a zátěže ze vzniku firem s emisní zátěží.</p>	<p>Vliv bude záviset na charakteru a zaměření konkrétního projektu. Je nutné uvádět, zda v rámci zvolené technologie budou vznikat uvedené látky. Pokud ano, je potřeba použít opatření „čistší produkce“ včetně snižování zátěže ze související dopravy.</p>
<p>Snižovat vypouštění a úniky prioritních látek do podzemních a povrchových vod a zastavit nebo postupně odstranit vypouštění a úniky prioritních nebezpečných látek.</p>	<p>!! - až + >> V ?</p>	<p>Nové technologie a konkurenceschopné výrobky obvykle nepoužívají prioritních nebezpečných látek (substituce), lze předpokládat vysoký podíl dematerializovaných služeb a hi-tech výrob, ke kontaminaci podzemních vod obvykle dochází v zastaralých výrobních, v případě průmyslových parků a pod. společné čištění odpadních vod moderní integrovanou ČOV</p>	<p>Vlivy závisí na konkrétní věcné náplni podpořených projektů. Žadatel musí uvést, zda technologie užívá prioritní nebezpečné látky, vznikají nebezpečné odpady tyto látky obsahující, dochází k emisím těchto látek do složek ŽP. V takovém případě je nutno užít BAT příp. opatření typu "čistší produkce", tj. prokázat, že navrhovaný technologický postup vykazuje nejnižší měrné emise ve srovnání s technologiemi obvykle užívanými.</p>
<p>Podporou využívání brownfields snižovat zábory půdy.</p>	<p>!! - - >> N ?</p>	<p>Vznik firem a s tím spojený rozvoj infrastruktury může být spojen se zábory půdy.</p>	<p>Je nutné v rámci výběrových kritérií zohlednit prioritní využívání brownfields.</p>
<p>Dosáhnout 8% podíl výroby OZE na hrubé spotřebě elektřiny do roku 2010 a dále jej zvyšovat.</p>	<p>! - >> V ?</p>	<p>Nové firmy přispějí k absolutnímu zvýšení spotřeby elektřiny a tím omezí naplnění indikativního cíle.</p>	<p>V rámci podpory konkrétních projektů zohlednit kritérium snižování spotřeby energie a produkce obnovitelné energie.</p>

Snižovat produkci odpadů včetně nebezpečných.	! - >> V ?	Nové firmy přispějí ke zvýšení produkce odpadů.	V rámci podpory konkrétních projektů zohlednit kritérium nízkoodpadových a bezodpadových technologií.
Snižovat zátěž populace v sídlech hlukem z průmyslové činnosti a hlukem z vyvolané dopravy	! - > V ?	Vznik nových firem může vyvolat hlukovou zátěž z průmyslové činnosti a dopravy.	Vliv bude záviset na charakteru a zaměření konkrétního projektu. Je nutné uvádět, zda realizace projektu bude znamenat zvýšení hlukové zátěže – pokud ano, musí být v rámci projektu navržena příslušná protihluková opatření.

Oblast podpory: Rozvoj firem			
Referenční cíle ochrany životního prostředí	Hodnocení možných vlivů	Komentář	Návrh opatření k minimalizaci rizik
Po ukončení prvního kontrolního období Protokolu snížit do roku 2020 měrné emise CO ₂ na obyvatele o 30 % a celkové agregované emise CO ₂ o 25 % v porovnání s rokem 2000, a pokračovat v zahájeném trendu.	! - >> N ?	Rozvoj firem nemusí nutně vyvolat nárůst emisí CO ₂ – je možné, že rozvoj některých firem bude vyvolán potřebou snížit energetickou náročnost.	Jako kritérium pro hodnocení projektů je nutné vždy uvádět emise skleníkových plynů (v ekvivalentu CO ₂)
Dosáhnout 8% podíl výroby OZE na hrubé spotřebě elektřiny do roku 2010 a dále jej zvyšovat.	! - > V ?	Rozvoj firem přispěje ke zvýšení spotřeby energií a tím omezí naplnění indikativního cíle. Na druhou stranu bude rozvoj některých firem vyvolán právě potřebou snížit energetickou náročnost.	V rámci podpory konkrétních projektů zohlednit kritérium snižování spotřeby energie a produkce obnovitelné energie tak, aby rozvoj firem vždy směřoval ke snížení celkové spotřeby neobnovitelné energie.
Snižovat produkci odpadů včetně nebezpečných.	! - >> V ?	Rozvoj firem přispěje ke zvýšení produkce odpadů, pokud nebudou preferovány nízkoodpadové procesy.	V rámci podpory konkrétních projektů zohlednit kritérium nízkoodpadových a bezodpadových technologií.

<p>Snižovat zátěž populace v sídlech hlukem z průmyslové činnosti a hlukem z vyvolané dopravy</p>	<p>! - > √ ?</p>	<p>Rozvoj firem může vyvolat hlukovou zátěž z průmyslové činnosti a dopravy.</p>	<p>Vliv bude záviset na charakteru a zaměření konkrétního projektu. Je nutné uvádět, zda realizace projektu bude znamenat zvýšení hlukové zátěže – pokud ano, musí být v rámci projektu navržena příslušná protihluková opatření.</p>
---	-------------------------------------	--	---

<p>Oblast podpory: Efektivní energie</p>			
<p>Referenční cíle ochrany životního prostředí</p>	<p>Hodnocení možných vlivů</p>	<p>Komentář</p>	<p>Návrh opatření k minimalizaci rizik</p>
<p>Podporou využívání brownfields snižovat zábory půdy.</p>	<p>! - >> N ?</p>	<p>Při výstavbě nových zařízení na využívání druhotných zdrojů energie lze očekávat zábory půdy.</p>	<p>Je nutné zohlednit podporu přednostního využívání brownfields v rámci výběrových kritérií pro konkrétní projekty, a zároveň v co největší míře využívat stávající zařízení – podpora jejich modernizace by měla být upřednostněna před podporou výstavby nových.</p>
<p>Zabezpečovat ochranu a obnovu migračních tras, koridorů a zastávek migrujících druhů, a omezovat fragmentaci krajiny způsobenou migračními bariérami.</p>	<p>!! - >> √ ?</p>	<p>Využití větrné a především vodní energie velmi často vytváří migrační překážky (např. větrné farmy umístěné v tahovém koridoru ptáků; vodní elektrárny, vyžadující vybudování hráze na toku).</p>	<p>Podporovány by měly být pouze ty projekty, které nebudou vytvářet migrační překážky, nebo které budou vliv na migrační prostupnost minimalizovat v souladu s nejlepší praxí. Jezy pro vodní elektrárny by měly být budovány tak, aby byly samy o sobě pro ryby a další vodní živočichy průchodné nebo by měly být opatřeny rybími přechody. Vhodnost přijatého řešení by měla být garantována odborným posudkem. Větrné farmy by neměly být umísťovány do tahových cest ptáků.</p>

<p>Zvýšit využívání odpadů s upřednostněním recyklace na 55 % všech vznikajících odpadů do roku 2012.</p>	<p>! -- >> V ?</p>	<p>Řešení se předpokládá dle POH ČR a podpora z veřejných prostředků by tak měla směřovat do dvou hlavních oblastí: 1) předcházení vzniku odpadů (efektivnost výroby, udržitelná spotřeba, ochrana spotřebitele apod.); 2) recyklace a znovupoužití; energetické využívání odpadů v rámci využívání druhotných zdrojů energie nepovede k upřednostňování recyklačního využití odpadů.</p>	<p>Jedním z rizik je překryv druhů odpadu, které je s výhodou možné použít pro recyklaci, případně další zpracování (vč. výroby alternativních paliv) a které jsou současně spalitelné. Z veřejných prostředků by měly být podpořeny pouze projekty, které přinesou vyšší přidanou hodnotu, nižší energetickou náročnost, vyšší rozvoj podnikání, vyšší zaměstnanost a regionální rozvoj (snížení disparity), a projekty inovativní. Asymetrická podpora (nesplňující uvedená kritéria) by neměla být uplatněna.</p>
<p>Snižovat zatížení transitzní a nákladní silniční dopravou, zejména podporou environmentálně šetrné formy dopravy včetně managementových opatření</p>	<p>! - >> N ?</p>	<p>Podpora nových zařízení na využívání druhotných zdrojů energie může vést k vyššímu zatížení dopravou v důsledku přepravy.</p>	<p>Vliv bude záviset na charakteru a zaměření konkrétního projektu. Je nutné uvádět, zda realizace projektu bude znamenat zvýšení dopravní zátěže – pokud ano, musí být v rámci projektu navržena příslušná snižující tuto zátěž.</p>
<p>Snižovat zátěž populace v sídlech hlukem z průmyslové činnosti a hlukem z vyvolané dopravy</p>	<p>! - > V ?</p>	<p>Výstavba nových zařízení na využívání druhotných zdrojů energie může vyvolat hlukovou zátěž z průmyslové činnosti a dopravy.</p>	<p>Vliv bude záviset na charakteru a zaměření konkrétního projektu. Je nutné uvádět, zda realizace projektu bude znamenat zvýšení hlukové zátěže – pokud ano, musí být v rámci projektu navržena příslušná protihluková opatření.</p>

Priorita „Prostředí pro podnikání a inovace“

<p>Opatření OPPI: Infrastruktura pro podnikání a inovace</p>			
<p>Referenční cíle ochrany životního prostředí</p>	<p>Hodnocení možných vlivů</p>	<p>Komentář</p>	<p>Návrh opatření k minimalizaci rizik</p>

Snižovat zátěž populace v sídlech hlukem z průmyslové činnosti a hlukem z vyvolané dopravy	! - >> N ?	V závislosti na místě může realizace konkrétního projektu přinést lokální zvýšení hluku z průmyslové činnosti a dopravy.	Vliv bude záviset na charakteru a zaměření konkrétního projektu. Je nutné uvádět, zda realizace projektu bude znamenat zvýšení hlukové zátěže – pokud ano, musí být v rámci projektu navržena příslušná protihluková opatření.
--	------------------------	--	--

6.5 Hodnocení vlivů na složky životního prostředí

Priority a opatření navrhované v rámci OPPI nemají charakter konkrétních projektů či aktivit. Jednotlivé složky životního prostředí jsou reprezentovány relevantními referenčními cíli ochrany životního prostředí – v rámci SEA OPPI byly hodnoceny možné vlivy priorit a opatření OPPI na tyto referenční cíle. Konkrétní vlivy na složky životního prostředí ve specifických územích budou záviset na způsobu realizace opatření, tj. implementaci OPPI prostřednictvím jednotlivých programů, respektive výběrem a realizací předkládaných projektů (v rámci programů).

7. Plánovaná opatření pro předcházení, snížení nebo kompenzaci všech závažných negativních vlivů životní prostředí vyplývajících z provedení koncepce

Vzhledem ke strategickému charakteru OPPI není možné identifikovat případné specifické negativní vlivy na životní prostředí v konkrétních lokalitách nebo oblastech. Hlavním cílem hodnocení OPPI v rámci SEA bylo zjištění, zda návrh OPPI dostatečně zohledňuje problematiku životního prostředí a jeho ochrany, respektive zda neobsahuje návrhy, které by mohly představovat potenciální rizika pro životní prostředí. Opatření pro předcházení, snížení nebo kompenzaci případných negativních vlivů koncepce na životní prostředí lze v případě OPPI chápat jako způsob a míru zohlednění problematiky životního prostředí a jeho ochrany v jednotlivých částech OPPI.

Na základě hodnocení jednotlivých oblastí podpory vzhledem k referenčním cílům ochrany životního prostředí (viz Kap. 6) pak byly v opodstatněných případech navrženy úpravy oblastí podpory a návrhy na minimalizaci environmentálních rizik.

Důležitou součástí opatření pro zamezení významných negativních dopadů implementace OPPI na životní prostředí je také návrh environmentálních kritérií pro výběr projektů a návrh na jejich začlenění do systému hodnocení a výběru projektů, předkládaných k získání podpory z OPPI. Realizace tohoto návrh by měla zajistit, aby nebyly podpořeny projekty v negativními vlivy na životní prostředí, naopak aby podpora byla směřována na projekty, které mohou přispět ke zlepšení stavu životního prostředí v ČR.

8. Výčet důvodů pro výběr zkoumaných variant a popis, jak bylo posuzování provedeno, včetně případných problémů při shromažďování požadovaných údajů (např. technické nedostatky nebo nedostatečné know-how)

8.1 Výběr zkoumaných variant

Operační program Podnikání a inovace je předkládán jako jednovariantní. V průběhu zpracování OPPI byla v rámci Řídícího výboru a jednotlivých pracovních skupin vedena diskuse o obsahu OPPI a byly zvažovány varianty optimálního řešení navrhovaných cílů, priorit a opatření.

Alternativy mohou nastat při implementaci OPPI, tj. při realizaci jednotlivých konkrétních projektů. Vzhledem k tomu je nutné, aby byly do systému monitoringu OPPI byly začleněny environmentální indikátory a kritéria pro výběr projektů dle návrhu zpracovatele SEA.

8.2 Popis provedení posouzení vlivů OPPI na životní prostředí

Posouzení vlivů OPPI na životní prostředí bylo provedeno v souladu se zákonem č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění zákona č. 93/2004 Sb. Dalším výchozím dokumentem je Metodika posuzování vlivů koncepcí na životní prostředí (MŽP, edice Planeta 7/2004) a metodická doporučení EK.

Zpracovatelé SEA měli možnost účastnit se procesu přípravy OPPI. Jednotlivé výstupy SEA tak mohly být diskutovány a zapracovány do OPPI během zpracování dokumentu.

Hodnocení návrhu OPPI se opírá o následující kroky:

- Charakteristika hlavních trendů v oblasti životního prostředí.
- Analýza relevantních strategických koncepčních rozvojových dokumentů na mezinárodní a národní úrovni.
- Stanovení referenčního rámce pro hodnocení (sada referenčních cílů ochrany životního prostředí) na základě současných mezinárodních a národních environmentálních trendů.
- Hodnocení popisné části OPPI na základě referenčních cílů.
- Hodnocení strategie OPPI
- Hodnocení priorit a opatření
- Návrhy úprav textu OPPI na základě provedeného hodnocení.
- Návrh environmentálních indikátorů pro sledování vlivů implementace OPPI na životní prostředí.
- Návrh environmentálních kritérií pro výběr projektů.

8.3 Problémy při shromažďování požadovaných údajů

Ze strany předkladatele a zpracovatele OPPI, tj. Ministerstva průmyslu a obchodu, bylo zpracovateli SEA poskytnuto dostatečné množství relevantních údajů pro zpracování hodnocení.

9. Stanovení monitorovacích ukazatelů (indikátorů) vlivů koncepce na životní prostředí

9.1 Sledování vlivů implementace OPPI na životní prostředí

Úvod

Návrh na sledování vlivů implementace OPPI na životní prostředí (dále také „monitoring“) vychází z předpokladu, že nástrojem implementace OPPI jsou jednotlivé projekty, předkládané v rámci programů. Navrhovaný systém zohledňuje skutečnost, že při sledování environmentálních indikátorů na celostátní úrovni nelze odlišit dopady OPPI na životní prostředí od vlivu jiných aktivit/intervencí (projekty financované z jiných zdrojů než z OPPI).

Zpracovatel SEA OPPI při návrhu monitoringu dále předpokládá, že níže uvedený návrh bude dále případně upraven podle způsobu implementace OPPI a podle charakteru jednotlivých předkládaných projektů. Splnění tohoto předpokladu však znamená zajištění dostatečných personálních a odborných kapacit v rámci celkového systému sledování dopadů implementace OPPI (viz dále).

System sledování vlivů implementace OPPI na životní prostředí (monitoring)

V rámci implementace OPPI musí být prováděno sledování vlivů na životní prostředí dle ustanovení §10h zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění zákona č. 93/2004 Sb. Ministerstvo průmyslu a obchodu jako předkladatel koncepce je povinno zajistit sledování a rozbor vlivů schváleného OPPI na životní prostředí a veřejné zdraví.

V případě zjištění závažných negativních vlivů na životní prostředí nebo veřejné zdraví během implementace OPPI je předkladatel povinen zajistit přijetí opatření k odvrácení nebo zmírnění takových vlivů a informovat o tom Ministerstvo životního prostředí a dotčené správní úřady a současně rozhodnout o změně OPPI.

Pro sledování míry vlivu OPPI na jednotlivé referenční cíle navrhnul zpracovatel SEA environmentální indikátory. K tomu, aby bylo možné odhadnout vliv OPPI na navržené indikátory a zároveň vyloučit zahrnutí jiných vlivů než vlivů OPPI, je nutné sledování indikátorů navázat na environmentální hodnocení projektů předkládaných v rámci OPPI, tj. využít environmentální indikátory zároveň jako kritéria pro hodnocení a výběr projektů (viz Kap. 10). Sledováním a sumarizací hodnocení jednotlivých projektů pak bude možné odhadnout celkový dopad OPPI na stanovené indikátory, respektive na referenční cíle ochrany životního prostředí. Pro zajištění dostatečné účinnosti sledování vlivů OPPI na životní prostředí je nutné environmentální indikátory, navržené v rámci SEA OPPI, zapracovat do celkového systému sledování dopadů OPPI. Jejich sledování by mělo být prováděno v celém programovacím období a výsledky by měly být pravidelně zveřejňovány, nejlépe elektronickou formou na Internetu.

Vazba monitoringu na referenční cíle ochrany životního prostředí

Návrh monitoringu vychází z referenčních cílů ochrany životního prostředí pro OPPI. Tyto cíle reprezentují oblasti a témata v životním prostředí, které mohou být implementací OPPI významně ovlivněny, tj. dopady implementace OPPI na životní prostředí budou sledovány prostřednictvím míry ovlivnění těchto cílů.

Doporučení zpracovatele SEA OPPI k monitoringu

Kvalitní a účinný systém sledování a vyhodnocování vlivů implementace OPPI na životní prostředí přispěje nejen k zamezení případných negativních dopadů OPPI na životní prostředí,

ale zároveň napomůže ke zvýšení pozitivních vlivů a dopadů OPPI nejen z hlediska životního prostředí, ale také z hlediska vyšší kvality předkládaných projektů.

Pro zajištění monitoringu je nutné:

- zpracovat navržené environmentální indikátory do celkového systému sledování dopadů implementace OPPI
- navázat systém monitoringu na systém hodnocení a výběru projektů s využitím environmentálních kritérií
- pravidelně zveřejňovat výsledky monitoringu
- zajistit dostatečné personální a odborné kapacity pro oblasti životního prostředí v rámci monitoringu OPPI
- projednat navržený celkový systém sledování dopadů implementace OPPI a zejména způsob začlenění problematiky životního prostředí do celkového systému před jeho zahájením s Ministerstvem životního prostředí
- zajistit dostatečnou informovanost žadatelů o environmentální problematice a o možných vazbách předkládaných projektů na životní prostředí

Celkový systém monitoringu zahrnuje následující aktivity:

- hodnocení předkládaných projektů s využitím environmentálních kritérií
- sledování environmentálních indikátorů (zejména na základě agregace údajů z projektové úrovně)
- vyhodnocování monitoringu, tj. sledování změn environmentálních indikátorů
- iniciace příslušných kroků při zjištění negativních dopadů OPPI na životní prostředí
- zveřejňování výsledků monitoringu
- úpravy a modifikace environmentálních indikátorů a kritérií s ohledem na charakter předkládaných projektů
- komunikace s příslušným úřadem pro posuzování (Ministerstvo životního prostředí) a orgány ochrany přírody a dalšími subjekty státní správy s působností v oblasti ochrany životního prostředí
- poskytování konzultací v oblasti životního prostředí pracovníkům implementační struktury OPPI, tj. zejména členům hodnotících a výběrových komisí
- poskytování poradenských služeb předkladatelům projektů pro oblast životního prostředí
- poskytování informací o problematice životního prostředí s vazbou na OPPI všem zainteresovaným subjektům a jednotlivcům

Zajištění výše uvedených aktivit vyžaduje dostatečné personální a odborné kapacity pro oblast životního prostředí v rámci celkového systému monitoringu OPPI. Tyto kapacity je možné zajistit dvěma základními přístupy:

1. Působením pracovníků s odpovědností za problematiku životního prostředí přímo v rámci implementační struktury OPPI. Tito environmentální experti / manažeři pro životní prostředí by v rámci své pracovní činnosti odpovídali za jednotlivé aktivity související s monitoringem.

2. Spolupráci s externím subjektem (organizace nebo samostatní experti), který bude odpovědný za vykonávání aktivit souvisejících s monitoringem a bude podléhat řídicímu orgánu OPPI.

Je na zvážení předkladatele OPPI, jakým způsobem zajistí výše uvedené. Jak vyplývá ze znalostí a praktických zkušeností zpracovatele SEA (z ČR i z jiných členských států EU), je pro kvalitní a účinný systém sledování vlivů implementace OPPI na životní prostředí klíčové přesné zaměření, výběr a případná modifikace relevantních environmentálních kritérií pro výběr a hodnocení projektů a navazujících environmentálních indikátorů navržených v rámci SEA OPPI vzhledem k obsahu jednotlivých oblastí podpory OPPI, respektive vzhledem k charakteru jednotlivých předkládaných projektů.

9.2 Návrh environmentálních indikátorů

Zpracovatel SEA navrhnul indikátory k jednotlivým referenčním cílům ochrany životního prostředí.

Referenční cíl	Indikátor (pokud je v číselníku indikátorů, je uveden jeho kód)	Jednotky	Definice	Zdroje dat
Po ukončení prvního kontrolního období Protokolu snížit do roku 2020 měrné emise CO ₂ na obyvatele o 30 % a celkové agregované emise CO ₂ o 25 % v porovnání s rokem 2000, a pokračovat v zahájeném trendu.	Snížení emisí skleníkových plynů <i>(viz číselník 210300)</i>	%	Snížení emisí skleníkových plynů podle ekvivalentu CO ₂ za sledované časové období	ČHMÚ, ČSÚ, MPO, MŽP Data z jednotlivých projektů, podpořených v rámci programu
Snižovat emise tak, aby nebyly překročeny národní emisní stropy pro oxid siřičitý, oxidy dusíku, těkavé organické látky v horizontu roku 2010, dosáhnout směrných cílových hodnot pro acidifikaci pro lidské zdraví a pro vegetaci k roku 2020, a dosáhnout norem na kvalitu ovzduší ve stanovených lhůtách.	Měrné emise za všechny kategorie zdrojů: a) tuhé částice b) SO ₂ c) NO _x d) NH ₃ e) VOC <i>(viz číselník 210600 až 210900)</i>	tis. tun/rok/ km ²	Emise znečišťujících látek za určité časové období připadajících na jednotku plochy území v tisíci tunách za rok na km ²	MŽP, ČSÚ Data z jednotlivých projektů, podpořených v rámci programu

<p>Snižovat vypouštění a úniky prioritních látek do podzemních a povrchových vod a zastavit nebo postupně odstranit vypouštění a úniky prioritních nebezpečných látek.</p>	<p>Emise prioritních nebezpečných látek</p>	<p>tun/rok</p>	<p>Emise prioritních nebezpečných látek do půdy, vody, ovzduší. <i>Pozn.: prioritní nebezpečné látky dle Stockholmské úmluvy a Rámcové směrnice o vodách</i></p>	<p>REZZO, SZÚ, MŽP, kraje Data z jednotlivých projektů, podpořených v rámci programu</p>
<p>Podporou využívání brownfields snižovat zábory půdy.</p>	<p>Rozloha znovu využitých brownfields.</p>	<p>ha</p>	<p>Rozloha brownfields, jejichž znovu využití bylo podpořeno v rámci programu</p>	<p>Data z jednotlivých projektů, podpořených v rámci programu</p>
<p>Zabezpečovat ochranu a obnovu migračních tras, koridorů a zastávek migrujících druhů, a omezovat fragmentaci krajiny způsobenou migračními bariérami.</p>	<p>Říční kontinuum</p>	<p>km</p>	<p>Změna délky migračně prostupných vodních toků.</p>	<p>MŽP, MZe, podniky povodí</p>
<p>Dosáhnout 8% podíl výroby OZE na hrubé spotřebě elektřiny do roku 2010 a dále jej zvyšovat.</p>	<p>Výroba elektřiny z obnovitelných zdrojů energie <i>(viz číselník 361100 a 362100)</i></p>	<p>PJ</p>	<p>Výroba elektřiny z obnovitelných zdrojů energie.</p>	<p>ČSÚ ročenka, statistika MPO Data z jednotlivých projektů, podpořených v rámci programu</p>
<p>Stabilizovat snižování energetické náročnosti tvorby HDP o 3 % ročně, elektroenergetické náročnosti o 2 % ročně.</p>	<p>Celkové úspory energie</p>	<p>PJ</p>	<p>Celkové úspory energie</p>	<p>ČSÚ ročenka, statistika MPO Data z jednotlivých projektů, podpořených v rámci programu</p>

Zlepšovat užitné vlastnosti výrobků včetně jejich opravitelnosti a životnosti.	Užitné vlastnosti výrobků	Počet projektů	Počet projektů, podpořených v rámci programu, které se zabývají zlepšováním užitných vlastností výrobků.	Data z jednotlivých projektů, podpořených v rámci programu
Snižovat produkci odpadů včetně nebezpečných.	Snížení produkce odpadů.	%	Snížení produkce odpadů sledované období za	ČSÚ, VÚV TGM-CEHO Data z jednotlivých projektů, podpořených v rámci programu
Zvýšit využívání odpadů s upřednostněním recyklace na 55 % všech vznikajících odpadů od roku 2012.	Množství využitých recyklátů.	tuny	Množství využitých recyklátů v rámci projektů podpořených v rámci programu	Data z jednotlivých projektů, podpořených v rámci programu
Chránit krajinné prvky a kvalitní segmenty přírodního charakteru v zastavěných územích	Rozloha zelených ploch v intravilánech sídel	ha	Rozloha nových zelených ploch, realizovaných v rámci programu	Data z jednotlivých projektů, podpořených v rámci programu
Snižovat zatížení transitní a nákladní silniční dopravou, zejména podporou environmentálně šetrné formy dopravy včetně managementových opatření.	Rozvoj železniční nákladní dopravy	%	Podíl přepravních výkonů v silniční nákladní a železniční nákladní dopravě.	MD Data z jednotlivých projektů, podpořených v rámci programu
Snižovat zátěž populace v sídlech hlukem z průmyslové činnosti a hlukem z vyvolané dopravy.	Hluková zátěž obyvatel.	Počet obyvatel	Počet obyvatel žijících v překročeném limitu hluku podle hlukových map.	Města Data z jednotlivých projektů, podpořených v rámci programu

<p>Povzbudit poptávku a nabídku výrobků šetrných k životnímu prostředí, a tím stimulovat potenciál pro neustálé, trhem řízené environmentální zlepšování.</p>	<p>Výrobky šetrné životnímu prostředí.</p>	<p>Počet certifikovaných výrobků</p>	<p>Zvýšení počtu certifikovaných výrobků nebo výrobků vycházejících z LCA a/nebo ekodesignu.</p>	<p>ČSÚ, MŽP Data z jednotlivých projektů, podpořených v rámci programu</p>
<p>Podporovat zavádění environmentálních systémů řízení.</p>	<p>Společnosti se zavedeným environmentálním systémem řízení</p>	<p>Počet společností</p>	<p>Počet společností se zavedeným environmentálním systémem řízení.</p>	<p>MŽP – CENIA Data z jednotlivých projektů, podpořených v rámci programu</p>
<p>Zapojit široké spektrum partnerů do ochrany životního prostředí a navázat partnerství veřejného, nevládního a soukromého sektoru.</p>	<p>Počet realizovaných PPP projektů, zaměřených na oblast životního prostředí</p>	<p>Počet projektů</p>	<p>Počet projektů v rámci programu, zaměřených na oblast životního prostředí a realizovaných jako PPP</p>	<p>Data z jednotlivých projektů, podpořených v rámci programu</p>

10. Stanovení indikátorů (kritérií) pro výběr projektů

10.1 Environmentální hodnocení projektů

Projekty, předkládané a realizované v rámci OPPI, představují finální fázi implementace z hlediska životního prostředí. Tyto projekty mohou mít přímé vlivy na životní prostředí (pozitivní i negativní). Vzhledem k tomu je pro zajištění účinnosti SEA OPPI, tj. pro zajištění minimální negativních dopadů a maximalizace pozitivních vlivů OPPI na životní prostředí, nutné do systému hodnocení a výběru projektů v rámci OPPI zahrnout také environmentální kritéria.

Cílem níže uvedeného návrhu je primární podpora těch předložených projektů v rámci OPPI, jejichž realizace přinese pozitivní efekt pro životní prostředí. Systém environmentálních kritérií nenahrazuje jiné nástroje ochrany životního prostředí dle příslušných právních předpisů (např. EIA, IPPC atd.), ale měl by zajistit maximalizaci pozitivních dopadů OPPI na životní prostředí.

Environmentální hodnocení projektů předkládaných v rámci OPPI bude prováděno pomocí environmentálních kritérií. Pro stanovení kritérií byly využity indikátory pro životní prostředí (viz Kap. 9). Hodnocení má odpovědět na otázku, jakým způsobem předkládaný projekt může ovlivnit environmentální indikátory, respektive referenční cíle ochrany životního prostředí.

Hodnocení projektů dle navržených kritérií by mělo být prováděno jako nedílná součást rozhodování o schválení přidělení podpory konkrétnímu projektu v rámci OPPI, tj. hodnocení dle environmentálních kritérií by mělo být součástí souhrnného hodnocení předkládaného projektu. Na základě hodnocení projektů dle environmentálních kritérií by měly být následně schváleny či doporučeny k realizaci ty projekty, které budou hodnoceny jako nejpříznivější z hlediska životního prostředí.

Environmentální hodnocení projektů je navrhováno ve dvou fázích:

- Před-projektové environmentální hodnocení při přípravě projektů,
- Formální environmentální hodnocení v rámci výběrových řízení,

Před-projektové hodnocení

Je velmi důležité, aby předkladatelé projektů měli možnost seznámit se s hodnotícími kritérii již před zahájením zpracování projektové žádosti a mohli tak projekt upravit tak, aby obdržel co nejlepší hodnocení z hlediska jeho dopadů na životní prostředí. Hodnocení bude provádět předkladatel. Zároveň by předkladatelé měli mít možnost konzultace v oblasti životního prostředí (viz výše návrh na zajištění dostatečných personálních a odborných kapacit pro oblast životního prostředí).

Možnost před-projektového hodnocení povede ke zkvalitnění přípravy projektů a k úsporám finančních prostředků na zpracování projektové dokumentace. Hodnocení projektu z hlediska životního prostředí se provádí formou slovního hodnocení, tj. projekt má *pozitivní/žádný/negativní vliv* na jednotlivá environmentální kritéria. V případě existujících kvantitativních údajů lze uvést i tyto informace.

Předkladatel projektu (s využitím konzultací) může také využít environmentální kritéria jako „inspirativní“ – tj. začleněním podpory určité oblasti životního prostředí do návrhu projektu může dosáhnout vyššího bodového hodnocení projektu za oblast životního prostředí (např. v případě návrhu na systém školení a vzdělávání pracovníků společnosti může být jednou z oblastí také problematika průmyslového znečištění nebo environmentálního managementu).

Formální hodnocení při výběru projektů

Formální environmentální hodnocení bude prováděno jako nedílná součást výběrových řízení pro přidělení podpory v rámci jednotlivých programových dokumentů. Hodnocení by mělo být prováděno odborníky pro oblast životního prostředí v rámci celkového hodnocení projektu. Toto hodnocení bude mj. i určovat závazné podmínky pro přidělení prostředků z OPPI. Hodnocení je zaměřeno především kvalitativně, tj. zda projekt může (zejména pozitivně) ovlivnit jednotlivá kritéria. V případě relevance a dostupnosti kvantitativních údajů lze do hodnocení zahrnout i tyto. Na základě hodnocení může hodnotitel navrhnout změny či doplnění projektu a/nebo podmínky pro realizaci projektu.

Vyhodnocování efektivity environmentálního hodnocení projektů

Při realizaci projektu by měla být prováděna kontrola dodržování a naplňování podmínek z hlediska ochrany životního prostředí, stanovených v rámci hodnocení projektu. Jejich nedodržení v průběhu realizace projektu může vést ke změně rozhodnutí o přidělení finančních prostředků na daný projekt.

Doporučení zpracovatele SEA k environmentálnímu hodnocení projektů

Výše uvedený návrh systému environmentálního hodnocení projektů je zaměřen zejména na maximalizaci pozitivních dopadů podpořených projektů na životní prostředí. Podobně jako u environmentálních indikátorů je klíčovým prvkem pro dosažení účinného systému výběr relevantních environmentálních kritérií pro konkrétní oblasti podpory OPPI, respektive pro jednotlivé konkrétní projekty. Pouze tak bude problematika životního prostředí chápána ze strany předkladatelů projektů jako možnost, jak zvýšit celkovou kvalitu projektů, a nikoliv jako administrativní překážka.

Pro zajištění dostatečného zohlednění životního prostředí při hodnocení a výběru projektů je nutné zejména:

- zpracovat navržená environmentální kritéria do celkového systému hodnocení a výběru projektů (příčemž je nutné provést jejich výběr a případnou modifikaci pro jednotlivé oblasti podpory, respektive pro jednotlivé projekty)
- navázat systém environmentálního hodnocení projektů na monitoringu dopadů implementace OPPI
- zajistit dostatečné personální a odborné kapacity pro oblasti životního prostředí v rámci hodnocení projektů
- projednat navržený celkový systém hodnocení a výběru projektů a zejména způsob začlenění problematiky životního prostředí do celkového systému před jeho zahájením s Ministerstvem životního prostředí
- zajistit dostatečnou informovanost žadatelů o environmentální problematice a o možných vazbách předkládaných projektů na životní prostředí

Zajištění výše uvedených aktivit vyžaduje dostatečné personální a odborné kapacity pro oblast životního prostředí v rámci celkového systému hodnocení a výběru projektů. Je zřejmé, že pro tyto účely by měly být využity kapacity vytvořené v rámci environmentálního monitoringu (viz Kap. 9).

10.2 Environmentální kritéria pro hodnocení projektů

Zpracovatel SEA navrhuje následující environmentální kritéria. Tato kritéria by měla být začleněna do systému hodnocení a výběru projektů v rámci implementace OPPI. Lze předpokládat jejich výběr, úpravu či změny v závislosti na obsahu předkládaných projektů, tak aby kritéria reflektovala zaměření předkládaných a hodnocených projektů.

Referenční cíl	Kritérium pro výběr projektů	Zdroje dat
Po ukončení prvního kontrolního období Protokolu snížit do roku 2020 měrné emise CO ₂ na obyvatele o 30 % a celkové agregované emise CO ₂ o 25 % v porovnání s rokem 2000, a pokračovat v zahájeném trendu.	Bude mít realizace projektu vliv na snížení emisí CO ₂ ekvivalent? <i>Ano (tun/rok) / Ne</i>	Energetický audit, projektová dokumentace, vlastní výpočet, ecolabeling
Snižovat emise tak, aby nebyly překročeny národní emisní stropy pro oxid siřičitý, oxidy dusíku, těkavé organické látky v horizontu roku 2010, dosáhnout směrných cílových hodnot pro acidifikaci pro lidské zdraví a pro vegetaci k roku 2020, a dosáhnout norem na kvalitu ovzduší ve stanovených lhůtách.	Přispěje realizace projektu ke snížení emisí hlavních znečišťujících látek, spojených s danou činností? <i>Ano (tun/rok) / Ne</i>	Projektová dokumentace
Snižovat vypouštění a úniky prioritních látek do podzemních a povrchových vod a zastavit nebo postupně odstranit vypouštění a úniky prioritních nebezpečných látek.	Přispěje realizace projektu ke snížení emisí prioritních nebezpečných látek, spojených s danou činností? <i>Ano (tun/rok) / Ne</i>	Projektová dokumentace
Podporou využívání brownfields snižovat zábory půdy.	Bude projekt realizován s využitím brownfields? <i>Ano (ha) / Ne</i>	Projektová dokumentace
Zabezpečovat ochranu a obnovu migračních tras, koridorů a zastávek migrujících druhů, a omezovat fragmentaci krajiny způsobenou migračními bariérami.	Dojde v souvislosti s realizací projektu ke zvýšení délky vodního toku migračně prostupného? <i>Ano ((km) / Ne</i>	Projektová dokumentace, vodohospodářská evidence
Dosáhnout 8% podíl výroby OZE na hrubé spotřebě elektřiny do roku 2010 a dále jej zvyšovat.	Dojde v souvislosti s realizací projektu ke zvýšení výroby energie z obnovitelných zdrojů: <i>Ano (GJ) / Ne</i>	Projektová dokumentace, energetický audit
Stabilizovat snižování energetické náročnosti tvorby HDP o 3 % ročně, elektroenergetické náročnosti o 2 % ročně.	Dojde v souvislosti s realizací projektu k úsporám energie? <i>Ano (GJ) / Ne</i>	Projektová dokumentace, energetický audit

Zlepšovat užité vlastnosti výrobků včetně jejich opravitelnosti a životnosti.	Bude v rámci realizace projektu zohledněna problematika opravitelnosti a životnosti výrobků? <i>Ano / Ne</i>	Projektová dokumentace
Snižovat produkci odpadů včetně nebezpečných.	Dojde v souvislosti s realizací projektu ke snížení objemu produkovaných odpadů? <i>Ano (tun) / Ne</i>	Projektová dokumentace
Zvýšit využívání odpadů s upřednostněním recyklace na 55 % všech vznikajících odpadů od roku 2012.	Zahrnuje projekt využívání recyklátů? <i>Ano (tuny) / Ne</i>	Projektová dokumentace
Chránit krajinné prvky a kvalitní segmenty přírodního charakteru v zastavěných územích	Dojde v rámci realizace projektu ke zvýšení rozlohy zelených ploch v sídlech? <i>Ano (ha) / Ne</i>	Projektová dokumentace
Snižovat zatížení transitní a nákladní silniční dopravou, zejména podporou environmentálně šetrné formy dopravy včetně managementových opatření.	Dojde realizací projektu ke zvýšení přepravních výkonů v železniční dopravě? <i>Ano (tkm) / Ne</i>	Projektová dokumentace MD
Snižovat zátěž populace v sídlech hlukem z průmyslové činnosti a hlukem z vyvolané dopravy.	Dojde realizací projektu ke snížení počtu obyvatel, žijících v překročeném limitu hluku? <i>Ano (počet obyvatel) / Ne</i>	Projektová dokumentace
Povzbudit poptávku a nabídku výrobků šetrných k životnímu prostředí, a tím stimulovat potenciál pro neustálé, trhem řízené environmentální zlepšování.	Obsahuje projekt podporu výrobků šetrných k životnímu prostředí? <i>Ano (počet výrobků certifikovaných v rámci projektu) / Ne</i>	Projektová dokumentace

Podporovat zavádění environmentálních systémů řízení.	Bude realizace projektu zaveden / nebo již existuje environmentální systém řízení? <i>Ano / Ne</i>	Projektová dokumentace
Zapojit široké spektrum partnerů do ochrany životního prostředí a navázat partnerství veřejného, nevládního a soukromého sektoru.	Je projekt realizován jako PPP? <i>Ano / Ne</i>	Projektová dokumentace

10.3 Životní prostředí jako horizontální téma

Problematika životního prostředí by měla být začleněna jako horizontální téma do všech programů, jejichž prostřednictvím se realizuje finanční podpora z fondů EU. Lze doporučit, aby environmentální témata, relevantní konkrétnímu projektu byla doporučována k začlenění v rámci realizace projektu.

Pro účinné zohlednění životního prostředí ve všech relevantní předkládaných projektech je nezbytné zajištění dostatečných personálních a odborných kapacit v rámci implementační struktury OPPI (viz Kap. 9), tak aby předkladatelé jednotlivých projektů měli možnost konzultací a získání dostatečné informovanosti o možnostech úprav a rozšíření projektů o oblast životního prostředí a jeho ochrany.

11. Vlivy koncepce na veřejné zdraví

Hodnocení vlivů OPPI na veřejné zdraví (HIA – z anglického „health impact assessment“) je podle zákona o posuzování nedílnou součástí procesu posouzení vlivů na životní prostředí.

Z hlediska vlivů na veřejné zdraví OPPI specifikuje priority a oblasti podpory, které jsou formulovány v obecné rovině a nemohou tedy poskytnout konkrétní podklady místně a věcně specifikované tak, aby bylo možno odhadovat konkrétní dopady a přínosy pro veřejné zdraví. Východiskem pro hodnocení jsou v takových případech obecné znalosti o možných vlivech různých determinant na zdraví. Na jejich základě jsou pak identifikovány předpokládané vlivy posuzované koncepce na veřejné zdraví.

Veřejné zdraví je zdravotní stav obyvatelstva a jeho skupin. Tento zdravotní stav je určován souhrnem přírodních, životních a pracovních podmínek a způsobem života (zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, v platném znění). Tyto příčiny a podmínky je možno podrobně popsat **jako komplexní vliv různých determinant**, které jsou navíc často vzájemně podmíněny. Kombinují se zde endogenní a exogenní vlivy. Vedle významných determinant životního stylu se v interakci s genetickými dispozicemi uplatňují determinanty životního prostředí, psychosociální a socioekonomické. Determinanty mohou působit na zdraví přímo i nepřímo, tedy zprostředkovaně, a jejich vliv na zdraví může být negativní i pozitivní, zásadní nebo jen částečný, v rámci komplexu mnohočetných příčin onemocnění. Hodnocení koncepce z hlediska vlivů na veřejné zdraví tak vyžaduje zvážení celého spektra možných zdravotních determinant a pravděpodobnosti jejich, více či méně zprostředkovaných, změn, způsobených plánovanou aktivitou. Musí být použit odborný odhad pravděpodobného vývoje různých determinant prostředí, institucionálních i individuálních a jejich možné změny a vazby v několika navazujících krocích. Determinace zdraví není jednoduchým vektorovým součtem, ale komplexním procesem. Neznamena tedy, že změnou jedné či několika determinant dojde k měřitelné změně zdravotního stavu. Důležitým faktorem, který bývá z hlediska zdraví podceňován je tzv. „well being“ – tedy „pohoda“ jako výsledné působení řady faktorů a podmínek.

V rámci hodnocení vlivů OPPI na veřejné zdraví se zpracovatel snažil vyhledat vlivy na determinanty i podmínky ovlivňující pohodu tak, aby bylo co nejvíce respektována definice zdraví dle Světové zdravotnické organizace (WHO).

11.1 Zdravotní stav obyvatel

Zdravotní stav obyvatel ČR je charakterizován v posledních letech několika hlavními trendy. Na jedné straně je to prodlužování střední délky života, zejména při narození, které je dáno hlavně poklesem standardizované úmrtnosti na kardiovaskulární onemocnění. Na druhé straně lze sledovat stálý vzestup nemocnosti na zhoubné novotvary, vzestup výskytu diabetu, alergických onemocnění, psychických chorob, poruch reprodukce a nemocí pohybového aparátu. To vše se odehrává na pozadí postupného a stálého trendu stárnutí populace. Stárnutí populace je důsledkem populační stagnace, kdy počet zemřelých převyšuje počet narozených. Snižuje se podíl dětské populace, který je již od roku 1993 menší než 20% a stále klesá. Podle odborného odhadu demografů bude obyvatelstvo České republiky dále znatelně stárnout. Průměrný věk obyvatel se zvýší, osob starších 60 let bude trvale více než dětí do 14 let a jejich podíl se bude zvyšovat.

11.2 Vlivy na veřejné zdraví

Zdraví lidí je ovlivňováno řadou faktorů. Působí na něj kromě úrovně zdravotní péče také vrozené dispozice, socioekonomické faktory, životní styl i kvalita, resp. znečištění životního prostředí.

Vlivy koncepce na životní prostředí a na veřejné zdraví jsou z velké části společné, ale nekryjí se v celém rozsahu. Existují, nebo mohou existovat vlivy, které:

- Mají dopad na životní prostředí, ale neprojeví se na lidském zdraví, nebo je tento vliv jen jednou z možností následující po dlouhé řadě zprostředkovaných kroků, takže míru ovlivnění zdraví nelze odhadnout.
- Změní kvalitu životního prostředí s následným dopadem na zdraví. Sem patří většina posuzovaných vlivů na znečištění ovzduší, pitné vody, půdy, vstup toxických látek do prostředí, hluk a další.
- Naopak nepůsobí na životní prostředí, ale mají dopady na lidské zdraví. Sem patří celá skupina vlivů psychosociálních a socioekonomických.

Vlivy na zdraví, které se uplatňují prostřednictvím životního prostředí

Člověk je v nepřetržité interakci se svým okolím – příjmem potravy a vody, dýcháním, přímým kontaktem svého organismu, smyslovými receptory. Výsledkem je působení komplexního pole fyzikálních, chemických a biologických faktorů na lidský organismus. Udržení dobrého zdraví a pohody je tedy se stavem okolního prostředí nerozlučně spojeno. Vzhledem ke komplexnosti vlivů je však posouzení etiologického působení obtížné.

Lidská populace je vystavena působení celé řady chemických látek v prostředí (většinou ve formě komplexních směsí) o jejichž koncentracích v některých případech není dostatek informací. Vzhledem k zmíněné komplexnosti působení může být problematická i otázka hodnocení zdravotní významnosti. Pozornost musí být věnována novým rizikům, spojeným s novými technologiemi a používáním nových látek, kde je potřeba dbát pravidla předběžné opatrnosti. Z nových technologií je nutno upozornit například na nanotechnologie³. Lze předpokládat, že v rámci OPPI mohou být podpořeny nové podniky a provozy, rozvíjející tento obor. Z tohoto důvodu jsou nanotechnologie jednou z oblastí podnikání s možnou vazbou na zdraví.

Zlepšení kvality životního prostředí v nejširším slova smyslu, včetně omezení používání nebezpečných chemických látek, znamená splnění jedné z podmínek pro zlepšení zdravotního stavu a tím snížení výdajů na zdravotní péči. Hodnocení vlivů OPPI na životní prostředí je předmětem dalších částí dokumentace vyhodnocení vlivů.

Socioekonomické vlivy

Socioekonomické postavení je důležitou determinantou zdravotního stavu. Lidé s nízkými příjmy, ti, kteří mají nižší dosažené vzdělání nebo kteří mají potíže s nalezením zaměstnání (zejména dlouhodobě nezaměstnaní a obtížně zaměstnatelní), mají také častěji horší zdraví a

³ Nanotechnologie jsou širokou interdisciplinární oblastí výzkumu, vývoje a průmyslové výroby, která se prudce rozvíjí v posledním desetiletí. Nanočástice jsou koncovým produktem řady různých fyzikálních, biologických i chemických procesů, z nichž některé jsou zcela nové a odlišné od předchozích, jiné jsou zcela běžné. Nanomateriály jsou v současné době využívány v elektronice, optoelektronice, biomedicině, farmacii a různých materiálových aplikacích. Nanočástice mají ze zdravotního hlediska zcela specifické vlastnosti ve srovnání s většími částicemi. Chovají se jako plynné látky, mohou prostupovat povrchem kůže, jejich toxicita stoupá s zmenšující se velikostí a vzrůstajícím povrchem. Zdravotní účinky se projevují i u látek, které jsou po chemické stránce málo toxické a ve formě větších částic zdravotně málo účinné. Celkově je možno konstatovat, že o jejich nebezpečnosti není dosud dostatek informací a při konvenčním způsobu hodnocení zdravotních rizik na základě toxických vlastností chemických látek může dojít k závažnému podcenění možných zdravotních dopadů.

to jak objektivně tak i subjektivně⁴. Vzdělání, zaměstnání a plat také významně ovlivňuje individuální životní styl, který se dále uplatňuje jako významná zdravotní determinanta.

Z uvedeného je patrné, že životní styl, stejně jako vzdělání a socioekonomický status ovlivňuje zdravotní stav lidí, jejich subjektivní pocit dobrého zdraví a psychické pohody. Lze předpokládat, že OPPI může tyto determinanty ovlivnit jak pozitivně tak i negativně – podporou vzdělání, poptávkou po určité struktuře a výši vzdělání potřebných pracovníků, celkovou změnou počtu pracovních příležitostí apod.

Zdravotní determinanty s vazbou k OPPI

Níže jsou uvedeny zdravotní determinanty, které mohou mít určitou vazbu k oblastem podpory (respektive k předpokládaným aktivitám):

- faktory životního prostředí, zejména kvalita ovzduší, hluk, toxické látky v prostředí
- vzdělanost
- zaměstnanost
- bezpečnost výrobku (od PBU po např. kvalitní bezpečné stavební materiály, zejména v případě recyklace odpadů)
- zdravé využití volného času – rozvoj terciární sféry (podnikání v oblasti agroturistiky, půjčoven kol atd.)

11.3 Přístup k hodnocení vlivu na veřejné zdraví

Hodnocení vlivů OPPI na veřejné zdraví vychází z cílů ochrany veřejného zdraví. Tyto cíle jsou reprezentovány sadou referenčních cílů, navrženou v rámci SEA Národního rozvojového plánu pro programovací období 2007 – 2013, a dále cíle a priority existujících mezinárodních a národních koncepčních dokumentů ochrany a podpory zdraví. Zpracovatel HIA zhodnotil tyto cíle z hlediska relevance ve vztahu k oblastem podpory OPPI a zároveň vzal v úvahu současný stav a trendy zdravotního stavu obyvatelstva ČR

Cíle ochrany a podpory zdraví ve vztahu k životnímu prostředí lze nalézt v přijatých koncepcích, strategiích, a akčních plánech, a to jak na úrovni mezinárodních a evropských dokumentů, tak na úrovni České republiky.

Vybrané koncepční materiály, které byly brány v úvahu v rámci hodnocení vlivu OPPI na veřejné zdraví

Zdraví pro 21. století je významný koncepční a metodický program WHO (Světové zdravotnické organizace). Program je založen na široké definici zdraví jako bio-psycho-sociální kategorii, bere v úvahu široké spektrum determinant zdraví a různý stupeň jejich ovlivnitelnosti, zdůrazňuje širokou sociální podmíněnost zdraví i péče o ně, soustavně využívá poznatků nejen medicínského výzkumu, ale i dalších oborů, a to zejména sociomedicínských a socioekologických. Národní verze tohoto programu byla schválena 30.

⁴ Objektivně horší stav zdraví znamená, že v epidemiologických studiích byl zjištěn vyšší výskyt určitých onemocnění nebo poruch zdraví na základě cíleně provedených vyšetření nebo lékařských záznamů ve vztahu k této determinantě. Ve výsledcích studií, byl takto zjištěn např. vztah socioekonomického postavení a výskytu hypertenze (*Shakoor, A.B. et al; Incorporating socioeconomic and risk factor diversity into the development of an African-American Community blood pressure control program. Ethn.Dis, 1997*) nebo nižší výskyt obezity a hladin cholesterolu v krvi u vzdělanější populace (*Bobák, M. et al; Political changes and trends in cardiovascular risk factors in the Czech Republic. J Epid Community Health, June 1997*). Subjektivní zdraví, nebo přesněji subjektivně vnímané zdraví je zjišťováno dotazníkovým šetřením vzorku obyvatel. Respondenti sami hodnotí své zdraví tím, že odpovídají na otázku, zda a do jaké míry se cítí zdraví.

10. 2002 usnesením vlády č. 1046/2002. Tento program, vytyčuje úkoly zejména pro snížení výskytu neinfekčních a infekčních nemocí, zaměřuje se však i na oblast prevence, zdravého životního prostředí, péče o duševní zdraví a změny životního stylu naší populace. Velký význam přikládá Zdraví 21 účasti všech složek společnosti na zlepšování národního zdraví a společné odpovědnosti všech resortů. Zdraví jako konkrétní důvod spolupráce resortů a jedno z kritérií pro politické rozhodování dosud není běžnou praxí činnosti ministerstev. Jde o zdravotní dopady zásadních rozhodnutí v energetice, dopravě, legislativě, zemědělství, vzdělávání či v daňových otázkách.

Evropský akční plán životního prostředí a zdraví dětí, přijatý v Budapešti v roce 2004, stanovuje jasné environmentální cíle pro zdraví senzitivní skupiny dětí. Mezi tyto cíle patří vytváření vhodného a bezpečného prostředí sídel s důrazem na prevenci poranění a nehod dětí, podporu jejich fyzické aktivity a snížení počtu respiračních onemocnění dětí zajištěním čistšího venkovního a vnitřního ovzduší. Dalším cílem je snížení rizika zdravotního poškození dětí v důsledku expozice nebezpečným chemickým látkám, fyzikálním (hluk) a biologickým agens a nebezpečnému pracovnímu prostředí během gravidity, dětství a dospívání

Akční plán zdraví a životní prostředí 2004–2010 EU je zaměřený na snižování nepříznivých zdravotních dopadů, způsobených znečištěním životním prostředím. Na základě plánu je budován unijní systém pro integraci informací o stavu životního prostředí, ekosystémech a lidském zdraví. Plán stanovuje 13 opatření, mezi nimi iniciativy zaměřené na lepší pochopení vazby mezi životním prostředím a zdravím a na zkoumání cest, kterými ekologická nebezpečí vedou k epidemiologickým účinkům. Soustřeďuje se také na výzkumnou činnost, např. na astma/alergie, neurologicko-vývojové poruchy, rakovinu a účinky narušující endokrinní soustavu.

Akční plán zdraví a životního prostředí České republiky (NEHAP) obsahuje soubor opatření směřujících ke zlepšení životního prostředí a zdravotního stavu populace. Zabývá se širokou škálou problémů životního prostředí a zdraví, jak to vyplývá z definice WHO. Národní akční plán vychází ze solidarity občanů a zásad udržitelného rozvoje. Je výrazem politického konsensu jednotlivých resortů ve vztahu ke strategii řešení problémů zdraví a životního prostředí.

11.4 Vlastní hodnocení vlivu OPPI na veřejné zdraví:

Účelem hodnocení vlivů na veřejné zdraví je zjištění, zda předkládaná koncepce **nenarušuje cíle ochrany zdraví** a zda v souladu s nimi napomáhá vytvářet podmínky pro zlepšení zdravotního stavu obyvatel. V rámci hodnocení OPPI bylo hodnoceno jakým způsobem a do jaké míry mohou navrhované části OPPI (tedy zejména jednotlivé oblasti podpory) ovlivnit naplnění cílů ochrany zdraví, a zda jde o ovlivnění pozitivní negativní nebo zda k ovlivnění nedojde. V optimálním případě by implementace OPPI měla znamenat podporu zdraví.

Jednotlivé složky životního prostředí jsou reprezentovány relevantními referenčními cíli ochrany životního prostředí – v rámci SEA OPPI byly hodnoceny možné vlivy priorit a oblastí podpory OPPI na tyto referenční cíle. Konkrétní vlivy na složky životního prostředí ve specifických územích budou záviset na způsobu implementace OPPI prostřednictvím jednotlivých programů, respektive výběrem a realizací předkládaných projektů (v rámci programů). Vlivy na veřejné zdraví zprostředkované životním prostředím proto nejsou v této části hodnocení řešeny.

Možné dopady jednotlivých oblastí podpory na veřejné zdraví

Jednotlivé oblasti podpory OPPI byly v rámci diskuse postaveny proti cílům ochrany veřejného zdraví a na základě vedené diskuse byly stanoveny následující možné dopady na veřejné zdraví.

Priority / Oblasti podpory	Oblast podpory může negativně ovlivnit situaci pokud:	Oblast podpory může pozitivně ovlivnit situaci pokud:
Priorita 1: Podnikání a inovace		
Vznik firem	<ul style="list-style-type: none"> • zvýší zátěž toxickými látkami z životního prostředí a tím povede k zvýšení zdravotního rizika environmentálních toxikantů • zvýší vystavení obyvatel hluku z průmyslové činnosti a z vyvolané dopravy • zvýší zátěž látkami emitovanými z dopravy 	<ul style="list-style-type: none"> • zvýší nabídku pracovních míst
Rozvoj firem	<ul style="list-style-type: none"> • zvýší zátěž toxickými látkami z životního prostředí a tím povede k zvýšení zdravotního rizika environmentálních toxikantů • zvýší vystavení obyvatel hluku z průmyslové činnosti a z vyvolané dopravy • zvýší zátěž látkami emitovanými z dopravy 	<ul style="list-style-type: none"> • zvýší nabídku pracovních míst
Inovace	<ul style="list-style-type: none"> • nebudou dostatečně zohledněna nová rizika, jejichž příčinou mohou být nové látky nebo nové technologie – např. procesy pracující s nanočásticemi. • nebude dostatečná nabídka rekvalifikace a vzdělávání – koncentrace většího počtu firem s vysokými požadavky na kvalifikovanou pracovní sílu do jedné lokality může vést k migraci kvalifikovaných pracovníků a vzestupu nezaměstnanosti méně kvalifikovaného původního obyvatelstva 	<ul style="list-style-type: none"> • dojde k náhradě zastaralých technologií novými a tím se sníží zátěž toxickými látkami z životního prostředí a hlukem a tím i zdravotní riziko • vzniknou nová kvalifikovanější pracovní místa a budou podle možností provázena nabídkou rekvalifikace
Efektivní energie		<ul style="list-style-type: none"> • přinese snížení počtu obyvatel žijících na území s překročenými imisními limity následované snížením zdravotních rizik – tento efekt může mít globálnější dosah a může se projevit nejen v místě realizace, ale i v místě výroby původně využívané energie
Priorita 2: Prostředí pro podnikání a inovace		
Spolupráce	<ul style="list-style-type: none"> • vznikne větší podíl pracovních míst 	<ul style="list-style-type: none"> • zvýší nabídku pracovních míst

	s převahou sedavé kancelářské práce a nízké fyzické aktivity, tím se zvýší podíl pracujících ohrožených rizikem obezity a tím zvýšeného rizika tzv. civilizačních chorob (vysoký krevní tlak, nemoci srdce a cév, některé typy rakoviny, nemoci kloubů atd.)	
Infrastruktura pro rozvoj lidských zdrojů		<ul style="list-style-type: none"> • přispěje k zvyšování vzdělání a zvyšování kvalifikace s pozitivním dopadem na zaměstnatelnost – jak výše vzdělání tak zaměstnanost přispívají k lepšímu zdravotnímu stavu populace. • vytvoří podmínky pro sportovní aktivity jako kompenzaci snížené energetické náročnosti, provázející zvýšený podíl kvalifikované práce zejména u počítačů
Infrastruktura pro podnikání a inovace	<ul style="list-style-type: none"> • rozvoj průmyslových parků a univerzálních hal povede k zvýšení intenzity dopravy, zvýší tak zátěž životního prostředí hlukem a emisemi a touto cestou zvýší zdravotní rizika 	<ul style="list-style-type: none"> • vytvoří infrastrukturu pro sportovní aktivity jako kompenzaci snížené energetické náročnosti, provázející zvýšený podíl kvalifikované práce zejména u počítačů
Priorita 3: Služby pro rozvoj podnikání		
Služby		<ul style="list-style-type: none"> • zvýší nabídku pracovních míst
Nové trendy	Tato oblast podpory nemá významný vztah k determinantám zdraví a cílům ochrany veřejného zdraví.	
Priorita 4: Technická pomoc		
Tato priorita podpory nemá významný vztah k determinantám zdraví a cílům ochrany veřejného zdraví.		

Vztah priorit a oblastí podpory k determinantám

Zdravotní determinanty	Oblasti podpory s možným negativním vlivem na danou determinantu	Oblasti podpory s možným pozitivním vlivem na danou determinantu
Faktory životního prostředí (kvalita ovzduší, hluk, toxické látky v prostředí)	<ul style="list-style-type: none"> • vznik firem • rozvoj firem • inovace • infrastruktura pro podnikání a inovace 	<ul style="list-style-type: none"> • inovace • efektivní energie
Vzdělanost		<ul style="list-style-type: none"> • inovace • infrastruktura pro rozvoj lidských zdrojů
Zaměstnanost	<ul style="list-style-type: none"> • inovace (pokud nebude 	<ul style="list-style-type: none"> • vznik firem

	dostatečně zajištěna (odpovídající rekvalifikace)	• rozvoj firem
Bezpečnost výrobku (od PBU po např. kvalitní bezpečné stavební materiály, zejména v případě recyklace odpadů)		• inovace
Zdravý životní styl, využití volného času – rozvoj terciární sféry (podnikání v oblasti agroturistiky, půjčoven kol atd.)		• infrastruktura pro rozvoj lidských zdrojů • infrastruktura pro podnikání a inovace

11.5 Stanovení podmínek implementace OPPI

Pro rozhodování o podpoře projektů je možno specifikovat podmínky, které v rámci uvedených priorit a oblastí podpory v OPPI přispívají ke zlepšení veřejného zdraví. Přednost by měly mít podnikatelské aktivity/firmy, které:

- Snižují zátěž ovzduší látkami ze spalovacích procesů
- Snižují nebo zcela vylučují vstupy prioritních toxikantů do prostředí
- Snižují zátěž obyvatelstva hlukem z dopravy a průmyslové činnosti
- Zavádějí nové látky a nové technologie s řízeným rizikem pro zdraví pracujících a okolní populace
- Umožňují zdravý životní styl
- Zvyšují vzdělanost populace
- Zvyšují nabídku pracovních míst

Pro sledování dopadů OPPI na veřejné zdraví jsou využitelné následující indikátory:

- **Pohyb obyvatelstva** je rutinně vykazován na základě statistických šetření Českého statistického úřadu (www.czso.cz) a publikován také v ročence UZIS (Ústav zdravotnických informací a statistiky České republiky) a to po jednotlivých krajích. Předpokládá se, že kraje – oblasti s pozitivním celkovým přírůstkem jsou odrazem lepších životních podmínek obyvatelstva. Naopak kraje – oblasti s negativním celkovým přírůstkem jsou obrazem neodpovídajících životních podmínek. Na přírůstku se podílí prostorová migrace z míst méně atraktivních do atraktivnějších. Bližší analýzou tohoto indikátoru lze zjistit, jaký je podíl porodnosti a úmrtnosti, migrace a dalších sociálních ukazatelů jako jsou sňatky, rozvody a potraty.
- **Specifická úmrtnost** je standardně zjišťovaný a publikovaný (UZIS) indikátor, který umožňuje (byť se zpožděním) měřit případné negativní specifické vlivy zdravotních determinant a jejich případnou eliminaci prevencí a terapií.

11.6 Závěr

Realizací OPPI nebude většina zdravotních determinant významně dotčena. Realizace bude mít v optimálním případě pozitivní vliv na veřejné zdraví, zejména zlepšením sociálních a ekonomických determinant obyvatel. Jde především o předpokládané zvýšení vzdělanosti a zvýšení nabídky pracovních míst a vytvoření infrastruktury pro zdravý životní styl jako součást péče o lidské zdroje. Při uplatnění OPPI akceptujícího výstupy ze SEA procesu není důvod očekávat zhoršení životního prostředí a jeho zdravotních determinant. Tam, kde se zde

uvádí případné negativní vlivy na zdraví či složky životního prostředí determinující zdraví, lze čekat jejich vyloučení v procesu implementace OPPI, tj. při výběru, schvalování a povolování jednotlivých předkládaných projektů.

12. Netechnické shrnutí výše uvedených údajů

Operační program Podnikání a inovace na léta 2007 – 2013 (dále také „OPPI“) je dokumentem pro čerpání z finančních zdrojů EU v oblasti podnikání a inovací. Tento program je zpracováván Ministerstvem průmyslu a obchodu ČR, a rozpracovává prioritní osu „Posilování konkurenceschopnosti české ekonomiky“ Národního rozvojového plánu ČR 2007 – 2013. OPPI stanovuje cíle, priority a oblasti podpory, v rámci kterých bude možné podávat projektové žádosti pro spolufinancování ze strukturálních fondů EU.

Povinnost provést posouzení vlivů OPPI na životní prostředí je stanovena zákonem č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění zákona č. 93/2004 Sb. (dále také zákon o posuzování). Obsah a rozsah posouzení byl stanoven závěrem zjišťovacího řízení podle § 10d zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění zákona č. 93/2004 Sb., který byl vydán Ministerstvem životního prostředí, odbor posuzování vlivů na životní prostředí a IPPC, dne 21. dubna 2006, č.j. 33143/ENV/06.

Proces SEA byl zahájen v době, kdy byly připraveny pracovní verze některých částí OPPI, a probíhal dále souběžně se zpracováním OPPI. V rámci SEA byly hodnoceny všechny části OPPI. Základním rámcem pro hodnocení jednotlivých částí byla sada referenčních cílů ochrany životního prostředí. Tyto cíle byly stanoveny na základě analýzy relevantních existujících koncepčních dokumentů a zohledňují stávající problémy a témata v životním prostředí s vazbou na průmysl, podnikání a inovace. Finální výběr cílů bylo proveden tak, aby zvolené cíle odpovídaly obsahu jednotlivých priorit v rámci OPPI.

Pomocí sady referenčních cílů byly hodnoceny jednotlivé kapitoly OPPI – zpracovatel SEA navrhnul mimo jiné:

- doplnění obsahového zaměření OPPI
- doplnění a úpravy popisné části OPPI včetně SWOT analýzy
- doplnění a úpravy globálního a specifických cílů

Z hlediska možných dopadů OPPI a potenciálních environmentálních rizik (a naopak příležitostí) jsou nejvýznamnější částí OPPI jednotlivé oblasti podpory. OPPI obsahuje celkem 4 priority (3 věcné a 1 zaměřenou na technickou pomoc), které jsou dále rozpracovány do jednotlivých oblastí podpory. Pro zjištění, zda OPPI může při realizaci mít závažné vlivy na životní prostředí, bylo provedeno hodnocení jednotlivých navržených opatření vzhledem k referenčním cílům ochrany životního prostředí, tj. zda a jakým způsobem opatření přispívají (či nikoliv) k naplňování referenčních cílů.

Na základě vyhodnocení navrhnul zpracovatel SEA úpravy a doplnění zaměření oblastí podpory a podmínky jejich implementace. Dalším významným výstupem hodnocení je návrh systému a indikátorů ke sledování vlivů implementace OPPI na životní prostředí a environmentálních kritérií pro hodnocení a výběr projektů předkládaných v rámci OPPI. V rámci SEA bylo provedeno také hodnocení vlivů OPPI na veřejné zdraví a na lokality soustavy Natura 2000. Na základě vyhodnocení byly navrženy

Pro účely informování a zapojení veřejnosti do přípravy a posuzování OPPI byla zpracovatelem SEA zřízena internetová stránka, kde byly průběžně zveřejňovány pracovní verze OPPI, výstupy hodnocení a další relevantní dokumenty. Zájemci se také mohli zaregistrovat na emailovou konferenci pro SEA OPPI a průběžně zasílat zpracovateli SEA dotazy, připomínky či komentáře. V úvodní fázi SEA byl uspořádán veřejný seminář k SEA OPPI.

13. Souhrnné vypořádání vyjádření obdržných z hlediska vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví

Proces posouzení vlivů OPPI na životní prostředí probíhal souběžně s přípravou samotného strategického dokumentu. V rámci SEA OPPI bylo uspořádáno úvodní veřejné setkání s veřejností a veřejnost dále měla možnost vznášet připomínky či dotazy (písemnou či elektronickou formou) v průběhu celého dosavadního průběhu posouzení.

13.1 Způsob zohlednění závěru zjišťovacího řízení v rámci SEA OPPI

Jednotlivé body závěru zjišťovacího řízení: vyhodnocení vlivů koncepce na životní prostředí by se mělo zaměřit zejména na následující aspekty	Způsob zohlednění v rámci SEA OPPI
Vyhodnocení vazby OPPI na Státní politiku životního prostředí ČR a Strategii udržitelného rozvoje ČR.	Relevantní cíle SPŽP jsou zohledněny ve finální verzi referenčních cílů, např. „Podporou využívání brownfields snižovat zábory půdy“ a „Snižovat zátěž populace v sídlech hlukem z průmyslové činnosti a hlukem z vyvolané dopravy“. SUR ČR byla jedním z hlavních dokumentů pro stanovení referenčních cílů – vzhledem k obecnosti SUR však lze její cíle nahradit více specifitějšími cíli jednotlivých sektorových koncepcí.
Vyhodnocení vazby OPPI na Státní surovinovou politiku a Státní energetickou politiku.	Uvedené dokumenty byly zohledněny při výběru a sestavování sady referenčních cílů např. „Zvyšovat podíl využití obnovitelných zdrojů energie“ a „Snižovat materiálovou a energetickou náročnost výroby“.
Vyhodnocení vazby OPPI na Plán odpadového hospodářství ČR.	POH ČR byl zohledněn při formulaci referenčních cílů „Snižovat produkci odpadů včetně nebezpečných“ a „Zvýšit využívání odpadů s upřednostněním recyklace na 55 % všech vznikajících odpadů od roku 2012“.
Vyhodnocení, zda OPPI naplňuje cíle stanovené Strategií ochrany biologické rozmanitosti ČR a Státním programem ochrany přírody a krajiny ČR.	Uvedené dokumenty byly zohledněny při výběru a sestavování sady referenčních cílů např. „Podporou využívání brownfields snižovat zábory půdy“ a „Chránit krajinné prvky a kvalitní segmenty přírodního charakteru v zastavěných územích“.
Vyhodnocení, jak OPPI přispěje k naplnění cílů Integrovaného národního programu snižování emisí ČR.	Uvedený dokument byl zohledněn při formulaci referenčního cíle „Snižování emisí tak, aby nebyly překročeny národní emisní stropy pro oxid siřičitý, oxidy dusíku, těkavé organické látky v horizontu roku 2010 a dosažení směrných cílových hodnot pro acidifikaci pro lidské zdraví a pro vegetaci k roku 2020“.
Vyhodnocení, zda a jak koncepce přispívá k řešení stávajících problémů životního prostředí tak, jak jsou uvedeny v oznámení koncepce.	Identifikované problémy byly zohledněny při sestavení finální sady referenčních cílů.
Vyhodnocení, zda koncepce respektuje schválené	Konceptní materiály v oblasti ochrany přírody byly

<p>koncepční materiály v oblasti ochrany přírody, především plány péče o zvláště chráněná území.</p>	<p>zohledněny při návrhu sady referenčních cílů. Vzhledem k celonárodnímu charakteru programu bez územní specifikace realizace předkládaných projektů není účelné hodnotit vlivy OPPI na plány péče o jednotlivá ZCHÚ.</p>
<p>Vyhodnocení, jak OPPI zohledňuje principy druhové a územní ochrany přírody a krajiny a posouzení přínosů koncepce pro podporu revitalizace krajiny a vyhodnocení, zda a jak OPPI přispívá k zastavení poklesu biodiverzity a zastavení fragmentace přírodních biotopů a krajiny.</p>	<p>Problematika ochrany biodiverzity zohledněna v referenčním cíli „Zabezpečovat ochranu a obnovu migračních tras, koridorů a zastávek migrujících druhů, a omezovat fragmentaci krajiny způsobenou migračními bariérami“.</p>
<p>Vyhodnocení, jak koncepce zohledňuje ochranu zvláště chráněných území, evropsky významných lokalit, ptačích oblastí, zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů, významných krajinných prvků, územních systémů ekologické stability krajiny a přírodních parků.</p>	<p>Součástí SEA OPPI je hodnocení vlivů na lokality soustavy Natura 2000 dle zákona o ochraně přírody a krajiny. Dále je problematika ochrany biodiverzity zohledněna v referenčním cíli „Zabezpečovat ochranu a obnovu migračních tras, koridorů a zastávek migrujících druhů, a omezovat fragmentaci krajiny způsobenou migračními bariérami“.</p>
<p>Vyhodnocení, zda a jak OPPI zohledňuje relevantní výstupy regionálních rozvojových materiálů.</p>	<p>Vzhledem k charakteru a účelu OPPI lze doporučit zohlednění regionálních rozvojových dokumentů při zpracování příslušných regionálních operačních programů.</p>
<p>Vyhodnocení, zda a jak koncepce zohledňuje snižování energetické náročnosti, snižování spotřeby nerostných surovin, podporu nových technologií a přednostní využívání druhotných surovin a obnovitelných zdrojů. Vyhodnocení vlivu rozvoje infrastruktury na zvýšení spotřeby nerostných surovin a jejich těžbu.</p>	<p>Zmíněná problematika je zohledněna v referenčních cílech „Zvyšovat podíl využití obnovitelných zdrojů energie“ a „Snižovat materiálovou a energetickou náročnost výroby“.</p>
<p>Vyhodnocení, jak jsou do OPPI promítnuty principy ochrany ZPF. Posoudit, zda vůbec a do jaké míry OPPI vytváří podmínky pro omezení záborů půdy a volné krajiny (např. výstavba průmyslových zón „na zelené louce“). Posoudit, zda OPPI v dostatečné míře podporuje lokalizaci investičních záměrů do stávající zástavby, resp. do tzv. brownfields.</p>	<p>Problematika je zohledněna v referenčním cíli „Podporou využívání brownfields snižovat záborů půdy“ a navazujících indikátorech a kritériích pro výběr projektů.</p>
<p>Při posouzení se zaměřit na ty priority OPPI, na základě kterých budou navrhována opatření související s průmyslovými zónami a energetickými stavbami (např. výstavba větrných či vodních elektráren).</p>	<p>V rámci SEA OPPI byly hodnoceny všechny priority a oblasti podpory programu. Pro jednotlivé priority byly pro účely hodnocení vybrány relevantní referenční cíle z kompletní sady. Se zmíněnou problematikou souvisí především oblasti podpory „Vznik firem“, „Rozvoj firem“, „Rozvoj firem“, „Efektivní energie“ a „Infrastruktura pro podnikání a inovace“.</p>
<p>Při posouzení vlivů koncepce na veřejné zdraví vyhodnotit, jak je v OPPI zohledněn Dlouhodobý program zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva ČR – Zdraví pro všechny v 21.</p>	<p>Zmíněná koncepce byla zohledněna při stanovení sady referenčních cílů. Vlivy OPPI na veřejné zdraví jsou předmětem samostatné části vyhodnocení.</p>

století.	vyhodnocení.
Vyhodnocení, zda a jak je do OPPI zahrnuta podpora environmentálně šetrné dopravy, snižování zatížení tranzitní a nákladní silniční dopravou.	Problematika je zohledněna v referenčním cíli „Snižovat zatížení transitní a nákladní silniční dopravou, zejména podporou environmentálně šetrné formy dopravy včetně managementových opatření“.
Vyhodnocení, zda OPPI podporuje využití nejlepších dostupných technologií, šetrných životní prostředí.	Zavádění BAT je doporučeno u relevantních oblastí podpory jako jedna z podmínek implementace OPPI.
Vyhodnocení, zda a jak koncepce podporuje systém prevence závažných havárií a krizového řízení.	Problematika je částečně zohledněna v referenčním cíli „Snižování vypouštění, emisí a úniků prioritních látek a zastavení nebo postupné odstranění vypouštění a úniků prioritních nebezpečných látek“.
Při stanovení kritérií pro výběr projektů klást důraz na kritéria ochrany přírody a krajiny, kritéria ochrany lidského zdraví a přednostní využití brownfields.	Problematika je zohledněna v referenčních cílech „Zabezpečovat ochranu a obnovu migračních tras, koridorů a zastávek migrujících druhů, a omezovat fragmentaci krajiny způsobenou migračními bariérami“ a „Podporou využívání brownfields snižovat zábory půdy“ a navazujících kritériích pro výběr projektů. Problematika zdraví je vyhodnocena v samostatné části dokumentace.
Vyhodnocení, zda koncepce, resp. navrhovaná opatření, podporují zavádění progresivních systémů - řízení podniků (např. EMAS a ISO 14000).	Problematika je zohledněna v referenčním cíli „Podporovat zavádění environmentálních systémů řízení“ a navazujícím indikátoru.
Sadu referenčních cílů doporučujeme upravit dle relevantních připomínek obsažených v předaných vyjádřeních a zároveň vyhodnotit metody a postupy, kterými budou dosahovány.	Relevantní připomínky byly do finální verze referenčních cílů zapracovány (viz vypořádání jednotlivých připomínek). Součástí vyhodnocení SEA OPPI je návrh systému indikátorů a environmentálních kritérií pro výběr projektů – jejich implementací a využitím bude možné sledovat dosahování navržených referenčních cílů.
Všechna vyjádření a připomínky, které MŽP obdrželo v průběhu zjišťovacího řízení, je nezbytné ve vyhodnocení OPPI vypořádat.	Všechna vyjádření a připomínky, které zpracovatel SEA obdržel se závěrem zjišťovacího řízení, jsou vypořádány v následující tabulce.
Na základě stanovisek příslušných orgánů ochrany přírody dle §§ 45h,i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění, budou hodnoceny vlivy koncepce na evropsky významné lokality a ptačí oblasti dle §§ 45h,i tohoto zákona. Toto posouzení je nedílnou součástí vyhodnocení vlivů koncepce na životní prostředí.	Součástí SEA OPPI je hodnocení vlivů na lokality soustavy Natura 2000 dle zákona o ochraně přírody a krajiny.

13.2 Způsob zohlednění ostatních připomínek v rámci zjišťovacího řízení

Autor připomínky	Připomínka	Vypořádání připomínky
Hlavní město Praha, radní RNDr. Miloš	Podpora inovací a podnikání z veřejných prostředků by se	Zavádění BAT je doporučeno u relevantních oblastí podpory jako jedna

Gregar	měla zaměřit na nejlepší dostupné technologie. Konkrétní projekty posuzovat vedle přínosů ekonomických a sociálních také z hlediska environmentálních souvislostí.	z podmínek implementace OPPI. Environmentální kritéria pro výběr projektů jsou součástí vyhodnocení SEA OPPI.
Krajský úřad Královéhradeckého kraje	Připomínky ohledně zaměření vyhodnocení byly zahrnuty do závěrů zjišťovacího řízení	Vypořádáno v rámci vypořádávání závěrů zjišťovacího řízení
Krajský úřad Libereckého kraje	Str. 41 bod 1.4 Efektivní energie, odst. 1, poslední věta zní „Záměrem je též event. využít významný potenciál energetických úspor a využití OZE ve větších podnicích a energetický potenciál komunálních odpadů“. Dosavadní zkušenosti a poznatky z realizace a provozu obnovitelných zdrojů energie nás naopak spíše opravňují k závěru (názoru), že je vhodné využívat obnovitelné zdroje energie spíše v malých a středních podnicích. Z tohoto důvodu navrhuje text věty v tomto smyslu změnit, nebo slova „ve větších podnicích“ z textu úplně vypustit. Ostatní připomínky ohledně zaměření vyhodnocení byly zahrnuty do závěrů zjišťovacího řízení	Využito při hodnocení při formulaci podmínek implementace. Vypořádáno v rámci vypořádávání závěrů zjišťovacího řízení.
Krajský úřad Plzeňského kraje	Vyhodnocení jak koncepce adekvátně ke svým cílům přispěje k řešení problematiky starých ekologických zátěží. Ostatní připomínky ohledně zaměření vyhodnocení byly zahrnuty do závěrů zjišťovacího řízení	Předmětem řešení OPPI není primárně odstraňování starých ekologických zátěží. Tato problematika však může být spojena s využíváním brownfields – v rámci hodnocení zohledněno v referenčním cíli „Podporou využívání brownfields snižovat zábory půdy“ Vypořádáno v rámci vypořádávání závěrů zjišťovacího řízení
Krajský úřad Středočeského kraje	Připomínky ohledně zaměření vyhodnocení byly zahrnuty do závěrů zjišťovacího řízení	Vypořádáno v rámci vypořádávání závěrů zjišťovacího řízení
Liberecký kraj	Do návrhu koncepce	Neakceptováno, zmíněná problematika je

	<p>„Operační program Podnikání a inovace“ navrhujeme doplnit mezi specifické cíle koncepce rozvoj dopravní infrastruktury, zkapacitnění hlavní silniční sítě, výstavbu dálnic, rychlostních silnic a obchvatů sídel, které přispějí ke zlepšení podmínek pro podnikání.</p> <p>Ostatní připomínky ohledně zaměření vyhodnocení byly zahrnuty do závěrů zjišťovacího řízení</p>	<p>předmětem OP Doprava.</p> <p>Vypořádáno v rámci vypořádávání závěrů zjišťovacího řízení</p>
Magistrát hl. města Prahy	Připomínky ohledně zaměření vyhodnocení byly zahrnuty do závěrů zjišťovacího řízení	Vypořádáno v rámci vypořádávání závěrů zjišťovacího řízení
Ministerstvo zdravotnictví, odbor ochrany veřejného zdraví	V kapitole C4 Stávající problémy životního prostředí v dotčeném území, v tabulkové části (str. 23) je uveden referenční cíl „Snižovat zátěž populace v sídlech z expozice dopravním hlukem a hlukem z průmyslové činnosti“. Uvedený text je potřebné doplnit slovy „a zajistit dodržování platných hlukových limitů v souladu s platnou legislativou“.	Neakceptováno, není nutné v hodnocení uvádět požadavky, stanovené platnou legislativou ČR.
Ministerstvo životního prostředí, odbor zvláště chráněných částí přírody	Připomínky ohledně zaměření vyhodnocení byly zahrnuty do závěrů zjišťovacího řízení	Vypořádáno v rámci vypořádávání závěrů zjišťovacího řízení
Ministerstvo životního prostředí, odbor odpadů	Upozorňujeme na správnou citaci „Státní politika životního prostředí 2004 – 2010“ – strana 11 textu i dále. V textu je vždy uvedeno pouze „(2004)“.	Akceptováno.
	Str. 13 – text nad tabulkou 1 – termíny „výrobní a spotřební odpady“ nejsou v odborné terminologii používány. Doporučujeme nahradit termínem „průmyslové a komunální odpady“.	Akceptováno.
	Str. 15 – druhý odstavec v kapitole Odpady – první věta „Obecně lze konstatovat, že v současnosti narůstá tlak...“ není podle našeho názoru pravdivá a toto konstatování	Upraveno – energetické využívání se týká především komunálních odpadů.

	není doloženo (pravděpodobně jde o komunální odpady).	
Ministerstvo životního prostředí, odbor ochrany ovzduší	<p>Na straně 9 není zřejmé co je myšleno „novými emisními standardy“ v roce 2010. Pokud jsou tím myšleny stávající národní emisní stropy, tak ty nejsou předmětem této tématické strategie, ale jsou již od roku 2001 stanoveny legislativou ES.</p> <p>Frakce PM 10 a PM 2,5 nejsou označovány jako „ultrajemné“.</p> <p>Proces revize směrnice o národních emisních stropích již začal a v současné době již probíhá. Z textu není zcela patrné, že závazné národní emisní stropy pro rok 2020 budou rozšířeny o další znečišťující látku: PM 2,5.</p> <p>Směrnice o kvalitě ovzduší neobsahuje žádné konkrétní opatření k jednotlivým zdrojům znečišťování ovzduší, tedy ani ty uvedené v textu. Tento právní předpis obsahuje pouze požadavky na kvalitu ovzduší, na její monitoring a na řízení kvality ovzduší.</p> <p>Na straně 22 doplnit do druhého řádku tabulky do pole „referenční cíle“ text: „a dosažení norem na kvalitu ovzduší ve stanovených lhůtách“.</p>	<p>Akceptováno.</p> <p>Akceptováno.</p> <p>Akceptováno.</p> <p>Akceptováno.</p> <p>Akceptováno.</p>
Olomoucký kraj	Připomínky ohledně zaměření vyhodnocení byly zahrnuty do závěrů zjišťovacího řízení	Vypořádáno v rámci vypořádávání závěrů zjišťovacího řízení
Správa CHKO Bílé Karpaty	Připomínky ohledně zaměření vyhodnocení byly zahrnuty do závěrů zjišťovacího řízení	Vypořádáno v rámci vypořádávání závěrů zjišťovacího řízení
Správa CHKO Blaník	Připomínky ohledně zaměření vyhodnocení byly zahrnuty do závěrů zjišťovacího řízení	Vypořádáno v rámci vypořádávání závěrů zjišťovacího řízení

<p>Správa CHKO Blanský les</p>	<p>Připomínky ohledně zaměření vyhodnocení byly zahrnuty do závěrů zjišťovacího řízení</p>	<p>Vypořádáno v rámci vypořádávání závěrů zjišťovacího řízení.</p>
<p>Správa CHKO Český kras</p>	<p>Posoudit, zda je přednostně podporováno předcházení vzniku odpadů, znovuzavádění a rozšiřování vratných obalů, využití odpadů jako druhotných surovin. Posoudit rizika využívání odpadů jako druhotných paliv nebo k výrobě bioplynu.</p> <p>Posoudit, zda je věnována pozornost prevenci nadměrné hlučnosti, prašnosti a omezování emisí škodlivých látek do ovzduší, vody, půdy a horninového prostředí. Posoudit možnosti podpory odstraňování N a P z odpadních vod i v obcích pod 200 EO.</p> <p>Posoudit vazbu podpory zřizování a provozu obnovitelných zdrojů energie na minimalizaci jejich působení na přírodní prostředí a krajinu (příklady rizik: změny režimu vodních toků v důsledku výstavby vodních elektráren, hluk a narušení krajiny u větrných elektráren, rizika spojená s výrobou a jímáním bioplynu, zábory půd).</p>	<p>Problematika je zohledněna v návrhu referenčních cílů, např. „Snižování vypouštění, emisí a úniků prioritních látek a zastavení nebo postupné odstranění vypouštění a úniků prioritních nebezpečných látek“ nebo „Snižovat produkci odpadů včetně nebezpečných“.</p> <p>Problematika je zohledněna v návrhu referenčních cílů, např. „Snižování vypouštění, emisí a úniků prioritních látek a zastavení nebo postupné odstranění vypouštění a úniků prioritních nebezpečných látek“.</p> <p>Problematika je zohledněna v návrhu referenčních cílů, např. „Zabezpečovat ochranu a obnovu migračních tras, koridorů a zastávek migrujících druhů, a omezovat fragmentaci krajiny způsobenou migračními bariérami“.</p>
<p>Správa CHKO Kokořínsko</p>	<p>Připomínky ohledně zaměření vyhodnocení byly zahrnuty do závěrů zjišťovacího řízení</p>	<p>Vypořádáno v rámci vypořádávání závěrů zjišťovacího řízení</p>
<p>Správa Krkonošského národního parku</p>	<p>Je třeba věnovat zvláštní pozornost vlivu koncepce na krajinný ráz, zejména tam, kde je krajina využívána jako rámec oblasti cestovního ruchu.</p> <p>Posuzování vlivu koncepce rozšířit o světelné znečištění v souvislosti s technicky špatným, mnohdy i nevhodným osvětlením</p>	<p>Neakceptováno, cestovní ruch není předmětem řešení OPPI.</p> <p>Problematika je zmíněna jako doporučení u relevantních oblastí podpory.</p>

	<p>nadbytečným osvětlením průmyslových a dalších komplexů.</p> <p>Kromě hodnocení důsledků koncepce na soustavu Natura 2000 by měl být zhodnocen i vliv na „nenaturová“ ZCHÚ, event. na zvláště chráněné druhy rostlin a živočichů.</p>	<p>Vzhledem k celonárodnímu charakteru OPPI a územně nespecifikovaným oblastem podpory nelze vyhodnotit vliv na jednotlivá ZCHÚ. Hodnocení dopadů na zvláště chráněné druhy rostlin a živočichů budou předmětem posouzení konkrétních projektů, předložených v rámci OPPI.</p>
<p>Správa Národního parku České Švýcarsko</p>	<p>Doporučujeme, aby vyhodnocení vlivů koncepce na životní prostředí obsahovalo stanovení limitů a podmínek, za kterých bude možné realizovat konkrétní projekty v rámci jednotlivých opatření, resp. programů, vzhledem k zájmům chráněným zákonem o ochraně přírody a krajiny.</p>	<p>Součástí vyhodnocení je návrh environmentálních kritérií pro hodnocení a výběr projektů. U jednotlivých oblastí podpory jsou také uvedeny podmínky jejich implementace.</p>
<p>Správa Národního parku Šumava</p>	<p>Při posuzování vlivů koncepce na EVO a PO Šumava nutné zohlednit Plán péče Národního parku Šumava na období 2001 – 2010.</p> <p>Ostatní připomínky ohledně zaměření vyhodnocení byly zahrnuty do závěrů zjišťovacího řízení.</p>	<p>Neakceptováno, vzhledem k celonárodnímu charakteru OPPI a územně nespecifikovaným oblastem podpory nelze hodnotit vlivy na plány péče jednotlivých EVL a PO.</p> <p>Vypořádáno v rámci vypořádávání závěrů zjišťovacího řízení</p>
<p>Újezdní úřad vojenského újezdu Boletice</p>	<p>Vzhledem ke specifickému hospodaření v lokalitách zabezpečit dostupnost dotačních titulů ve spolupráci s Ministerstvem životního prostředí (AOPaK).</p> <p>Ostatní připomínky ohledně zaměření vyhodnocení byly zahrnuty do závěrů zjišťovacího řízení.</p>	<p>Neakceptováno, vzhledem k celonárodnímu charakteru OPPI a územně nespecifikovaným oblastem podpory nelze hodnotit vlivy na jednotlivé lokality.</p> <p>Vypořádáno v rámci vypořádávání závěrů zjišťovacího řízení</p>

14. Závěry a doporučení včetně návrhu stanoviska ke koncepci

Na základě stávajících výstupů posouzení vlivů Operačního programu Podnikání a inovace na životní prostředí lze konstatovat, že nebyly identifikovány závažné negativní vlivy OPPI na životní prostředí a veřejné zdraví.

Vzhledem k míře obecnosti OPPI bude možné specifické vlivy na jednotlivé složky životního prostředí stanovit až při realizaci konkrétních projektů v rámci jednotlivých operačních programů. Proto je důležitým prvkem SEA OPPI stanovení environmentálních kritérií výběru projektů, jejichž použití by mělo zajistit realizaci projektů v rámci jednotlivých opatření OPPI, respektive navazujících programů.

Návrh stanoviska:

Zpracovatel SEA předkládá následující návrh stanoviska dle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů:

Stanovisko k návrhu koncepce: Operační program Podnikání a inovace na léta 2007 – 2013

Předkladatel koncepce: Ministerstvo průmyslu a obchodu

Zpracovatel posouzení: Mgr. Martin Smutný
Ing. Jana Svobodová
Ing. Miroslav Šafařík
Ing. Lubomír Nondek, CSc.
RNDr. Petr Blahník
Ing. Jaroslav Klusák
Mgr. Michal Musil
MUDr. Helena Kazmarová
MUDr. Jaroslav Volf

Průběh posuzování:

Oznámení koncepce, zpracované v rozsahu přílohy č. 7 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění zákona č. 93/2004 Sb., (dále jen „zákon č. 100/2001 Sb.“), bylo Ministerstvu životního prostředí předloženo dne 6. 3. 2006. Zjišťovací řízení bylo zahájeno dne 16. 3. 2006 zveřejněním oznámení koncepce v Informačním systému SEA a rozesláním oznámení koncepce dotčeným správním úřadům a dotčeným územním samosprávným celkům. Zjišťovací řízení bylo ukončeno dne 21. 4. 2006 vydáním závěru zjišťovacího řízení. Dne 28. 3. 2006 se v prostorách Ministerstva průmyslu a obchodu v Praze konal úvodní veřejný seminář k SEA OPPI.

Stručný popis koncepce:

Operační program Podnikání a inovace je dokumentem pro čerpání z finančních zdrojů EU v oblasti podnikání a inovací. Tento program je zpracováván Ministerstvem průmyslu a obchodu ČR, a rozpracovává prioritní osu „Posilování konkurenceschopnosti české ekonomiky“ Národního rozvojového plánu ČR 2007 – 2013. OPPI stanovuje cíle, priority, opatření a programy, v rámci kterých bude možné podávat projektové žádosti pro spolufinancování ze strukturálních fondů EU. Při jeho tvorbě jsou reflektovány zkušenosti

z přípravy Operačního programu Průmysl a podnikání pro období 2004 – 2006, a dosavadní zkušenosti z čerpání prostředků ze strukturálních fondů.

Stručný popis posouzení:

Posouzení vlivů OPPI bylo provedeno v souladu se zákonem o posuzování a zpracováno v rozsahu přílohy č. 9 zákona č. 100/2001 Sb. Posuzování bylo prováděno průběžně se zpracováním koncepce, k posouzení byla využita metoda referenčních cílů, tj. porovnávání možného vlivu priorit a opatření OPPI na stanovené referenční cíle ochrany životního prostředí.

Součástí posouzení OPPI bylo hodnocení dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění, a to z hlediska důsledků na evropsky významné lokality a ptačí oblasti a stav jejich ochrany z uvedených hledisek dle § 45h zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění.

Závěry posouzení:

Zpracovatel SEA navrhuje na základě posouzení vlivů OPPI na životní prostředí:

Souhlasné stanovisko k návrhu koncepce Operační program Podnikání a inovace na léta 2007 – 2013 **za dodržení následujících podmínek:**

A. Podmínky souhlasného stanoviska

1. V rámci celkového systému sledování dopadů implementace OPPI sledovat dopady implementace OPPI na životní prostředí, tj. zejména:
 - zpracovat navržené environmentální indikátory a indikátory pro oblast veřejného zdraví do celkového systému sledování dopadů implementace OPPI
 - pravidelně zveřejňovat výstupy monitoringu, tj. průběžné dopady implementace OPPI na životní prostředí a veřejné zdraví
 - navázat systém monitoringu na systém hodnocení a výběru projektů s využitím environmentálních kritérií
 - zajistit dostatečné personální a odborné kapacity pro oblasti životního prostředí v rámci monitoringu OPPI
 - projednat navržený celkový systém sledování dopadů implementace OPPI a zejména způsob začlenění problematiky životního prostředí do celkového systému před jeho zahájením s Ministerstvem životního prostředí
 - zajistit dostatečnou informovanost žadatelů o environmentální problematice a o možných vazbách předkládaných projektů na životní prostředí
2. Zohlednit problematiku životního prostředí v rámci celkového systému hodnocení a výběru, tj. zejména:
 - zpracovat navržená environmentální kritéria do celkového systému hodnocení a výběru projektů (přičemž je nutné provést jejich výběr a případnou modifikace pro jednotlivé oblasti podpory, respektive pro jednotlivé projekty)
 - navázat systém environmentálního hodnocení projektů na monitoringu dopadů implementace OPPI
 - zajistit dostatečné personální a odborné kapacity pro oblasti životního prostředí v rámci hodnocení projektů

- projednat navržený celkový systém hodnocení a výběru projektů a zejména způsob začlenění problematiky životního prostředí do celkového systému před jeho zahájením s Ministerstvem životního prostředí
 - zajistit dostatečnou informovanost žadatelů o environmentální problematice a o možných vazbách předkládaných projektů na životní prostředí
3. Při realizaci jednotlivých projektů zohlednit navržená opatření pro snížení jejich potenciálních negativních vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví, tj. využít tato opatření při stanovení podmínek realizace projektů pro přidělení podpory v rámci OPPI.

B. Podmínky souhlasného stanoviska z hlediska vlivů na lokality soustavy Natura 2000

1. Každé opatření, navržené v koncepci Operační program podnikání a inovace na léta 2007 – 2013 bude realizováno s respektováním ochrany území evropsky významných lokalit a ptačích oblastí.

C. Doporučení

1. Zpracovat při aktualizaci OPPI doporučení zpracovatele SEA na doplnění obsahového a strategického zaměření OPPI z hlediska životního prostředí.

Přílohy

1. Návrhy a doporučení zpracovatele SEA k textu OPPI

V tabulce jsou uvedeny návrhy a doporučení zpracovatele SEA na úpravy textu OPPI spolu se způsobem jejich zpracování/nezpracování do předkládané verze OPPI ze strany předkladatele.

č.	Doporučení/přípomínka zpracovatele SEA	Způsob zohlednění v textu předkládané verze OPPI
<i>Obsahové zaměření OPPI</i>		
1.	Doplnit analýzu vzájemných vazeb průmyslu a podnikání a životního prostředí a zdraví obyvatel jako nezbytného pokladu pro objektivní formulaci cílů, priorit a opatření OPPI v oblasti, týkající se životního prostředí.	Akceptováno.
2.	Věnovat v návrhu OPPI dostatečnou pozornost problematice hospodaření s energiemi a využívání obnovitelných zdrojů jako základních faktorů budoucího rozvoje podnikání.	Akceptováno.
3.	Doplnit problematiku možných dopadů REACH na průmyslová odvětví vyrábějící nebo užívající chemické látky.	Akceptováno.
4.	V rámci efektivního hospodaření s energiemi nemůže být podporováno přímé energetické využívání odpadů. To způsobuje následné přímé (emise) i nepřímé (doprava) poškozování životního prostředí a působí konfliktně se potřebou snižování materiálové náročnosti průmyslové výroby	Akceptováno.
5.	Zpracovatel SEA doporučuje v návrhu opatření OPPI a zaměření předkládaných projektů zohlednit předpokládaný růst nákladů na ochrany životního prostředí zejména u SMEs, a to i vzhledem k zamýšlenému rozšiřování kategorií IPPC a snižování kapacitních limitů pro tuto regulaci.	Neakceptováno.
6.	V návrhu OPPI zohlednit problematiku environmentálních technologií (viz EU Environmental Technologies Action Plan).	Neakceptováno.
7.	V návrhu OPPI maximálně podporovat pozitivní trendy na penetraci hi-tech výroby s vysokou přidanou hodnotou, poskytování dematerializovaných služeb, snižování spotřeby energie a surovin v ČR.	Akceptováno.
8.	Zvýšenou pozornost věnovat v návrhu OPPI prioritního využívání brownfields při budování infrastruktury pro podnikání.	Akceptováno.
<i>Popisná část OPPI</i>		
9.	Doplnit do popisné části problematiku životního prostředí, respektive analýzu vazeb průmyslu a podnikání vzhledem k životnímu prostředí, tj. zahrnout do popisné části OPPI informace o vývoji environmentální politiky EU, trendy stavu životního prostředí ČR, trendy zdravotního stavu obyvatelstva, mezinárodní závazky ČR v oblasti ochrany životního prostředí a veřejného zdraví (např. odpady včetně průmyslových, surovinová náročnost, IPPC/EIA, emise do prostředí, EMAS, ISO 14000, EŠV, SEVESO, ETAP, REACH atd.).	Akceptováno.
10.	Analyzovat důsledky výše uvedených faktorů na kompetitivitu průmyslu v rámci ekonomické globalizace (jako determinanty konkurenceschopnosti průmyslu a podnikání ČR). Pro	Částečně akceptováno.

	doplnění výše uvedených údajů a informací lze využít oznámení OPPI dle zákona o posuzování.	
11.	Do přehledu výchozích dokumentů a legislativního rámce doplnit relevantní dokumenty pro oblast životního prostředí. Na úrovni mezinárodní např. Kjótský protokol, Nová energetická politika EU, Integrovaná výrobní politika EU, REACH atd., na národní úrovni pak zejména Strategie udržitelného rozvoje, Státní politika životního prostředí, Plán odpadového hospodářství, Strategie ochrany klimatického systému Země v ČR, Národní program na zmírnění dopadů změny klimatu v ČR atd. Opět lze využít přehled uvedený v oznámení OPPI.	Neakceptováno.
<i>SWOT analýza</i>		
12.	Doplnit do SWOT analýzy témata významná z hlediska životního prostředí a veřejného zdraví.	Neakceptováno.
<i>Východiska strategie OPPI</i>		
13.	Doplnit mezi východiska strategie OPPI část věnovanou problematice vazeb průmyslu a podnikání k životnímu prostředí a veřejného zdraví.	Neakceptováno.
<i>Strategická orientace OPPI</i>		
14.	Upravit znění strategické orientace 1 následovně (<i>zvýrazněno</i> v textu): Zlepšování podnikatelské infrastruktury, a to zejména prostřednictvím rozvoje moderních a na evropské úrovni vybavených podnikatelských nemovitostí s orientací především na regenerace <i>a přednostní využívání</i> brownfields. Podpora rozvoje vědecko-technických parků, center transferu technologií a další infrastruktury pro VaV se zaměřením především na činnost inovujících podniků.	Akceptováno.
15.	Upravit znění strategické orientace 12 následovně (<i>zvýrazněno</i> v textu): Efektivní využívání všech zdrojů energií <i>a surovin</i> s cílem maximální úspory fosilních zdrojů prostřednictvím úspor energie ve zpracovatelském průmyslu, především v energeticky náročných odvětvích, úspor energie při výrobě a omezování ztrát při rozvodu elektrické energie a tepla, využití dostupného potenciálu obnovitelných, příp. i druhotných zdrojů (ale vyjma podpory spaloven) a alternativních paliv.	Akceptováno.
16.	Do specifických cílů (a následně do návrhové části OPPI) doplnit problematiku vývoje a výzkumu eko-technologií, podpory eko-efektivních inovací, eko-designu a čistší produkce (zejména pro malé a střední podniky).	Neakceptováno.
<i>Horizontální cíle společenství</i>		
17.	Zpracovatel SEA doporučuje změnit znění druhého cíle, kde formulaci „vytvoření k životnímu prostředí indiferentního podnikání...“ lze označit za poněkud zavádějící. Termín „indiferentní“ může znamenat „lhostejný“, „netečný“ nebo „navzájem se neovlivňující“. Podnikání lhostejné či netečné k životnímu prostředí jistě není prioritou, stav „podnikání a životní prostředí vzájemně se neovlivňující“ také nelze dosáhnout. Vhodnější formulací může být „podnikání minimálně zatěžující životní prostředí“.	Akceptováno.
<i>Priority OPPI</i>		

18.	Vzhledem k významnosti vzájemných vazeb průmyslu a podnikání a životního prostředí doporučuje zpracovatel SEA zvážit možnost samostatné priority OPPI, zaměřené na environmentální problematiku (snižování energetické náročnosti, odpady, eko-efektivní inovace atd.).	Neakceptováno.
19.	Zpracovatel SEA OPPI doporučuje doplnit mezi priority následující témata: <ul style="list-style-type: none">• Stimulace poptávky po inovacích• Podpora „Corporate social/environmental responsibility“	Neakceptováno.

